

Suomussalmen kunta

Suomussalmen kunnan
TALOUSARVIO 2025
JA
TALOUSSUUNNITELMA
v. 2026 – 2027

Kunnanhallitus 19.11.2024

Kannen kuva
Hannu Huttu, 2023

SISÄLLYS

1 TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	1
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne	1
1.2 Kuntatalous	2
1.3 Kainuun maakunta	4
2 TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	5
2.1 Kunnan perusinformaatio.....	5
2.2 Suomussalmen kuntastrategia ja organisaatio.....	8
2.2.2 Kunnan hallinto ja organisaatorakenne.....	10
2.2.3 Tilivelvolliset	11
2.2.4 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta.....	11
2.3 Toiminnan muutokset	12
2.4 Henkilöstö	12
3 TALOUSARVIO 2025 JA TALOUSSUUNNITELMA 2026–2027.....	14
3.1 Talousarvioasetelma.....	14
3.1.1 Toiminnan ohjauksen näkökulma	14
3.1.2 Kokonaistalouden näkökulma.....	14
3.2 Käyttösuunnitelmien laatiminen	15
3.3 Alijäämän kattamisvelvollisuus	15
3.4 Sisäiset erät	15
3.5 Talousarvion laatimisperusteet	15
4 TALOUSARVION SITOVUUS.....	16
4.1 Talousarvion sitovuus kunnanvaltuustoon nähden	16
4.2 Toimivalta kunnan taloudessa.....	16
5 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA	19
Tuloslaskelma	19
Rahoituslaskelma	20
5.1 Valtuuston hyväksymät talouden tavoitteet	21
5.2 Talousarvion ja taloussuunnitelman päälinjaukset	21
5.3 Tuloslaskelma	21
5.4 Rahoitus	23
5.4.1 Lainat	23
5.4.2 Antolainat.....	24
5.5 Ylijäämä/alijäämä	25
5.6 Talouden tasapainotus.....	25

5.7 Menojen lisäykset ja muut uhkatekijät.....	25
6 KÄYTTÖTALOUS	29
6.1 Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset	29
6.2 Yhteenvedo käyttötalouden määrärahoista, valtuuston sitovuustaso.....	30
6.3 Käyttötalous yhteensä	31
6.3.1 Keskusvaalilautakunta	31
6.3.2 Tarkastuslautakunta	31
6.3.3 Valtuusto	32
6.3.4 Kunnanhallitus	33
6.3.5 Maakunnallinen yhteistoiminta, Kainuun liitto	50
6.3.6 Sivistyslautakunta	51
6.3.7 Tekninen lautakunta.....	83
6.3.8 Eriytetty vesihuoltolaitos	99
7 INVESTOINTIOSA	103
8 KONSERNI.....	109
8.1. Konsernirakenne	109
8.2. Konsernin tavoitteet	109
9 LIITTEET	118
1. Valtionosuudet, v. 2025	118
2. Eriytetty vesihuoltolaitos	119
3. Poistosuunnitelma 2025	121
4. Projektit.....	123
5. Henkilöstöluettelo	133

1 TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talous näyttäisi selittäneen taantuman, vaikka kehitys on ollut viime vuosina selvästi heikompaa kuin euroalueella keskimäärin. Tuotannon laskun takana olivat hintojen ja korkojen nousu sekä Venäjän hyökkäyssodan suorat vaikutukset Suomen talouteen. Bruttokansantuote (BKT) supistuu vielä 0,2 prosenttia vuonna 2024, mutta kasvu on käynnistynyt vuoden alkupuoliskolla. Loppuvuotta kohden talouden toipumisen odotetaan vahvistuvan. Vuosina 2025 ja 2026 kasvu nopeutuu ja on 1,7 ja 1,5 prosenttia vuodessa.

Euroalueella ja erityisesti Saksassa talouden kasvu on heikkoa vielä tänä vuonna, mutta kasvun odotetaan nopeutuvan ensi vuodesta alkaen. Talouden piristymisen taustalla on inflaation hidastuminen ja korkojen lasku. Yhdysvalloissa talouden kasvu jatkuu, vaikka vauhti hieman hidastuukin ensi vuonna. Maailmankauppan ennustetaan toipuvan vauhdikkaammin kuin maailmantalouden, mikä hyödyttää Suomen tavaravientiä. Suomen kustannuskilpailukyky on säilynyt kohtuullisen hyvänä ja tukee vientiä, kun kysyntä vientimarkkinoilla elpyy.

Yksityinen kulutus on kasvanut läpi koko sen ajan, kun hintojen ja korkojen nousu ovat heikentäneet kotitalouksien ostovoimaa. Inflaation nopea hidastuminen ja korkojen lasku helpottavat kotitalouksien taloudellista tilannetta. Yksityinen kulutus kasvaa lähes prosentin vuonna 2024, vaikka sosiaalietuuksien leikkaukset ja arvonlisäveron nosto syyskuussa hidastavatkin kulutuksen toipumista. Vuonna 2025 kulutuksen kasvu nopeutuu, kun korot laskevat edelleen ja työllisyys kasvaa.

Työllisyys vähenee tänä vuonna reilulla 10 000 hengellä tuotannon laskun vuoksi. Voimakkainta työllisyyden väheneminen on ollut rakentamisessa. Sen sijaan palveluissa työllisyys on edelleen noussut. Ensi vuonna, kun talous toipuu, työllisyys alkaa kasvaa ja kasvu jatkuu myös vuonna 2026.

Vaikka talous osoittaakin kasvun merkkejä, pitkittynyt matalasuhdanne rasittaa julkista taloutta edelleen ja julkisyhteisöjen alijäämät pienenevät hitaasti sopeutustoimista huolimatta. Sen lisäksi vuosien 2022–2023 nopea inflaatio ja siitä seuranneet kustannuspaineet heikentävät julkista taloutta vielä lähivuosina. Julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä oli 2,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Vuoden lopulla voimistunut laskusuhdanne leikkasi verotuloja, samalla kun julkisten alojen nopea palkkojen ja muiden kustannusten nousu kasvatti menoja. Kasvavat korkomenot sekä varautumiseen ja turvallisuuteen liittyvät menot painoivat valtion taloutta. Hyvinvointialueiden ensimmäinen toimintavuosi alkoi syvästi alijäämäisenä ja menojen kasvu on jatkunut myös tänä vuonna.

Keskeisiä ennustelukuja	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Bruttokansantuote, mrd. euroa	268	275	279	290	301
Palvelut, määrän muutos, %	3,1	0,5	0,4	0,9	1,2
Työn tuottavuus, muutos, %	-0,6	-0,8	0,5	1,1	0,4
Ansiotasoindeksi, muutos, %	2,4	4,2	2,9	3,4	3,1
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	7,1	6,2	1,8	1,4	1,3
Työttömyysaste, %	6,8	7,2	8,0	7,6	7,2
Työllisyysaste (20-64 vuotiaat), %	78,1	77,9	77,3	77,7	78,7
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	43,0	42,4	41,8	42,2	42,2
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	53,4	56,4	57,7	57,4	56,4
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	73,5	76,6	81,7	84,0	84,8
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	0,3	3,4	3,7	2,5	2,0
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	1,7	3,0	2,9	2,7	2,7

*Ennuste

Lähde: Taloudellinen katsaus, Syksy 2024, Valtiovaranministeriön julkaisuja 2024:43

1.2 Kuntatalous

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan kääntyvän noin miljardi euroa negatiiviseksi vuonna 2024 menojen jatkaessa kasvuaan ja verorahoituksen supistuessa vuonna 2023 saatujen sote-uudistukseen liittyvien verohäntien poistuttua. Rahavirta uhkaa heikentyä edelleen vuosina 2025–2028 noin 1,9–2,1 mrd. euroa negatiiviseksi.

Kuntahallinnon suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3 prosenttia vuonna 2024. Samanaikaisesti henkilöstökustannusten kasvua hillitsee kuitenkin työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, joka vaikuttaa myös verotuloihin positiivisesti. Kuntien saamat valtionosuudet puolestaan laskevat muun muassa sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen indeksisäästön vuoksi.

Kuntatalouden toimintamenoja kasvattaa vuosina 2025–2028 etenkin hintojen nousu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on noin 3 prosenttia vuodessa vuosina 2025–2028. Kuntatalouden suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kustannuskehitykseen. Kunta-alan ansiokehityksen oletetaan ennusteessa olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa vuosina 2025–2027 kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämissuunnitelman vuoksi.

Koulutuksen palvelutarve pysyy kehysvuosina laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienenemisen vuoksi, mikä vaikuttaa alentavasti toimintamenojen volyymikasvuun. Koulutuksen palvelutarpeen lasku ja pienenevä rahoitus kuitenkin haastavat kuntia, joissa lapsi- ja nuorisoiäluokat pienenevät, toiminnan sekä palveluverkon sopeuttamiseen. Monissa kunnissa mahdollisuudet kouluverkon sopeuttamiseen ovat rajalliset.

Työikäisen väestön määrän väheneminen ja työvoiman saatavuusongelmat koskettavat myös kunta-alaa, jossa eläköityminen on voimakasta. Osaajapulaa on muun muassa sivistystoimessa sekä teknisessä toimessa. Työvoiman saatavuuden heikkous ja tiukat kelpoisuusehdot vaikeuttavat palvelujen järjestämistä ja hankkeiden toteuttamista, mutta voivat myös johtaa tilanteeseen, jossa palvelujen tuottaminen kohtuullisin kustannuksin on entistä vaikeampaa.

Vuonna 2025 työllisyyspalvelujen hoitaminen siirtyy valtiolta kuntien ja kuntien muodostamien yhteistoiminta-alueiden vastuulle. Muutos kasvattaa kuntatalouden toimintamenoja arviolta reilulla 800 milj. eurolla vuonna 2025. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin neljällä tuhannella henkilötyövuodella, mikä näkyy vuonna 2025 etenkin henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna. Uudistus laajentaa kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuskien rahoituksesta, mikä puolestaan heijastuu vuonna 2025 avustusmenojen tason muutokseen. Työllisyyskehityksellä on uudistuksen seurauksena entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen. Uusiin avustusmenoihin vaikuttaa etenkin työttömyyden kehitys, sekä muutokset työttömyysetuuskien tasoa määrittävässä kansaneläkeindeksissä.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino syvenee edelleen lähivuosina. Tämä edellyttää palvelujen sopeuttamista käytettävissä oleviin tuloihin. Hallituksen tekemien päätösten nettovaikutus on kokonaisuudessaan kuntataloutta hieman vahvistava, vaikka kuntien tehtävien ja velvoitteiden purkamisesta arvioituja säästöjä onkin maltillistettu aiemmin arvioidusta. Kuntatalouden lainakanta uhkaa nousta liki kolmanneksella tarkastelujakson loppuun mennessä ollen tuolloin 28 mrd. euroa erityisesti nousevien kustannusten ja investointipaineiden vuoksi.

Kunnallisveron laskennallinen korotuspaine kasvaa tarkastelukauden loppua kohden mentäessä koko maan tasolla, mutta vuonna 2028 tilanne tasoittuu vuoden 2023 valtionosuuksien takaisinperinnän ja hallitusohjelman mukaisen peruspalvelujen valtionosuuden indeksijarrun poistuessa. Erityisesti pienemmissä kuntakokoryhmissä laskennallinen veroprosentin korotuspaine kasvaa joinakin vuosina merkittävästi. Veropohjan rapautuminen voi olla kasvava uhka varsinkin pienemmissä kuntakokoryhmissä, jos kehitys jatkuu väestönusteen mukaisesti.

Kuntatalouden kehitysarvio vuoteen 2028

Mrd. €	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Toimintakate	-14,1	-14,4	-16,1	-16,7	-17,3	-17,8
Verotulot	14,6	13,9	14,5	15,1	15,7	16,3
Valtionosuudet, käyttötalous	3,7	3,4	4,0	4,2	4,3	4,6
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	0,4	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0
Vuosikate	4,6	3,0	2,5	2,7	2,7	3,1
Poistot	-2,8	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3
Satunnaiset erät, netto	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	1,7	0,4	-0,5	-0,4	-0,5	-0,2
Investoinnit, netto	-3,9	-4,1	-4,2	-4,4	-4,6	-4,8
Lainakanta	19,9	20,7	22,5	24,3	26,2	28,0
Kassavarat	6,8	6,8	6,8	6,7	6,7	6,7

Lähteet: Kuntatalousohjelma vuosille 2025-2028: Kevät 2024, Valtiovarainministeriön julkaisu 2024:33
Kuntatalousohjelma vuodelle 2025, Syksy 2024, Valtiovarainministeriön julkaisu 2024:46

Kuntatalouden toteutumia 2020 - 2023	2020	2021	2022	2023
Vuosikate, €/asukas	739	687	623	765
Vuosikate %:a poistoista (peruskunnat)	170	158	141	169
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 670	2 268	2 495	2 709
Tilikauden tulos negatiivinen (kuntien lukumäärä)	27	60	86	55
Negatiivisten vuosikatteiden lukumäärä (kuntien lukumäärä)	2	8	14	15
Taseessa kertynyttä alijäämää (kuntien lukumäärä)	27	14	18	16
Peruspalvelujen hintaindeksi, muutos	1	2	4	5

Lähteet: tutkiahallinto.fi (asukaskohtaiset tiedot v. 2021-2023 osalta, Manner-Suomi)
Kuntatalousohjelmat eri vuosilta (VM:n julkaisijat)

Verotulojen kehitys

Kuntien tuloissa verotuksen osuus on merkittävä. Kuntien verotulot koostuvat kunnallis- ja kiinteistöveroista, yhteisövero-osuudesta sekä vuodesta 2025 alkaen myös kaivosmineraaliverosta.

Ennuste kuntien verotuloista vuosina 2023-2028 (milj. euroa)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kunnallisvero	10 326	9 769	10 280	10 754	11 160	11 618
Yhteisövero	2 067	1 750	1 766	1 849	1 959	2 028
Kiinteistövero	2 189	2 375	2 414	2 473	2 539	2 604
Kaivosvero			19	19	25	31
Yhteensä	14 582	13 894	14 479	15 095	15 683	16 281
Keskimääräinen kunnallisvero%	7,37	7,46	7,46	7,46	7,46	7,46
Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta	23,91	23,69	23,65	22,9	23,05	23,23

Kunnallisveron osuuden verotuloista arvioidaan sote-verouudistuksen jälkeen olevan keskimäärin noin 71 prosenttia, yhteisöveron noin 12,5 prosenttia ja kiinteistöveron noin 16,5 prosenttia.

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2024 yhteensä noin 13,9 mrd. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot alenevat vajaalla 5 prosentilla. Vuonna 2025 verotulojen ennustetaan kasvavan 4,2 prosenttia.

Maksettujen palkkojen osuus kunnallisveron veropohjasta on keskimäärin noin 68 prosenttia, eläkkeiden noin 24 prosenttia ja muiden tulojen, kuten esimerkiksi päivärahatalojen ja yritystulojen, osuus on noin 8

prosenttia. Tulorakenteessa on kuitenkin suuret erot kuntien välillä. Väestörakenteen ja työllisyyden kehitys vaikuttavat yksittäisten kuntien veropohjaan ja siten tulojen muodostumiseen.

Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2025, Syksy 2024, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2024:46

Valtionosuudet

Valtionosuusrahoitus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä. Valtionosuuspäätökset tehdään varainhoitovuotta edeltävässä joulukuussa. Valtionosuusrahoitus maksetaan kunnalle yhtenä eränä jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan noin 5,6 mrd. euroa vuonna 2025, mikä on noin 8 % enemmän kuin vuonna 2024. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 4,7 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset 0,5 mrd. euroa ja muut valtionavut 0,4 mrd. euroa.

Rahoituksen tasoa nostaa vuonna 2025 voimaan tuleva TE-palvelu-uudistus, johon liittyen kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen siirretään yhteensä 875 milj. euroa määrärahoja työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön pääluokista. Valtionosuudet puolestaan alenevat marraskuussa 2023 vuoden 2022 valmistuneen verotuksen tietojen perusteella tehdyn sote-siirtolaskelman päivityksen seurauksena. Sen myötä peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuu vähennys sekä pysyvästi että määräaikaisesti vuosina 2025–2027. Laskennallisia valtionosuuksia alentaa myös lapsi- ja nuorisoiokäluokkien pieneneminen. Kevään 2024 julkisen talouden suunnitelman päätökset lisäävät nettomääräisesti valtionosuuksia. Verotulomenetysten korvaukset sen sijaan vähenevät, kun valtion toimenpiteet lisäävät kuntien verotuloja.

Lähteet: Kuntatalousohjelma vuosille 2025-2028: Kevät 2024, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2024:33
Kuntatalousohjelma vuodelle 2025: Syksy 2024, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2024:46

1.3 Kainuun maakunta

Kainuun väkiluku

Vuosi	1960	2021	2022	2023	2030*	2035*	2040*
Asukasmäärä	106 880	71 255	70 521	70 164	66 558	64 306	62 552
* Ennuste (Tilastokeskus 25.10.2024)							

Kainuun väkiluku kasvoi sotien jälkeen aina 1960-luvun puoliväliin asti ja oli suurimmillaan 1960-luvun alussa, yli 100 000 henkeä. Väestömäärä on vähentynyt sen jälkeen kaikkialla Kainuussa, erityisesti kehys-Kainuun kunnissa, paitsi Kajaanissa, jossa väestö alkoi vähentyä vasta 1990-luvulla. 2000-luvun aikana väestö on vähentynyt Kainuussa 15 572 asukkaalla (vuonna 2000 asukkaita oli yhteensä 85 736).

Kainuun negatiivisen väestönkehityksen on aiheuttanut alhainen syntyvyys ja maakunnasta pois suuntautunut muuttoliike. Maakunnasta poismuuttaneissa suurimmat ryhmät ovat muodostaneet nuoret ja työkäiset. Tämä on vanhentanut Kainuun väestön keski-ikää ja alentanut syntyvyyttä. Näin ollen muuttoliikkeen ohella myös luonnollinen väestönkehitys on vaikuttanut vähentävästi väestön määrään.

Tilastokeskuksen ennusteen (24.9.2024) mukaan Kainuun väestön väheneminen jatkuu ja väkiluku olisi 66 558 asukasta vuonna 2030 (-5,14 % vuodesta 2023). Vuoteen 2040 mennessä väkimäärä olisi ennusteen mukaan vähentynyt 62 552 henkilöön (-10,85 % vuodesta 2023).

Työvoima ja työllisyys

	31.8.2020	31.8.2021	31.8.2022	31.8.2023	31.8.2024
Työvoima (hlöä)	31 564	30 863	30 854	30 797	30 226
Työttömät (hlöä)	3 188	2 932	2 530	2 433	2 811
Työttömyysaste, %	10,1	9,5	8,2	7,9	9,3
Työttömyysaste, koko maa, %	7,7	6,5	7,0	9,4	10,4
Lähde: Kainuun ELY-keskus, Työllisyyskatsaus, Elokuu 2024					

2 TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

2.1 Kunnan perusinformaatio

Alue ja sijainti

Suomussalmen kunnan kokonaispinta-ala on 5 858 km² (asukastiheys 1,4 as/km²), josta maapinta-ala on 5 271 km². Suurin pituus luoteesta kaakkoon on 120 km ja leveys koillisesta lounaaseen 80 km. Kunnan alueen halki kulkee valtatie numero 5, E73. Lähin reittiliikenteen lentokenttä on Kajaanissa, 115 km:n etäisyydellä kuntakeskuksesta.

Hallinnollinen asema

Suomussalmen kunta kuuluu seuraaviin hallinnollisiin yksiköihin:

Aluehallintovirasto: Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Maakunta: Kainuu

Hiippakunta: Kuopio (Kajaanin rovastikunta, Suomussalmen seurakunta)

Poliisilaitos: Oulun poliisilaitos (Suomussalmen poliisiasema)

Maistraatti: Pohjois-Suomen maistraatin Kajaanin yksikkö

Hallinto-oikeus: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käräjäoikeus: Kainuun käräjäoikeus (Teams-yhteys kunnantalolta)

Hovioikeus: Rovaniemen hovioikeus

Oikeusaputoimisto: Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri (Kainuun edunvalvontatoimisto)

Syyttäjänvirasto: Oulun syyttäjänvirasto (Kajaanin palvelutoimisto)

Ulosottolaitos: Kainuun ulosottovirasto (Kajaanin toimipaikka, Suomussalmella palvelu ajanvarauksella)

Vakuutuspiiri (Kela): Pohjoinen vakuutuspiiri (palvelupiste Suomussalmella)

Puolustusvoimien alueellinen hallintoviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun aluetoimisto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus: Kainuun ELY-keskus

Työllisyysalue 1.1.2025 alkaen: Kainuun ja Koillismaan työllisyysalue

Väestö ja työvoima

Kunnan väkiluvun kehitys ja ennuste vuoteen 2040 (Tilastokeskus 18.10.2024)

Kunta	VÄESTÖ 31.12.2023		VÄESTÖENNUSTE 2025-2040		
	Asukasluku (henk.)	Asukasluvun vuosimuutos, %	Väestöennuste 2025 (henk.)	Väestöennuste 2030 (henk.)	Väestöennuste 2040 (henk.)
Kuhmo	7 582	-2,23	7 290	6 628	5 745
Sotkamo	10 274	-0,77	10 250	10 123	9 910
Suomussalmi	7 172	-2,65	6 895	6 292	5 094
Koko maa	5 603 851	0,72	5 670 224	5 789 834	5 999 124
Kainuu	70 164	-0,83	69 197	66 558	62 552

Suomussalmen osalta Tilastokeskuksen väestöennusteet poikkeavat jonkin verran Kuntaliiton veroennustekehikoissa käyttämistä asukasmääräennusteista. Taloustiedoista johdetuissa asukaskohtaisissa laskelmissa on käytetty laskentaperusteena veroennustekehikon 15.8.2024 lukuja.

Väestö ikäryhmittäin

Vuosi	2020	2021	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*
0 – 6 v.	298	272	263	231	223	212	210	207
%	4,1 %	3,6 %	3,6 %	3,2 %	3,2 %	3,1 %	3,1 %	3,1 %
7 – 64 v.	4 420	4 311	4 152	3 961	3 812	3 679	3 539	3 415
%	61,3 %	57,4 %	56,4 %	55,2 %	54,2 %	53,4 %	52,3 %	51,5 %
65 – 74 v.	1 245	1 648	1 634	1 613	1 586	1 555	1 548	1 502
%	17,3 %	21,9 %	22,2 %	22,5 %	22,6 %	22,6 %	22,9 %	22,6 %
75 – 84 v.	856	900	940	981	999	1048	1052	1113
%	11,9 %	12,0 %	12,8 %	13,7 %	14,2 %	15,2 %	15,6 %	16,8 %
Yli 85 v. -	389	377	378	386	412	401	413	400
%	5,4 %	5,0 %	5,1 %	5,4 %	5,9 %	5,8 %	6,1 %	6,0 %
Yhteensä	7 208	7 508	7 367	7 172	7 032	6 895	6 762	6 637
Muutos/as.	-519	300	-141	-336	-335	-277	-410	-395
%-muutos	-6,7	4,2	-1,9	-2,6	-2,0	-1,9	-1,9	-1,8
Huoltosuhte	82,4	95,4	99,5	104,2	108,3	112,0	116,0	119,2

Lähde: Tilastokeskus 24.10.2024, huoltosuhte laskettu Tilastokeskuksen aineistoihin pohjautuen
* Ennuste

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Suomussalmen väestö vähenee noin 2 %:n vuosivauhdilla. Vuonna 2024 väkiluku on syyskuun loppuun mennessä vähentynyt 71 henkilöllä (0,99 %). Edellisenä vuonna vastaavana aikana 163 henkilöllä (1,43 %).

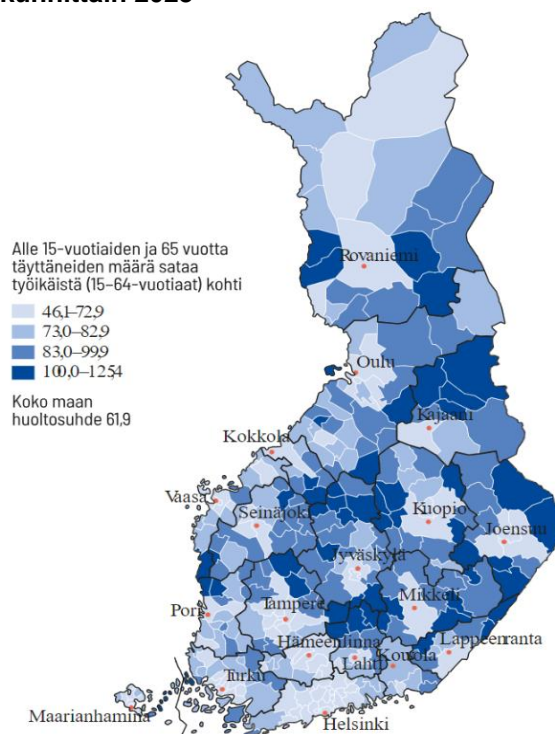
Väestön keski-ikä kasvu jatkuu lähivuosina edelleen, mutta tasoittuu verrattuna viimeisten viiden vuoden kehitykseen. Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa noin prosentin vuosivauhtia. Vuoden 2023 lopussa osuus oli 41,6 % (koko maassa keskimäärin 23,37 %). Yli 75-vuotiaiden osuus väestöstä oli 19,1 % (koko maassa keskimäärin 11,18 %). Väestöllinen (demografinen) huoltosuhte kuvaa, paljonko kunnassa on lapsia (alle 15-vuotiaita) ja vanhuksia (65 vuotta täyttäneitä) 100 työikäistä (15-64-vuotiasta) kohden. Huoltosuhte heikkenee edelleen väestön vähenemisen ja ikärakenteen seurauksena.

Syntyneet

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
36	27	27	29	36	27	30

* arvio

Väestöllinen huoltosuhte kunnittain 2023

Asukasluku, työvoima ja työllisyys

Suomussalmi	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Koko väestö	7 862	7 727	7 594	7 508	7 367	7 172
Työvoima	3 317	3 228	3 121	2 969	2 925	2 874
Työlliset	2 814	2 771	2 643	2 571	2 581	2 492
Työttömät	503	457	478	398	344	382
Työttömyys-%	14	14	14	13	12	13
Työvoiman ulkopuolella olevat	4 545	4 499	4 473	4 539	4 442	4 298

Lähde: Kainuun ELY-keskus 25.1.2024, As.luku Tilastokeskus 26.4.2024

Työvoima: kaikki 15–74-vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä
 Työlliset: kaikki 18–74-vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttöminä työnhakijoina työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua
 Työttömät: vuoden viimeisenä päivänä työttöminä olleet 15–74-vuotiaat

Elinkeinorakenne

Elinkeinorakenne, alueella työssäkäyvät (työpaikat)						
Lähde: Tilastokeskus 22.2.2024						
31.12.2022	Suomussalmi		Kainuu		Koko maa	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Alkutuotanto	208	9,7	1 429	5,2	59 445	2,5
Jalostus	479	22,4	5 518	20,2	509 168	21,0
Palvelut	1 422	66,5	20 194	73,8	1 824 412	75,3
Tuntematon	28	1,3	223	0,8	30 523	1,3
Yhteensä	2 137	100,0	27 364	100,0	2 423 548	100,0

Yrityskanta 2023 459
 Yritysten toimipaikkojen lukumäärä kunnassa 2023 412

Työllinen työvoima Suomussalmella

Lähde: Tilastokeskus 22.2.2024					
	31.12.2021		31.12.2022		
	lkm	%	lkm	%	
Maa- ja metsätalous	244	9,9	234	9,5	
Jalostus	586	23,8	594	24,1	
Palvelut	1 618	65,7	1605	65,2	
Tuntematon	26	1,1	28	1,1	
Yhteensä	2 474	101	2 461	100	

2.2 Suomussalmen kuntastrategia ja organisaatio

Suomussalmen valtuusto hyväksyi kokouksessaan 20.6.2022 kuntastrategian *Suomussalmi nyt ja huomenna* vuosille 2022–2025. Strategian visiossa Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.

Suomussalmi on myös kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkujan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.

Visioon sisältyy myös arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys, jotka takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle. Lisäksi menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Suomussalmen kunnan kannalta keskeiset menestystekijät ovat:

Uudistuminen
Identiteetti
Elinvoimaisuus
Yhteisöllisyys
Hyvinvointi

Kuntastrategian toteuttamiseksi laaditaan erilaisia toimenpideohjelmia.

Strategian toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain talousarvion laatimisen ja tilinpäätöksen sekä osa-
vuosikatsausten yhteydessä.

Suomussalmen visio

Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.

Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkujan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.

Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.

Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

1. Uudistuminen

- Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle
- Olemme vastuullinen työnantaja ja pidämme huolta hyvinvoivasta henkilöstöstä
- Teemme päätöksiä suunnitelmallisesti ja huolehditaan taloudesta kestävästi
- Tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti ja hyödynnämme digitalisaatiota koko kuntakonsernissa

2. Identiteetti

- Omaleimainen kulttuuri, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme
- Vahva ja terve itsetunto: arvostamme omaa osaamistamme ja vahvuuksiamme
- Lisäämme tunnettuutta nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia
- Tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

3. Elinvoimaisuus

- Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen
- Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen
- Huomioimme ympäristöasiat päätöksenteossa ja hyödynnetään luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien

4. Yhteisöllisyys

- Kuuntelemme ja kunnioitamme toisiamme luoden turvallisen ja suvaitsevan elinympäristön – kaikki yhdessä
- Tuemme aktiivisten yhdistysten toimintaa
- Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen

5. Hyvinvointi

- Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä
- Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen

2.2.2 Kunnan hallinto ja organisaatorakenne

Luottamushenkilöorganisaatio

Valtuusto

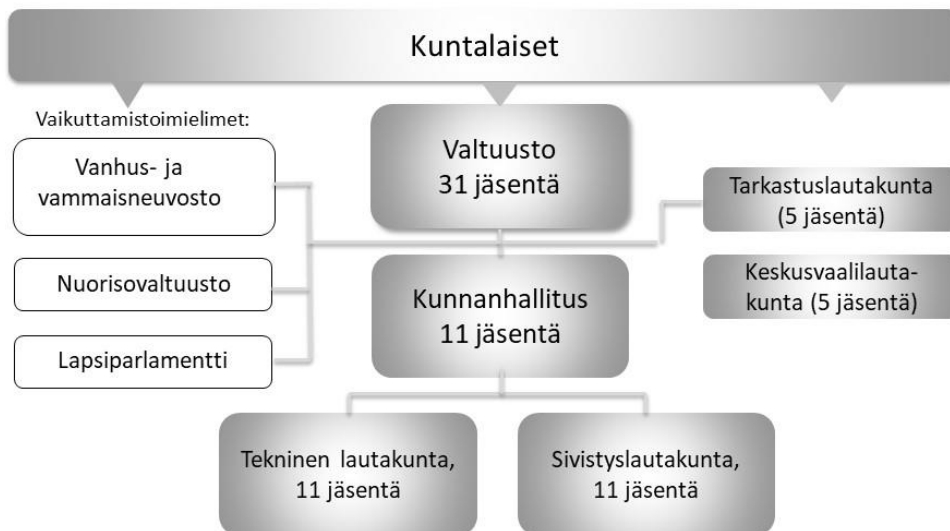
Valtuustossa on 31 jäsentä ja sen paikkajakauma on vuoden 2021 elokuussa alkaneena toimikautena seuraava:

Suomen Keskusta	14
Vasemmistoliitto	8
Kansallinen Kokoomus	4
Perussuomalaiset	5

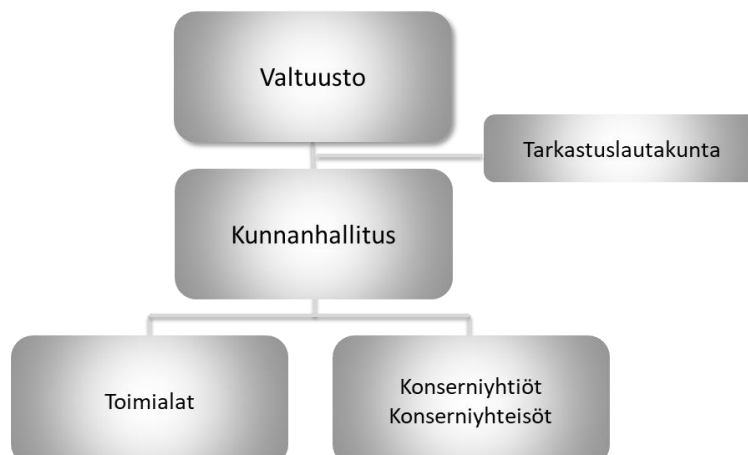
Muut toimielimet

Kunnanhallituksessa on 11 jäsentä. Sivistys- ja teknisessä lautakunnassa on 11 jäsentä.

Luottamushenkilöorganisaatio:

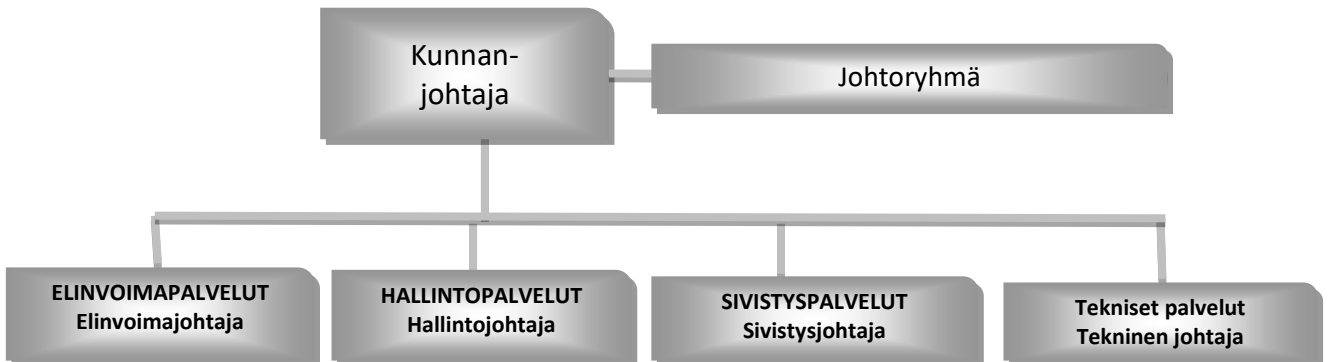
Konserniorganisaatio

Palveluorganisaatio

Kunnan hallintoa johtaa kunnanjohtaja. Hänen alaisuudessaan on neljä toimialaa: elinvoima-, hallinto-, sivistys- ja tekniset palvelut. Toimialat jakaantuvat palveluyksiköihin.

PALVELUORGANISAATIO

Johtoryhmä:

Erno Heikkinen, kunnanjohtaja
 Anniina Niemelä, hallintojohtaja
 Teemu Piirainen, sivistysjohtaja
 Niina Kinnunen, tekninen johtaja
 Jonne Maaninka, elinvoimajohtaja

2.2.3 Tilivelvolliset

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet (ei kuitenkaan valtuutettu) ja asianosaisen toimielimen tehtävälueen johtavat viranhaltijat.

Suomussalmen kunnan tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat:

kunnanjohtaja Erno Heikkinen
 hallintojohtaja Anniina Niemelä
 tekninen johtaja Niina Kinnunen
 sivistysjohtaja Teemu Piirainen
 elinvoimajohtaja Jonne Maaninka
 talouspäällikkö Paula Seppänen
 kiinteistöpäällikkö Niko Vesterlund
 Ruukinkankaan koulun rehtori Heli Manninen
 työllisyysasiantuntija Miia Moilanen
 rakennustarkastaja Asko Kinnunen
 ympäristötarkastaja Jukka Korhonen
 ympäristötarkastaja II Jenni Kuronen

2.2.4 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kuntalain 90 §:n mukaan määräykset sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja sopimusten hallinnasta tulee antaa hallintosäännössä.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on päivitetty vuonna 2014. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohje on päivitetty vuonna 2015. Valtuusto hyväksyi päivityksen hallintosääntöön 18.9.2023 § 33 ja konserniohjeeseen 13.11.2023 § 53.

Vakuutukset on kilpailutettu vuonna 2024. 1.1.2025 alkaen kaikki kunnan vakuutukset ovat Pohjola Vakuutus Oy:ssä lukuun ottamatta työntekijöiden ryhmähenkivakuutusta, joka on Kuntien eläkevakuutuksessa. Kunnan ICT-palvelut hoitaa Atea Finland Oy ja tietoliikennepalvelut hankitaan Kaisanet Oy:n / Data-Enter Oy:n kautta. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut hoitaa Monetra Oulu Oy.

2.3 Toiminnan muutokset

Suurin yksittäinen muutos Suomussalmen kunnan toiminnassa vuonna 2025 on TE-uudistuksen myötä valtiolta siirtyvien työllisyyspalvelujen tuottamisen käynnistyminen osana Kainuun ja Koillismaan työllisyysaluetta. Muutoksen myötä työllisyyspalveluista rakentuu oma yksikkönsä elinvoimapalvelujen kokonaisuuteen. Osana muutosta työpalvelukeskus Miilun toiminta nyky muodossaan lakkaa ja työllistämistukitoiminta päättyy. Kierrätysmyymälä siirtyy Siikarannasta keskustaan uusiin tiloihin.

TE-uudistukseen kytkeytyy osaltaan myös kotoutumislain uudistus, jonka myötä kunnan velvollisuudet kotoutumistoiminnan tarjoamiseen kasvavat. Jatkossa neuvontaa ja ohjausta pitää tarjota kaikille maahanmuuttajille vierailun kestosta ja syystä riippumatta, minkä lisäksi uutena velvollisuutena on myös yhteiskuntaorientaation järjestäminen. Maahanmuuttopalvelut tuottavat lakisääteisen neuvonnan ja ohjauksen lisäksi myös Suomussalmen kunnan osalta työllisyysalueen velvollisuuksiin kuuluvan kotokoulutuksen. Tässä vaiheessa vielä todellisia asiakasmääriä kaikki maahantulijat huomioiden on osaltaan haastava arvioida. Suomussalmen kunta on varautunut tuottamaan kotoutumispalveluja myös lähialueen kunnille.

Vuonna 2024 käynnistynyt tilapalvelujen yhtiöittäminen selvitystyö ja valmistelu jatkuvat vuonna 2025. Mahdollinen tilapalveluja tuottavan yhtiön perustaminen ja sen toiminnan käynnistyminen 1.1.2026 alkaen vaikuttaa merkittävästi kunnan toimintaan ja talouteen. Vaikutuksia ei kuitenkaan huomioida vielä tässä taloussuunnitelmassa johtuen asian valmistelun keskeneräisyydestä.

Jäähallikiinteistön siirtyessä kunnan omistukseen siirtyy myös hallitoinnin käytännön tehtävien hoitaminen kunnan vastuulle.

2.4 Henkilöstö

Suomussalmen kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan 18.9.2023 valtuustossa hyväksytyn hallintosäännön määräyksiä.

Toimivalta henkilöstöasioissa on määritelty hallintosäännön luvussa 6. Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa, eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kunnanhallituksella.

Vuoden 2023 viimeisenä päivänä työsuhteessa kuntaan oli 230 vakituista henkilöä ja yhteensä 309 henkilöä. Henkilöstön määrä vaihtelee vuoden aikana virkavapauksien, sijaisuuksien, tilapäisten työntekijöiden ynnä muiden syiden vuoksi.

Vuonna 2025 kunnan vakituisissa tehtävissä henkilöstöä on arviolta 241 henkilöä, luku on arvioitu henkilöstöraportin tulosten ja KEHA-keskukselta tulleiden tietojen mukaan kuntaan siirtyvien TE-palvelujen työntekijöiden määrän pohjalta. Vakituisiin vakansseihin palkataan vuorotteluvapaa-, vanhempainvapaa- ym. sijaisia määräaikaisesti arviolta 12–20 henkilöä. Muihin määräaikaisiin tehtäviin (rakennemuutoksista tai palvelutarpeesta johtuen määräaikaisesti, projekteihin yms.) palkataan arviolta 5-15 henkilöä sekä vaikeasti työllistyvien palkkaamiseen noin 7 henkilötyövuotta. Henkilöstöraportoinnissa myös lyhytaikaiset sijaisuudet (esimerkiksi päivän sijaisuudet) kasvattavat määräaikaisten työsuhteiden määrää. Määräaikaisten työsuhteiden määrään on viime aikoina vaikuttaneet esimerkiksi poissaoloista johtuvat sijaisuudet. Alla olevassa taulukossa on arvio kunnan henkilöstömäärästä tulevana vuonna sisältäen myös nyt tiedossa olevat määräaikaiset palvelusuhteet.

Virat ja työsuhteet

Toimiala	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kunnanhallitus	1	1	1	1,6	1,4	1,4
Elinvoimapalvelut	9	9	8	14	14	14
Hallintopalvelut	9	10	10	10,3	9,5	8,5
Sivistyspalvelut	147,2	148,2	141,6	139,8	137,2	136,2
Tekniset palvelut	79,5	81,5	77	75	75	75
Yhteensä	245,7	249,7	237,6	240,7	237,1	235,1
Muutos yhteensä	-1,1	4	-12,1	3,1	-3,6	-2

Osaamisen kehittäminen (koulutussuunnitelma)

Osaamisen kehittämiseen liittyvä koulutussuunnitelma on siirretty omaksi asiakirjaksi. Vuonna 2025 henkilöstön hyvinvointiin ja työurajohtamiseen panostetaan muun muassa Omalla uralla-hankkeen ja henkilöstön hyvinvointikampanjan myötä. Tarkemmin henkilöstölukuja kuvataan vuosittain laadittavassa henkilöstöraportissa.

3 TALOUSARVIO 2025 JA TALOUSSUUNNITELMA 2026–2027

Talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä periaatteita koskevat säännökset on koottu kuntalain (410/2015) 110 pykälään.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha- ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja – suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarvioita.

Kunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kuntalain ja kirjanpitolain säännöksiä. Kunnan on noudatettava myös kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antamia ohjeita ja lausuntoja. Lisäksi Suomen Kuntaliitto antaa suosituksia kunnan ja kuntayhtymän talouden- ja kirjanpidon hoitamisesta.

Vuoteen 2022 saakka esitetyt tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia vuodesta 2023 alkaen esitettyihin vastaaviin tietoihin nähden johtuen 1.1.2023 toteutuneesta sote-uudistuksesta. Uudistus vaikutti merkittävästi paitsi käyttötalouden volyymeihin, myös mm. verotuloihin ja valtionosuuksiin.

3.1 Talousarvioasetelma

3.1.1 Toiminnan ohjauksen näkökulma

Käyttötalousosa ja investointiosa

Talousarvio ja -suunnitelma ovat valtuuston tärkeimpiä toiminnan ja talouden ohjausvälineitä. Talousarvion käyttötalousosa ja investointiosa ohjaavat toimintaa. Valtuusto päättää käyttötalousosassa tehtävät, joille se asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä päättää investointiosan hankkeista ja hankeryhmistä. Toiminnan ja talouden suunnittelu on mahdollisuuksien selvittämistä ja hyödyntämistä, erilaisten toimintavaihtoehtojen etsimistä, palvelujen priorisointia, ongelmien ratkaisemista ja toiminnan sopeuttamista kunnan tuloperustaan.

3.1.2 Kokonaistalouden näkökulma

Tuloslaskelma- ja rahoitusosa

Kunnan kokonaistalouden näkökulmasta tarkasteltuna ohjausvälineinä toimivat talousarvion ja -suunnitelman tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa. Talousarvion ja -suunnitelman tulee antaa oikea kuva kunnan taloudesta, osoittaa kunnan taloudellisen tuloksen muodostuminen sekä keinot kokonaistalouden tasapainottamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi.

Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat varsinaisen toiminnan tulot ja menot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Käyttötaloudesta laaditaan kaksi eri tuloslaskelmaa:

- 1) tuloslaskelma, joka sisältää tuloslaskelman sisäiset ja ulkoiset erät ja jolla seurataan talousarviomäärärahoja käyttötalouden osalta tuloslaskelmamuodossa,
- 2) kirjanpitolain mukainen tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma, joka laaditaan aina siten, että siitä on eliminoitu sisäiset erät pois.

Vakaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menokehitys sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen. Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosassa tulo-rahoituksen riittävyytenä eri suunnitteluvuosina. Tuloslaskelmaosasta suoraan saavat välitulokset ovat toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli- tai alijäämä.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulo-rahoituksen ja investointien sekä anto- ja ottolainauksen kassavirratt yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkaminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Jos tulo-rahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava rahoitus. Kunta voi kattaa rahoitustarvettaan lainanotolla tai vapauttamalla rahoitus- tai vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituskellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Rahoituslaskelma tulee esittää tilinpäätöksen liitetietona pakollisena informaationa.

Kunnan rahoituksessa on varmistettava maksuvalmiuden riittävyys. Talouden vakauteen vaikuttavat olennaisesti myös kunnan tekemät sitoumukset. Sitoumusten osalta tulee huomioida, että takauksiin, lainanantoon ja muihin pääomasijoituksiin saattaa sisältyä huomattavia riskejä.

3.2 Käyttösuunnitelmien laatiminen

Hallintosäännössä olevan talousarvion täytäntöönpanomääräyksen mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmansa.

3.3 Alijäämän kattamisvelvollisuus

Kuntalain (410/2015) mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnat eivät voi lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan, vaan määräajassa hoitamattomista alijäämistä käynnistyy ns. kriisikuntamenettely. Kunnan talouden tarkastelu ulottuu koko kuntakonserniin.

Kuntalakiin on tehty väliaikainen muutos alijäämän kattamiskauden pidentämisestä: Kunta tai kuntayhtymä voi hakea valtiovarainministeriöltä pidennystä alijäämän kattamiskaudelle, jos alijäämän kattaminen määräajassa on vaikeutunut koronavirusepidemian vuoksi. Laki on voimassa 31.12.2025 saakka

Tarkastuslautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

3.4 Sisäiset erät

Kunnan omien toimialojen keskinäiset laskutukset ovat sisäisiä eriä. Sisäiset erät ovat toiminnan ja talouden ohjauksen ja seurannan kannalta tärkeitä. Tämän vuoksi talousarvion määrärahat ja tuloarviot sisältävät myös ne sisäiset erät, joihin toimielin tai muu toiminnasta vastaava yksikkö voi vaikuttaa.

Käyttötalousoosan määrärahoihin sisältyy sisäisiä eriä. Niitä ovat teknisen toimen laskuttamat tila- ja ruoka-huoltopalvelut muilta toimialueilta. Teknisen toimen tilapalvelujen laskuttamat sisäiset vuokrat sisältävät myös suunnitelmapoistot pääomakuluina, jotta vuokraperusteet olisivat oikeat. Sisäisten erien on oltava yhtä suuret menojen ja tulojen osalta.

3.5 Talousarvion laatimisperusteet

Kunnanhallitus hyväksyi talousarvion 2025 laadintaohjeen, aikataulun ja raamin 10.9.2024 § 149. Raamin mukaan talousarvio 2025 on 0,072 milj. euroa alijäämäinen.

Raamin keskeiset tunnusluvut:

- toimintakate -20,951 milj. €
- vuosikate 4,595 milj. €
- poistot 4,667 milj. €
- vuosikate poistoista 98,46 %
- tilikauden tulos -0,072 milj. €
- tuloveroprosentti 8,9 %

Lautakuntien tuli palauttaa talousarvioesityksensä 11.10.2024, tytäryhtiöiden omansa 18.10.2024 mennessä.

4 TALOUSARVION SITOVUUS

4.1 Talousarvion sitovuus kunnanvaltuustoon nähden

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi tehdä talousarvion muutosehdotuksia.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloravioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteita tai tulosarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Talousarviomäärärahat ovat sitovia valtuustoon nähden seuraavasti:

Käyttötalous

Toimielin netto, sisältäen sisäiset erät.

Talousarvioraami on laadittu ulkoisilla toimintatuotoilla ja -kuluilla.

Investoinnit

Investointien osalta sitovuustaso on määrärahojen esitystasolla, paitsi talonrakennuksen osalta yli 300 000 euron hankkeet hankekohteittain. Mikäli investointikohteeseen on budjetoitu avustuksia, hankkeen käynnistäminen edellyttää tällöin budjetoidun mukaista avustusta. Ennen hankkeen käynnistymistä on tarkistettava hankkeen kustannusarvio ja laajuus ja sopeutettava se hyväksytyihin kustannusarvioihin ja määrärahoihin. Mikäli hanke toteutetaan ulkopuolisen käyttöön tai ulkopuolisen omistuksessa oleviin tiloihin, on hankkeeseen liittyvät käyttö-, vuokra- tai lunastussopimukset yms. hyväksyttävä etukäteen ja niiden on oltava riittävän pitkiä.

Rahoitus

Rahoitustulojen ja -menojen netto. Otto- ja antolainojen osalta rahoituslaskelman mukaisesti.

4.2 Toimivalta kunnan taloudessa

Omaisuuksien luovuttaminen ja vuokraaminen (Hallintosääntö 63 §):

Kunnan omaisuuden luovuttamisesta päättää kunnanhallitus valtuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Kunnanhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

Hankintavaltuudet (Hallintosääntö 66 §):

Hankintavaltuudet sekä hankintoihin ja palvelujen ostamiseen liittyvistä sopimuksista päättäminen hankintarajojen puitteissa ovat kunnanjohtajalla, toimialajohtajilla ja palveluyksikköjen esimiehillä sekä niillä, joille toimivaltaa on delegoitu edelleen.

Kunnanhallitus päättää kunnan hallintoon ja toimialojen yhteisistä hankinnoista, kun hankinta ylittää 300 000 (alv 0 %) euron arvon. Lautakunta päättää oman toimialansa hankinnoista, kun hankinnan arvo ylittää 300 000 (alv 0 %) euroa.

Kunnanjohtaja ja toimialajohtajat päättävät hankinnoista, kun hankinnan arvo alittaa 300 000 (alv 0 %) euroa. Palveluyksiköiden esimiehet ja rakennuttajainsinööri päättävät hankinnoista, joiden arvo alittaa 50 000 (alv 0 %) euroa.

Kunnanhallituksen ja valtuuston päätökset talousarvion hyväksymisen yhteydessä:

5. TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

5 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

Tuloslaskelma

Talousarvioraportti 2025					
Yksikkö: 5N Suomussalmen kunta					
Tuloslaskelma, ulkoiset 1000 e					
1.11.2024					
5N Suomussalmen kunta Tuloslaskelma, ulkoiset 1000 e	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	10 400	8 765	8 926	8 693	8 551
Myyntituotot/Liikevaihto	3 792	2 293	2 363	2 350	2 363
Maksutuotot	651	591	639	639	639
Tuet ja avustukset	1 032	1 004	1 121	901	746
Muut toimintatuotot	4 925	4 878	4 803	4 803	4 803
Valmistus omaan käyttöön	140	45	124	124	124
TOIMINTAKULUT	-29 634	-28 271	-30 278	-30 548	-30 665
Henkilöstökulut	-15 374	-15 316	-15 731	-16 008	-16 328
Palkat ja palkkiot	-12 281	-12 336	-12 780	-13 004	-13 264
Henkilösivukulut	-3 093	-2 980	-2 951	-3 004	-3 064
Eläkekulut	-2 636	-2 620	-2 549	-2 595	-2 647
Muut henkilösivukulut	-457	-361	-402	-409	-417
Palvelujen ostot	-8 229	-7 250	-8 323	-8 367	-8 187
Asiakaspalvelujen ostot	-629	-739	-718	-718	-718
Muiden palvelujen ostot	-7 601	-6 512	-7 606	-7 650	-7 469
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 838	-3 611	-3 638	-3 638	-3 638
Ostot tilikauden aikana	-3 838	-3 611	-3 638	-3 638	-3 638
Avustukset	-904	-1 352	-1 899	-1 899	-1 859
Avustukset kotitalouksille	-409	-773	-780	-780	-780
Avustukset yhteisöille	-495	-579	-1 119	-1 119	-1 079
Muut toimintakulut	-1 289	-741	-686	-636	-653
Vuokrakulut	-501	-468	-454	-454	-454
Muut kulut	-787	-273	-232	-182	-199
TOIMINTAKATE	-19 095	-19 461	-21 227	-21 731	-21 990
Verotulot	17 289	16 391	16 779	17 333	17 505
Valtionosuudet	7 492	8 303	8 846	8 846	8 846
Rahoitustuotot ja -kulut	-47	-291	203	113	163
Korkotuotot	176	121	86	86	86
Muut rahoitustuotot	756	484	928	728	728
Korkokulut	-771	-623	-540	-480	-430
Muut rahoituskulut	-208	-273	-270	-220	-220
VUOSIKATE	5 640	4 943	4 601	4 561	4 524
Poistot ja arvonalentumiset	-5 525	-4 513	-4 666	-4 280	-3 915
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 593	-4 513	-4 666	-4 280	-3 915
Arvonalentumiset	-932				
Tilikauden tulos	115	430	-66	280	609
Rahastojen muutos / Rahastojen l	461				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	576	430	-66	280	609
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,1	31,0	29,5	28,5	27,9
Vuosikate/Poistot, %	102,1	109,5	98,6	106,5	115,6
Vuosikate, €/asukas	786	702	665	670	676
Kertynyt yli-/lijäämä, 1000 e	17 286	17 716	17 650	17 930	18 539
Asukasmäärä	7 172	7 044	6 921	6 803	6 690

Rahoituslaskelma

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 640	4 943	4 601	4 561	4 524
Satunnaiset erät	0				
Tulorahoituksen korjauserät	-116				
Toiminnan rahavirta	5 524	4 943	4 601	4 561	4 524
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 917	-6 103	-5 829	-4 541	-2 471
Rahoitusosuudet investointimenoihin	914	96	180		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	116				
Investointien rahavirta	-887	-6 007	-5 649	-4 541	-2 471
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 637	-1 064	-1 048	20	2 053
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	50	259	277	241
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000	5 000	4 000	3 000	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 894	-3 200	-3 027	-3 227	-3 377
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset	-4				
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 029				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Pitkäaikaisten saamisten muutos					
Lyhytaikaisten saamisten muutos					
Korottomien velkojen muutos					
Rahoituksen rahavirta	3 131	1 850	1 232	50	-1 636
Rahavarojen muutos	7 768	786	184	70	417
Rahavarojen muutos	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Kassavarat 31.12.	21 315	18 279	18 463	18 533	18 950
Kassavarat 1. 1.	13 546	17 493	18 279	18 463	18 533
muutos	7 769	786	184	70	417
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Investointien tulorahoitus, %	562,3	82,3	81,4	100,4	183,1
Pääomamenojen tulorahoitus, %	144,7	54,0	54,7	60,9	80,7
Lainanhoitokate (ei laskuk. hyvä vähintään 2)	1,7	1,5	1,4	1,4	1,3
Kassasta maksut/vuosi, 1 000 euroa	38 178	41 625	42 826	42 119	40 416
Kassan riittävyys, pv	204	160	157	161	171
Asukasmäärä	7 172	7 044	6 921	6 803	6 690

5.1 Valtuuston hyväksymät talouden tavoitteet

1. Menot ja tulot ovat tasapainossa
2. Vuosikatteen on riitettävä poistojen kattamiseen
3. Kilpailukykyinen verotus ja maltillinen lainanotto
4. Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit
5. Tavoitteellinen konserniohjaus
6. Osaavat ja innovatiiviset hankinnat

5.2 Talousarvion ja taloussuunnitelman päälinjaukset

1. Ylijäämien hallittu käyttö
2. Verotus pidetään kohtuullisella tasolla
3. Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä edistäviin tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin
4. Elinkeinorahastoa käytetään tarkoituksenmukaisesti tuottaviin investointeihin
5. Varainhoitajien kilpailutus

Palkkaperusteet

KT, JAU ja JUKO sopivat erillissopimuksella kunta-alan uusista virka- ja työehtosopimuksista sopimuskaudelle 1.5.2022-30.4.2025. Sopimuskauden päättyessä vuonna 2025 ei vielä ole tietoa tulevista palkankorotuksista tai niiden kustannusvaikutuksista. Talousarviovuodelle 2025 ja suunnitteluvuosille 2026-2027 on huomioitu 2 %:n korotusvaraus edellisen vuoden tasosta laskettuna.

Palkkaperusteinen eläkemaksu 2025	Prosenttia palkoista
Suomussalmen kunta, arvio, Keva 24.9.2024	
Työansiopohjainen eläkemaksu (kaikilla työnantajilla sama, sisältää työntekijän eläkemaksun)	23,60
Työkyvyttömyyseläkemaksu	0,71
Yhteensä	24,31

Työntekijän eläkemaksu 2025	Prosenttia palkoista
Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	7,15
Työntekijän eläkemaksu 53-62-vuotiailla	8,65

Taloudellisen tuen kustannusten Keva arvioi vuonna 2025 olevan noin 0,030 % taloudellisen tuen alaisista palkoista.

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuoden 2023 alussa ja korvaantui tasausmaksulla, joka jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin. Valtiovarainministeriö vahvistaa tasausmaksun kokonaismäärän vuosittain Kevan valtuutettujen esityksestä. Talousarviovalmistelussa vuoden 2025 tasausmaksun määränä on käytetty Kevan budjetoitiohjeen (15.5.2024) arviota 0,445 milj. euroa. Lopullinen tasausmaksu vuodelle 2025 vahvistetaan tammikuussa 2026.

5.3 Tuloslaskelma

Toimintatuotot, -kulut ja –kate

Ulkoiset toimintatuotot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista sekä muista toimintatuotoista. Tuet ja avustukset ovat lähinnä valtion avustuksia sekä projektien EU- ja kansallisia rahoitusosuuksia. Muut tuotot ovat pääasiassa vuokratuottoja. Myyntituottoja ovat tulot tavaroista ja palveluista, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset peittävään hintaan. Maksutuottoja ovat asiakasmaksut ja muut maksut niistä tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuo-

tantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Maksutuotoissa nostetaan asiakkaan omakustannusosuutta.

Ulkoiset toimintatuotot ovat 8,926 milj. euroa (vuoden 2024 talousarviossa 8,765 milj. euroa) ja toimintakulut 30,278 milj. euroa (vuoden 2024 talousarviossa 28,271 milj. euroa). Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 29,5 %. Toimintatuotot kasvavat 0,161 milj. euroa ja toimintakulut 2,007 milj. euroa verrattuna vuoteen 2024. Maksutuotot tulee tarkistaa vuosittain vähintään kustannuskehitystä vastaavasti siltä osin, kun ne ovat kunnan päätettävissä.

Toimintakate on -21,227 milj. euroa.

Verotulot

Suomussalmen kunnan veroprosentteihin ei tehdä muutoksia vuodelle 2025 vuoden 2024 prosentteihin nähden. Viime vuosina veroprosenttien muutostarve on ollut varsin vähäinen ja tapahtuneet muutokset perustuvat pitkälti valtakunnallisiin verotuskäytäntöjen muutoksiin. Kainuun vuoden 2024 keskimääräinen tuloveroprosentti oli 8,48 ja koko maan 7,46.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tuloveroprosentti*	20,50	21,50	21,50	21,50	21,50	8,86	8,90	8,90
Kiinteistöveroprosentit								
Yleinen	0,95	0,95	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
Yleinen maapohja**	-	-	1,05	1,05	1,05	1,05	1,30	1,30
Vakituinen asunto	0,45	0,45	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Muu asuinrakennus	1,00	1,00	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10

* Verotuskäytännön muutos sote-uudistuksen yhteydessä 1.1.2023 alkaen

** Eriytetty yleisestä kiinteistöveroprosentista 1.1.2024 alkaen

Suomussalmen kunnan talousarviovuoden 2025 sekä suunnitelmavuosien 2026-2027 arvioidut verotulot perustuvat Kuntaliiton verotuloennusteeseen 24.9.2024. Ennusteen mukaan vuonna 2025 verotulot ovat yhteensä 16,779 milj. euroa, mikä on 0,047 milj. euroa (0,3 %) vähemmän kuin vuoden 2024 samaisen ennusteen arvioima kertymä. Vuoden 2025 veroprosenteilla laskettuna vuosien 2026-2027 verotulojen ennakoidaan kääntyvän hienoiseen kasvuun.

Verotulot verolajeittain, 1 000 €	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*
Kunnallisvero**	22 851	11 256	11 210	11 207	11 643	11 708
Yhteisövero	4 501	2 442	1 870	1 843	1 961	2 068
Kiinteistövero	3 472	3 591	3 746	3 729	3 729	3 729
Verotulot yhteensä	30 824	17 289	16 826	16 779	17 333	17 505
Muutos	2,8 %	-43,9 %	-2,7 %	-0,3 %	3,3 %	1,0 %

* Ennuste, vuodet 2026-2027 vuoden 2025 veroprosenteilla
 ** Verotuskäytännön muutos sote-uudistuksen yhteydessä 1.1.2023 alkaen

Koko maan osalta Kuntaliitto ennakoii verotulojen kasvavan 4,1 % vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024. Vuonna 2026 kasvu olisi 4,2 % ja vuonna 2027 3,8 % suhteessa edelliseen vuoteen.

Vuonna 2025 Suomussalmen kunnallisverotulo 11,207 milj. euroa on 67 % kunnan kaikista verotuloista. Kertymä on 0,003 milj. euroa vähemmän, kuin vuonna 2024.

Yhteisöverotulokertymä 1,843 milj. euroa vuonna 2025 on 0,027 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2024. Yhteisöveron osuus kokonaiskertymästä on 11 %. Valtakunnallisesti kuntien osuus yhteisöveron kokonaistuotosta vuonna 2025 on arviolta 23,65 %.

Vuoden 2025 kiinteistöverotulon kokonaiskertymä 3,729 milj. euroa laskee vuoden 2024 kertymään nähden 0,017 milj. euroa. Kiinteistöverojen osuus kaikista verotuloista on 22 %.

Verotulot arvioidaan ja aikanaan kirjataan kirjanpitoon maksuperusteisesti todellisten tilitysten mukaisina. Verovuonna kuntalaisille maksettavaksi määrätty vero voi kertyä kunnalle useamman vuoden aikana, minkä vuoksi maksuunpantu verotulo usein poikkeaa tilivuoden todellisesta kertymästä.

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuudet sisältävät sekä peruspalvelujen, että opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet. Käynnissä oleva peruspalvelujen valtionosuusuudistuksen tuli astua voimaan vuoden 2026 alussa, mutta talousarviovalmistelun yhteydessä on saatu tieto sen siirtymisestä vuodelle 2027.

Vuoden 2025 arvioidut valtionosuudet perustuvat Kuntaliiton 23.9.2024 koostamiin ennakkolisiin laskelmiin. Niiden perusteena puolestaan ovat valtiovarainministeriön ennakkotiedot vuodelle 2025 sekä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuspäätökset vuodelle 2024. Suunnitteluvuosille 2026-2027 ei ole julkistettu ennakkotietoja, minkä vuoksi ne on esitetty vuoden 2025 tasossa.

Valtionosuudet 2022–2027

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025*	TS2026*	TS2027*
Valtionosuudet, 1 000 €	35 346	7 492	8 303	8 846	8 846	8 846
Muutos, %	5,24	-78,80	10,82	6,54	0,00	0,00
€/asukas	4 798	1 045	1 179	1 278	1 300	1 322
* Ennakkotieto, Kuntaliitto 23.9.2024						

Rahoitustuotot ja rahoituskulut

Korkotuottoja ja muita rahoitustuottoja arvioidaan vuonna 2025 kertyvän yhteensä 1,013 milj. euroa. Sijoitustoiminnan arvioidaan tuottavan maltillisesti ja koronavaihtosopimusten tuotot pienentävät osaltaan lainakustannuksia.

Korko- ja muut rahoituskulut ovat yhteensä 0,811 milj. euroa. Pitkäaikaisten lainojen korkokustannukset muodostavat kokonaissummasta noin 0,540 milj. euroa. Kustannukset on arvioitu nykyisen lainakannan mukaisesti huomioiden varovaisesti yleinen laskeva korkotaso. Lopulliseen korkokulujen määrään vaikuttaa korkokehityksen lisäksi lainannostotarve ja -ajankohta.

Vuosikate

Vuosikate on 4,601 milj. euroa eli 665 euroa asukasta kohti. Vuosikate kattaa poistoista 98,61 prosenttia.

Poistot

Poistojen määräksi on arvioitu 4,666 milj. euroa. Poistojen arviointipohjana on ollut nykyinen poistonalainen käyttöomaisuus, keskeneräisistä valmiisiin hankkeisiin kirjattavat investoinnit, vuoden 2024 poistonalaiset nettoinvestoinnit sekä osin vuoden 2025 nettoinvestoinnit.

Poistojen osalta noudatetaan lähtökohtaisesti poistosuunnitelmaan kirjattuja aikatauluja. Käytöstä poistuvien omaisuserien osalta poistoaikataulua nopeutetaan tarvittaessa erillispäätöksin.

5.4 Rahoitus

5.4.1 Lainat

Lainarahoitusta käytetään työllisyyttä ylläpitäviin tai käyttötaloudessa säästöjä tuoviin investointeihin.

Vuosi, 1 000 €	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	TP	TP	TA	TA	TS	TS
Lainanotto	4 000	4 000	5 000	4 000	3 000	1 500
Lyhennykset	2 550	2 894	3 200	3 027	3 227	3 377
Nettolainanotto	1 450	1 106	1 800	973	-227	-1 877
Lainakanta	27 331	28 437	30 237	31 210	30 010	29 333
Korot	131	771	623	540	480	430
Hoitokustannukset	2 681	3 665	3 823	3 567	3 707	3 807
Lainojen hoitokate	3,1	1,7	1,5	1,4	1,4	1,3
Lainat euroa/asukas	3 710	3 965	4 293	4 509	4 411	4 385
Asukasluku	7 367	7 172	7 044	6 921	6 803	6 690
Vuosikate	8 086	5 640	4 943	4 601	4 561	4 524
Investoinnit, netto	9 289	2 842	5 900	5 649	4 541	2 471

Lainanottotarve on arvioitu suhteessa nettoinvestointien rahoitustarpeeseen. Korkokulut on arvioitu suhteessa talousarvion valmisteluhetken korkokehitysnäkymään ja nettolainanottoon.

Lainanhoitokyvyn katsotaan olevan hyvä, kun lainojen hoitokatteen tunnusluku on yli 2, tyydyttävä, kun luku on 1–2 ja heikko, kun luku jää alle yhden. Suomussalmen kunnan osalta hoitokate on parantumassa suunnitelmavuosille johtuen pitkälti kuluneita vuosia pienemmästä lainoitustarpeesta ja lainanhoitokustannusten laskusta. Lainojen lyhennyksiin on laskettu edellisen vuoden lainakanta lisätynä lainanotto 20 vuoden lainaajalle, korkokustannukset on arvioitu nykyisen lainakannan mukaan laskettuna.

Lainakanta/asukas	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Suomussalmi	1 610	1 976	3 038	3 447	3 710	3 965
Kainuu	3 253	3 602	3 503	3 458	3 909	3 850
Koko maa	3 039	3 342	3 478	3 476	3 363	3 368

5.4.2 Antolainat

Kuntalain 129 §:n mukaan kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski tai jos ne vaarantavat kunnan kyvyn vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Suomussalmen kunta on myöntänyt tytäryhtiöilleen lainoja ja takauksia sekä takauksia ulkopuolisille toimijoille. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä lainasaamisia ja vakuudettomia takauksia oli yhteensä 1 565 000 euroa, joka on kunnan peruspääomasta noin 4,4 %. Takausten osuus summasta on noin 132 000 euroa.

Suomussalmen kunta on lainannut Suomussalmen Energia Oy:lle 750 000 euroa 20 vuodeksi, joista viisi ensimmäistä vuotta oli lyhennysvapaita. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä lainapääomaa oli jäljellä 550 000 euroa. Lainaa on sovittu lyhennettävän vuosittain 50 000 euron suuruisissa erissä.

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen jäljellä olevan tertiärlainan pääoma kunnan vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli noin 867 000 euroa. Kiinteistöyhtiö on ollut vapautettu lyhennyksistä ja koroista Valtiokonttorin lainoja koskeneen vapaaehtoisen yrityssaneerauksen ajaksi, mutta käynnistänyt lainan lyhentämisen vuonna 2024 erikseen sovitun ohjelman mukaisesti.

Asunto Oy Suomussalmen Marjakankaalle myönnetty noin 16 000 euron tertiärlaina on sovittu takaisinmaksettavaksi kertasuorituksena 30.11.2026 mennessä.

Suomussalmelaisille yhdistyksille voidaan hakemusten ja erillisharkinnan perusteella myöntää väliaikaisrahoitusta (nk. siltarahoitus) korottomana lyhytaikaisena lainana esimerkiksi investointi- tai kehittämishankkeiden toteuttamiseen. Väliaikaisrahoitus maksetaan takaisin kunnalle viimeistään, kun yhdistys on vastaanottanut toimenpiteeseen saadun muun rahoituksen viimeisen maksuerän. Väliaikaisrahoitukseen liittyvistä päätöksistä ja sopimuksista vastaavat kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja talouspäällikkö.

5.5 Ylijäämä/alijäämä

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kumulatiivinen ylijäämä oli 17,286 milj. euroa (2 410 euroa/asukas). Vuoden 2024 talousarviossa tilikauden tulosennuste on 0,430 milj. euroa, jonka toteutuessa kumulatiivinen ylijäämä olisi 17,716 milj. euroa. Talousarviovuoden 2025 alijäämä pienentäisi edellisten tilikausien ylijäämäkertymää 17,650 milj. euroon (2 515 euroon/asukas).

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	TP	TP	TA	TA	TS	TS
A OMA PÄÄOMA	58 251	56 708	57 138	57 072	57 352	57 961
I Peruspääoma	37 224	35 569	35 569	35 569	35 569	35 569
II Liittymismaksurahasto						
III Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0	0	0
IV Muut omat rahastot	4 317	3 853	3 853	3 853	3 853	3 853
-josta elinkeinojen kehittämisrahasto	3 728	3 256	3 256	3 256	3 256	3 256
-josta vahinkorahasto	345	345	345	345	345	345
-josta koulutusrahasto	21	18	18	18	18	18
-josta stipendirahasto	87	87	87	87	87	87
- josta harrastajakulttuurirahasto	86	97	97	97	97	97
- josta kyltien kehittämisrahasto	50	50	50	50	50	50
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	11 466	16 710	17 286	17 716	17 650	17 930
VI Tilikauden yli-/alijäämä	5 244	576	430	-66	280	609
KUMULATIIVINEN YLI/ALIJÄÄMÄ YHT.	16 710	17 286	17 716	17 650	17 930	18 539
ylijäämät/alijäämät tulovero %	15,9	14,6	14,8	13,8	13,8	14,1
ylijäämät/alijäämät/asukas	2 268	2 410	2 515	2 550	2 636	2 771
Asukasluku	7 367	7 172	7 044	6 921	6 803	6 690
Verotettava tulo, 1 000 €	105 233	118 582	119 826	127 543	129 526	131 655
Omavaraisuusaste, %	64	62				

5.6 Talouden tasapainotus

Vuoden 2023 tilinpäätös oli ylijäämäinen 0,576 milj. euroa. Vuoden 2024 tilinpäätösennuste on 0,544 milj. euroa ylijäämäinen, mikä on hieman talousarviossa ennakoitua 0,430 milj. euron ylijäämää parempi.

Talousarviovuoden 2025 ennakoidaan jäävän alijäämäiseksi 0,065 milj. euroa. Suunnitteluvuodet 2026-2027 ovat ylijäämäisiä, joskin niiden osalta laskenta sisältää vielä merkittäviä epävarmuuksia. Vuoden 2025 jälkeen poistojen määrä kääntyy laskuun johtuen mm. lukion ja kirjastoauton poistojen loppumisesta. Talouden tasapainotilan saavuttamiseksi tulevina vuosina keskeistä on toimintojen sopeuttaminen vastaamaan palvelutarvetta pitkällä aikavälillä ja tuotantokustannusten nousun hillitseminen. Myös yhteistyö eri tavoin muiden kuntien kanssa voi edesauttaa taloushyötyjen saavuttamista kustannustehokkuuden kasvun kautta.

Suomussalmen kunnalla ei tällä hetkellä ole erityistä talouden tasapainotustarvetta. Ennakoiva ote palvelujen järjestämisessä ja elinvoiman kehittämisessä on kuitenkin keskeistä kestävä taloudenpidon näkökulmasta. Tarvittaessa aiemmilta vuosilta taseeseen kertyneiden ylijäämien järkevä käyttö tulee nähdä sijoitukseksi ja investointina kunnan tulevaisuuteen.

5.7 Menojen lisäykset ja muut uhkatekijät

Suunnitelmavuosien 2025–2027 määrärahat on otettu toimialojen esitysten mukaisina. Lautakuntakäsittelyjen jälkeen esityksiin on tehty joitakin kustannuskorjauksia, sekä lisätty suunnitelmavuosille 2026-2027 varauksia käytöstä poistettujen rakennusten purkukustannuksiin.

Talousarviovuoden 2025 suurin yksittäinen menolisäys muodostuu työllisyyspalvelujen siirtymisestä valtiolta kuntien hoidettavaksi. Menolisäystä kompensoimaan saatava valtionosuuden korotus ei riitä kattamaan täysimääräisesti aiheutuvia kustannuksia, joiden määrittäminen on ollut haasteellista osin puuttuvien tai vanhoihin aineistoihin perustuvien laskentaperusteiden vuoksi. Kun samaan aikaan myös muita peruspalvelujen valtionosuuksia leikataan, muodostuu menolisäyksestä yhdellä kertaa merkittävä.

Valtionosuusjärjestelmän uudistustyön tuli valmistua ja uudistuksen astua voimaan 1.1.2026, minkä vuoksi ennakkollisia valtionosuustietoja ei ole julkaistu suunnitteluvuosille. Talousarvion laadinnan yhteydessä saatiin tieto uudistuksen siirtymisestä ainakin vuodelle eteenpäin. Uudistuksesta saatujen ennakkoaikujen perusteella muuttuvat laskentatekijät, kuten painotuksen siirtyminen nuorten ikäluokkien kokoon, voivat vaikuttaa merkittävästi Suomussalmen valtionosuuksiin.

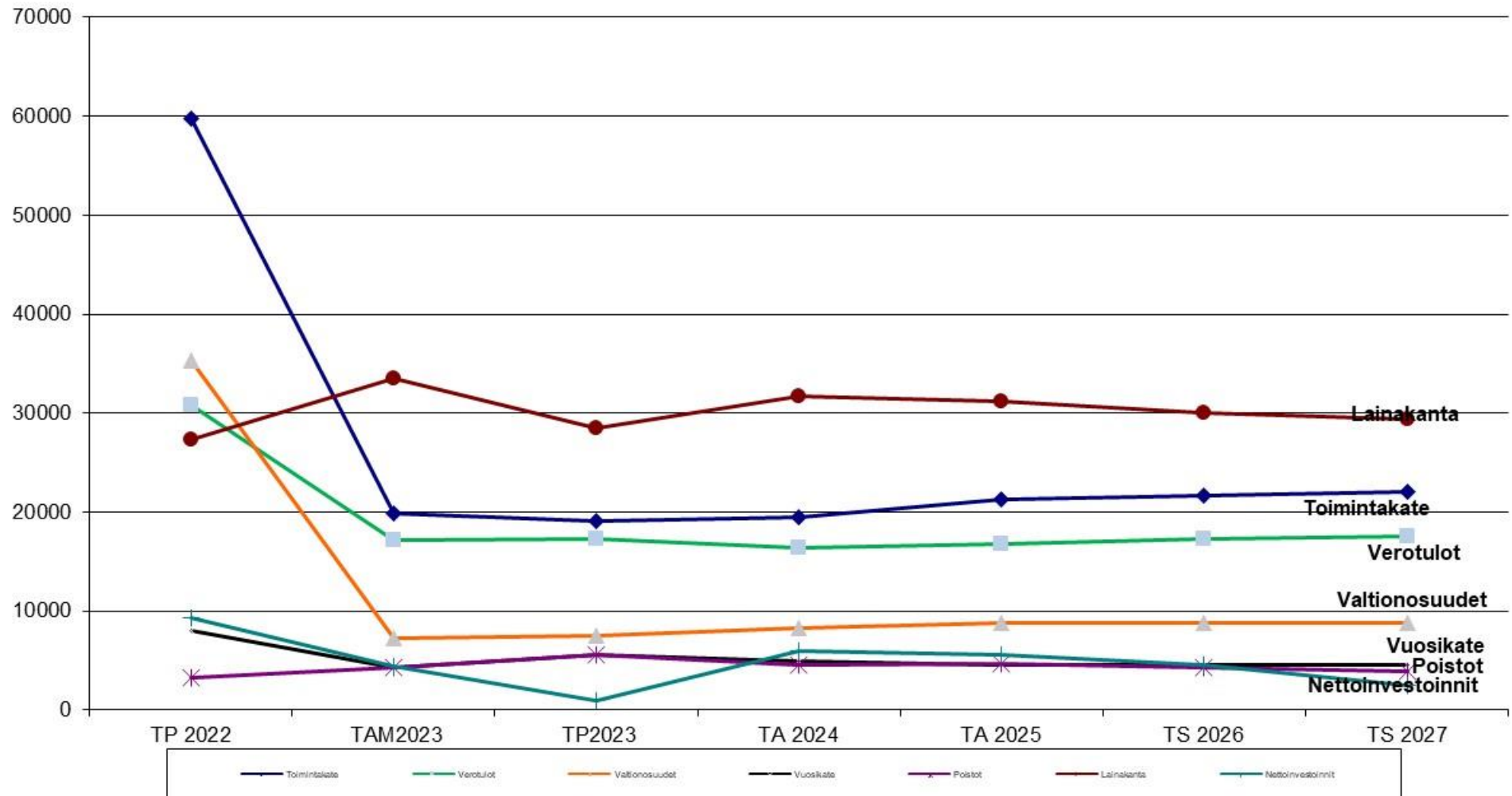
Tulevien vuosien talouteen tulee vaikuttamaan hyvinvointialueen lopullinen ratkaisu terveyskeskusalueen kiinteistöistä. Talousarviota valmisteltaessa ei ole tiedossa päätöksiä rakennetaanko kuntaan uusi terveyskeskus, kenen toimesta ja millä aikataululla vai jatkuuko hyvinvointialueen palvelutuotanto vuokratiloissa ja missä laajuudessa. Talouden näkökulmasta nykyisen terveyskeskusalueen mahdollisesti käytöstä poistuvien kiinteistöjen menojäännöspoistot olisi järkevää toteuttaa ennakoivasti normaaleja poistoajoja merkittävästi nopeammin. Myös muilta osin lisäpoistojen tekeminen käyttöomaisuudesta on keino saattaa omaisuserien (erityisesti rakennuskannan) tasearvot vastaamaan paremmin teknistä jäljellä olevaa käyttöaikaa ja siten välttää mahdolliset kertapoistorasitteet. Näin vältetään myös mahdollisten purkukustannusten ja viimeisten poistojen kohdistuminen samalle tilivuodelle. Ikääntyvän rakennuskannan lisäksi myös vesihuoltoverkostojen ja muun rakennetun infran (erityisesti kaavatiestön) korjaus- ja perusparannusinvestoinnit edellyttävät tulevana aikoina nykyistä suurempia investointiresursseja ja -määrärahoja.

Negatiivisen kustannuskehityksen näkökulmasta erilaisten lisenssien, ohjelmistojen ja yleisesti digitalisaatiolla ja siihen liittyviin tietoturva- ja muihin turvallisuusriskeihin varautumisella perustettavien kustannusten osuudessa on olemassa vaaransa reippaaseen kasvuun. Tähän voidaan omilla toimenpiteillä osin itse vaikuttaa, mutta kokonaan kustannusten kohoamista ei voida estää.

Suomussalmen kunnan elinvoima ja sitä kautta talouden kehitys tai vähintään tasapainotilan vuosittainen saavuttaminen riippuu monista tekijöistä, mutta ei vähiten alueella toimivien yritysten, organisaatioiden ja yhteisöjen menestyksestä ja toimintakyvystä. Tätä haastavat monet ulkoiset uhkatekijät, joihin kaikkiin kuntakaan ei voi vaikuttaa, jolloin panokset tulee ohjata niihin, joihin voidaan. Esimerkiksi saavutettavuuden sekä vihreän energian investointien edistäminen liittyyvää määrätietoista edunvalvontatyötä ja kehittämistoimia tulee jatkaa muun muassa teollisuusyritysten toimintaedellytysten ja investointien mahdollistamiseksi. Toki, unohtamatta luontoon ja kulttuuriin liittyvien vahvuuksien ja uniikkien mahdollisuuksien kestävää hyödyntämistä.

Myös oman toiminnan ja palvelujen järjestämisen näkökulmasta toimintatapoja ja resursseja tulee kohdentaa järkevästi ja ennakoivasti sopeuttaen. Suurin haaste on erityisesti väestön vähenemisestä ja ikääntymisestä aiheutuvien muutosten huomioiminen palvelutarpeisiin vastaamisessa. Konsteja ja toimia väestöennusteiden nykyisten lukemien parantamiseksi tulee löytää – yhteistyössä kaikkien kunnassa toimivien yritysten ja yhteisöjen, sidosryhmien ja yhteistyötahojen sekä kuntalaisten kanssa.

SUOMUSSALMEN TALouden KEHITYS 2022 - 2027

6.

KÄYTTÖTALOUS

6 KÄYTTÖTALOUS

6.1 Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset

5N Suomussalmen kunta Tuloslaskelma, ulk. ja sis. 1000 e	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	15 416	14 114	14 577	14 315	14 173
Myyntituotot/Liikevaihto	5 487	4 052	4 167	4 154	4 167
Maksutuotot	664	606	653	639	639
Tuet ja avustukset	1 032	1 004	1 121	901	746
Muut toimintatuotot	8 232	8 453	8 635	8 621	8 621
Valmistus omaan käyttöön	140	45	124	124	124
TOIMINTAKULUT	-34 649	-33 620	-35 929	-36 171	-36 287
Henkilöstökulut	-15 374	-15 316	-15 731	-16 008	-16 328
Palkat ja palkkiot	-12 281	-12 336	-12 780	-13 004	-13 264
Henkilösivukulut	-3 093	-2 980	-2 951	-3 004	-3 064
Eläkekulut	-2 636	-2 620	-2 549	-2 595	-2 647
Muut henkilösivukulut	-457	-361	-402	-409	-417
Palvelujen ostot	-10 007	-9 085	-10 196	-10 216	-10 035
Asiakaspalvelujen ostot	-2 406	-2 574	-2 591	-2 566	-2 566
Muiden palvelujen ostot	-7 601	-6 512	-7 606	-7 650	-7 469
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 897	-3 666	-3 694	-3 694	-3 694
Ostot tilikauden aikana	-3 897	-3 666	-3 694	-3 694	-3 694
Avustukset	-904	-1 352	-1 899	-1 899	-1 859
Avustukset kotitalouksille	-409	-773	-780	-780	-780
Avustukset yhteisöille	-495	-579	-1 119	-1 119	-1 079
Muut toimintakulut	-4 467	-4 200	-4 409	-4 354	-4 371
Vuokrakulut	-3 680	-3 927	-4 177	-4 172	-4 172
Muut kulut	-787	-273	-232	-182	-199
TOIMINTAKATE	-19 094	-19 461	-21 227	-21 731	-21 990
Verotulot	17 289	16 391	16 779	17 333	17 505
Valtionosuudet	7 492	8 303	8 846	8 846	8 846
Rahoitustuotot ja -kulut	-47	-291	203	113	163
Korkotuotot	176	121	86	86	86
Muut rahoitustuotot	756	484	928	728	728
Korkokulut	-771	-623	-540	-480	-430
Muut rahoituskulut	-208	-273	-270	-220	-220
VUOSIKATE	5 640	4 943	4 601	4 561	4 524
Poistot ja arvonalentumiset	-5 525	-4 513	-4 666	-4 280	-3 915
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 593	-4 513	-4 666	-4 280	-3 915
Arvonalentumiset	-932				
Satunnaiset tuotot ja kulut/Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	115	430	-66	280	609
Poistoeron muutos / Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Varausten muutos / Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
Rahastojen muutos / Rahastojen l	461				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	576	430	-66	280	609
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	44,5	42,0	40,6	39,6	39,1
Vuosikate/Poistot, %	102,1	109,5	98,6	106,5	115,6
Vuosikate, €/asukas	786	702	665	670	676
Kertynyt yli-/lijäämä, 1000 e	17 286	17 716	17 650	17 930	18 539
Asukasmäärä	7 172	7 044	6 921	6 803	6 690

6.2 Yhteenvedo käyttötalouden määrärahoista, valtuuston sitovuustaso

Käyttötalous valtuuston sitovuustasolla, toimintakate, ulkoiset ja sisäiset

Ulkoiset ja sisäiset	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muutos %	TS 2026	TS 2027
5N1 - Käyttötalousosa						
TOIMINTATUOTOT	15 415 573	14 114 470	14 577 175	3,28	14 314 908	14 173 181
TOIMINTAKULUT	-34 649 839	-33 620 141	-35 928 550	6,87	-36 170 546	-36 286 985
TOIMINTAKATE	-19 094 659	-19 460 671	-21 227 075	9,08	-21 731 338	-21 989 504
Rahoitustuotot ja -kulut	-94 759					
VOOSIKATE	-19 189 418	-19 460 671	-21 227 075	9,08	-21 731 338	-21 989 504
Poistot ja arvonalentumiset	-5 525 047	-4 512 547	-4 666 185	3,40	-4 280 352	-3 915 236
Tilikauden tulos	-24 714 465	-23 973 218	-25 893 260	8,01	-26 011 690	-25 904 740
Tilinpäätössiirrot	461 029					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-24 253 436	-23 973 218	-25 893 260	8,01	-26 011 690	-25 904 740
5NLT10 - Keskusvaalilautakunta						
TOIMINTATUOTOT	15 175	40 000	13 000	-67,50	0	13 000
TOIMINTAKULUT	-17 854	-58 000	-50 000	-13,79	0	-17 000
TOIMINTAKATE	-2 679	-18 000	-37 000	105,56	0	-4 000
VOOSIKATE	-2 679	-18 000	-37 000	105,56	0	-4 000
Tilikauden tulos	-2 679	-18 000	-37 000	105,56	0	-4 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 679	-18 000	-37 000	105,56	0	-4 000
5NLT20 - Tarkastuslautakunta						
TOIMINTAKULUT	-22 585	-19 436	-21 399	10,10	-21 515	-21 633
TOIMINTAKATE	-22 585	-19 436	-21 399	10,10	-21 515	-21 633
VOOSIKATE	-22 585	-19 436	-21 399	10,10	-21 515	-21 633
Tilikauden tulos	-22 585	-19 436	-21 399	10,10	-21 515	-21 633
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-22 585	-19 436	-21 399	10,10	-21 515	-21 633
5NLT30 Valtuusto						
TOIMINTAKULUT	-38 666	-50 195	-56 248	12,06	-56 716	-57 193
TOIMINTAKATE	-38 666	-50 195	-56 248	12,06	-56 716	-57 193
VOOSIKATE	-38 666	-50 195	-56 248	12,06	-56 716	-57 193
Tilikauden tulos	-38 666	-50 195	-56 248	12,06	-56 716	-57 193
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-38 666	-50 195	-56 248	12,06	-56 716	-57 193
5NLT40 - Kunnanhallitus						
TOIMINTATUOTOT	645 301	835 677	891 869	6,72	671 302	516 575
TOIMINTAKULUT	-4 962 588	-5 163 098	-6 300 972	22,04	-6 040 996	-5 860 309
TOIMINTAKATE	-4 317 287	-4 327 421	-5 409 103	25,00	-5 369 694	-5 343 734
VOOSIKATE	-4 317 287	-4 327 421	-5 409 103	25,00	-5 369 694	-5 343 734
Poistot ja arvonalentumiset	-478 831	-3 991	-5 527	38,49	-5 527	-5 527
Tilikauden tulos	-4 796 117	-4 331 412	-5 414 630	25,01	-5 375 221	-5 349 261
Tilinpäätössiirrot	471 978					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 324 140	-4 331 412	-5 414 630	25,01	-5 375 221	-5 349 261
5NLT55 - Maakunnallinen yhteistoiminta						
TOIMINTAKULUT	-275 760	-283 100	-272 900	-3,60	-272 900	-272 900
TOIMINTAKATE	-275 760	-283 100	-272 900	-3,60	-272 900	-272 900
VOOSIKATE	-275 760	-283 100	-272 900	-3,60	-272 900	-272 900
Tilikauden tulos	-275 760	-283 100	-272 900	-3,60	-272 900	-272 900
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-275 760	-283 100	-272 900	-3,60	-272 900	-272 900
5NLT60 - Sivistyslautakunta						
TOIMINTATUOTOT	1 746 789	1 186 234	1 228 773	3,59	1 200 073	1 200 073
TOIMINTAKULUT	-16 112 404	-16 938 836	-17 522 677	3,45	-17 683 701	-17 877 220
TOIMINTAKATE	-14 365 615	-15 752 602	-16 293 904	3,44	-16 483 628	-16 677 147
VOOSIKATE	-14 365 615	-15 752 602	-16 293 904	3,44	-16 483 628	-16 677 147
Poistot ja arvonalentumiset	-555 248	-507 234	-610 717	20,40	-162 764	-42 249
Tilikauden tulos	-14 920 863	-16 259 836	-16 904 621	3,97	-16 646 392	-16 719 396
Tilinpäätössiirrot	-10 949					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-14 931 812	-16 259 836	-16 904 621	3,97	-16 646 392	-16 719 396
5NLT70 - Tekninen lautakunta						
TOIMINTATUOTOT	11 869 501	10 897 059	11 219 033	2,95	11 219 033	11 219 033
TOIMINTAKULUT	-12 378 452	-10 310 645	-10 777 204	4,53	-11 160 911	-11 240 130
TOIMINTAKATE	-393 903	631 414	526 829	-16,56	143 122	63 903
VOOSIKATE	-393 903	631 414	526 829	-16,56	143 122	63 903
Poistot ja arvonalentumiset	-4 229 152	-3 710 291	-3 770 121	1,61	-3 832 241	-3 619 921
Tilikauden tulos	-4 623 055	-3 078 877	-3 243 292	5,34	-3 689 119	-3 556 018
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 623 055	-3 078 877	-3 243 292	5,34	-3 689 119	-3 556 018
5NLT75 - Vesihuoltolaitos						
TOIMINTATUOTOT	1 138 806	1 155 500	1 224 500	5,97	1 224 500	1 224 500
TOIMINTAKULUT	-841 531	-796 831	-927 150	16,35	-933 808	-940 600
TOIMINTAKATE	321 835	358 669	336 650	-6,14	329 992	323 200
Rahoitustuotot ja -kulut	-94 759					
VOOSIKATE	227 075	358 669	336 650	-6,14	329 992	323 200
Poistot ja arvonalentumiset	-261 815	-291 031	-279 820	-3,85	-279 820	-247 539
Tilikauden tulos	-34 740	67 638	56 830	-15,98	50 172	75 661
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-34 740	67 638	56 830	-15,98	50 172	75 661
Sisäiset erät	5 014 961	5 349 380	5 650 760	5,63	5 622 060	5 622 060

6.3 Käyttötalous yhteensä

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5N1 - Käyttötalousosa					
TOIMINTATUOTOT	15 416	14 114	14 577	14 315	14 173
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	140	45	124	124	124
TOIMINTAKULUT	-34 650	-33 620	-35 929	-36 171	-36 287
TOIMINTAKATE	-19 095	-19 461	-21 227	-21 731	-21 990
Poistot ja arvonalentumiset	-5 525	-4 513	-4 666	-4 280	-3 915
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-24 253	-23 973	-25 893	-26 012	-25 905

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5N1 - Käyttötalousosa					
TOIMINTATUOTOT	10 400	8 765	8 926	8 693	8 551
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	140	45	124	124	124
TOIMINTAKULUT	-29 634	-28 271	-30 278	-30 548	-30 665
TOIMINTAKATE	-19 095	-19 461	-21 227	-21 731	-21 990
Poistot ja arvonalentumiset	-5 525	-4 513	-4 666	-4 280	-3 915
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-24 253	-23 973	-25 893	-26 012	-25 905

6.3.1 Keskusvaalilautakunta

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT10 - Keskusvaalilautakunta					
TOIMINTATUOTOT	15	40	13	0	13
TOIMINTAKULUT	-18	-58	-50	0	-17
TOIMINTAKATE	-3	-18	-37	0	-4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3	-18	-37	0	-4

Ulkoiset (1000 e)	2023	2024	2025	2026	2027
5NLT10 - Keskusvaalilautakunta					
TOIMINTATUOTOT	15	40	13	0	13
TOIMINTAKULUT	-16	-58	-50	0	-17
TOIMINTAKATE	-1	-18	-37	0	-4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1	-18	-37	0	-4

6.3.2 Tarkastuslautakunta

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT20 - Tarkastuslautakunta					
TOIMINTAKULUT	-23	-19	-21	-22	-22
TOIMINTAKATE	-23	-19	-21	-22	-22
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-23	-19	-21	-22	-22

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT20 - Tarkastuslautakunta					
TOIMINTAKULUT	-22	-19	-21	-21	-21
TOIMINTAKATE	-22	-19	-21	-21	-21
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-22	-19	-21	-21	-21

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

- Lautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.
- Lautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.
- Lautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita.
- Varsinaisen tilintarkastuksen suorittaa JHTT-yhteisö, jonka tehtävänä on tarkastaa mm. seuraavat asiat:
  - Onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.
  - Antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitalinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.
  - Ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita.
  - Onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.
- Lautakunta valitsee vuosittain tarkastuksen painopistealueet.
- Lautakunta vastaa sidonnaisuusilmoitusten ylläpidosta ja toimii rekisterinpitäjänä sekä saattaa ilmoitukset tiedoksi valtuustolle.

6.3.3 Valtuusto

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT30 Valtuusto					
TOIMINTAKULUT	-39	-50	-56	-57	-57
TOIMINTAKATE	-39	-50	-56	-57	-57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-39	-50	-56	-57	-57

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT30 Valtuusto					
TOIMINTAKULUT	-39	-50	-56	-57	-57
TOIMINTAKATE	-39	-50	-56	-57	-57
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-39	-50	-56	-57	-57

Valtuustolla on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Kuntalaki korostaa valtuuston roolia kunnan strategisena johtajana, jossa on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut, kunnan toiminnan pitkäjähtäimien tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen. Valtuusto edistää kuntalaisten suoraa osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon.

6.3.4 Kunnanhallitus

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT40 - Kunnanhallitus					
TOIMINTATUOTOT	645	836	892	671	517
TOIMINTAKULUT	-4 963	-5 163	-6 301	-6 041	-5 860
TOIMINTAKATE	-4 317	-4 327	-5 409	-5 370	-5 344
Poistot ja arvonalentumiset	-479	-4	-6	-6	-6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 324	-4 331	-5 415	-5 375	-5 349

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT40 - Kunnanhallitus					
TOIMINTATUOTOT	636	836	892	671	517
TOIMINTAKULUT	-4 666	-4 863	-6 050	-5 790	-5 609
TOIMINTAKATE	-4 030	-4 027	-5 158	-5 118	-5 092
Poistot ja arvonalentumiset	-479	-4	-6	-6	-6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 037	-4 031	-5 163	-5 124	-5 098

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kunnanhallitus johtaa, valvoo ja arvioi kunnan hallintoa ja vastaa kunnan taloudellisten ja yleisten toimintaedellytysten kehittämisestä.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalaissa säädetyllä tavalla:

- vastata kunnan hallinnosta ja taloushoidosta;
- vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle.	Työrajohtamisen käsikirjan jalkauttaminen	Työrajohtamisen käsikirjasta kaksi infoa henkilöstölle ja yksi kunnanhallitukselle.	
	Sähköisen arkiston hankinta	Sähköinen arkisto hankitaan vuoden 2025 aikana.	
	Kunnan pienhankintaohjeen päivittäminen	Päivitetty vuoden 2025 aikana.	
Kunnan henkilöstö on hyvinvoivaa ja työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota.	Henkilöstön hyvinvointikampanja	Henkilöstön hyvinvointikampanjaan sisältyy kilometrikisa (pyöräily/lenkkeily/hiihto).	
	Työhyvinvointietuuden käyttöön kannustaminen.	Työhyvinvointietuuden käyttöaste vähintään 80 %.	.
	Henkilöstö huomioidaan uudessa kuntastrategiassa.	Visio/tavoitetila myös henkilöstöä koskien.	
Toimintaa suunnitellaan tarkoituksenmukaisella tavalla ja strategia huomioiden.	Kuntastrategian päivitys	Kuntastrategian päivitykseen osallistuvat sekä vanha että uusi valtuusto.	
	Ylijäämien hallittu käyttö.	Vuosikatteen suhde poistoihin ja taseen ylijäämä	
	Tiedolla johtamisen kehittäminen	Johdon raportointia kehitetään uudella raportointityökalulla.	
<p>Digitalisaatiota hyödynnetään tiedon kulun parantamiseksi ja työajan käytön tehostamiseksi.</p> <p>Kunnan digitaaliset palvelut</p> <p>Vaalien sähköisten järjestelmien käytön edistäminen</p>	<p>Suomi.fi-palvelukuvauksien ajantasaisuus.</p> <p>Kunnan verkkokaupan käytön seuranta ja raportointi.</p> <p>Kunnanhallitus valitsee äänestyspaikat siten, että niissä voidaan hyödyntää kunnan nettiyhetyksiä ja sähköisiä vaaliluetteloita.</p>	<p>Kaikki toimialat ovat tarkistaneet ja korjanneet palvelukuvauksensa.</p> <p>Kunnan verkkokaupan tapahtumatilastoista koonti 2 x vuodessa.</p> <p>Sähköisten vaaliluetteloiden käyttö molemmilla äänestysalueilla.</p>	

Perustelut:

Vuonna 2025 järjestetään sekä kunta- että aluevaalit. Erityisesti kuntavaalit tuovat uutta mukanaan valtuustokauden vaihtuessa. Esimerkiksi kuntastrategia päivitetään tässä yhteydessä.

Kestävä taloudenpito edellyttää, että toimintakulut sopeutetaan vuosikatetavoitteeseen ja kuluja voidaan kasvattaa vain tulo-rahoituksen kasvun verran. Toimintaympäristössä tapahtuvat palvelujen kysynnän muutokset huomioidaan ja niihin varaudutaan ennalta.

Henkilöstön hyvinvointia koskien Omalla uralla-hankeen jalkauttamisvuosi on vuonna 2025, jolloin uusi henkilöstöpolitiikka, valmennukset sekä työuraohjauksen käsikirja jalkautuvat käyttöön. Tavoitteena on, että myös henkilöstön hyvinvointikampanja jatkuu edelleen ja kehittyy yhä houkuttelevammaksi.

Hankintatoimi on tärkeä osa kunnan strategista päätöksentekoa. Kunnan pienhankintaohjetta uudistetaan siten, että hankintaprosessit ovat nykyaikaisia ja sujuvia.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Viestintää hyödynnetään kuntakuvan kehittämiseksi	Uusien nettisivujen kehittäminen edelleen. VisitSuomussalmi.fi-sivustoa mainostetaan myös kuntalaisille kotikuntamatkailun ja kuntaidentiteetin kehittämiseksi.	Uusilla nettisivuilla on hyödynnetty suomi.fi-palvelukuvauksia jokaisella toimialalla. Yksi tietoisuus/artikkeli kuntalaisten näkökulmasta	
Uusien tulijoiden osallisuutta ja kuntaan kiinnittymistä tuetaan aktiivisesti.	Järjestetään tapahtuma yhdistyksiin ja harraste-toimijoihin verkostoitumiseksi Järjestetään uusien asukkaiden vapaamuotoisia kahvitteutilaisuuksia	Tapahtuman toteutuminen Tilaisuuksien toteutuminen – osallistujamäärä	
	Yhdenvertaisuutta ja kotoutumista tukevan harrastustoiminnan avustus	Avustuslomake uudistetaan.	

Perustelut: Tapahtumia hyödynnetään identiteetin kehittämisessä, sillä ne lisäävät osallisuutta. Viestinnällä tuodaan edelleen esille kunnan aktiivista toimintaa, mihin liittyy myös kunnan molempien nettisivujen kehittäminen.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Työllisyyden kehittäminen	Kohdennetaan työllistämisen kuntalaisää oppisopimusperusteen työllistämiseen kunnan yksiköissä	Työttömyysaste Oppisopimussopimusten määrä kunnan yksiköissä	
Uusien opintomahdollisuuksien kehittäminen Suomussalmella	Ammattiopintojen suorittamisen tukeminen Suomussalmella Taitotehdas-mallilla	Aloitettujen opintojaksojen määrä Taitotehtaassa	
Pakolaisten kotoutumisen tukemisen uudet mallit.	Perheen kotoutumissuunnitelman malli.	Perheiden kotoutumissuunnitelmat tehdään, vaikka lakivelvoite poistuisikin.	
Suomussalmi on muutovoittopaikkakunta	<p>Kunnan veto- ja pitovoiman lisääminen lapsiperheiden näkökulmasta</p> <p>Työperäisten muuttajien asettautumispalvelumalli – työ, puoliso-työ, asuminen, tukipalvelut, maahanmuuttajaohjaus</p> <p>Monikanavainen muuttajamarkkinointi – asumis- ja rakentamismahdollisuudet veden äärelle, luonto ja vapaa-aika, palvelut ja työmahdollisuudet</p> <p>Asuminen. Omakotirakentamista palvelevat rantatontit Ämmänsaaren lähitöllä – vapaa-ajan tontit</p> <p>Valokuidun saatavuuden edistäminen</p> <p>Vapaa-aika. Tunnistettujen vahvuuksien hyödyntäminen kuntamarkkinoinnissa</p> <p>Työ. Monipuolisen työpaikkatarjonnan esittelymarkkinoinnissa</p> <p>Työpaikkavarannon laajentaminen yritysinvestointien kautta</p>	<p>Kunnallisen lapsilisämallin selvittäminen</p> <p>Asettautumispalvelumalli lanseerattu ja käytössä. Hallintopalvelut selvittävät tätä myös kaikille uusille kuntalaisille.</p> <p>Muuttotilastot – positiivinen nettomuutto</p> <p>Myönnetty omakotitalojen ja vapaa-ajanasuntojen rakennusluvut</p> <p>Valokuiturakentamisen toteutuminen Ämmänsaaren / Kk alueella</p> <p>Työpaikat esillä kampanjoissa ja esittelymateriaaleissa</p> <p>Uuden teollisuusekosysteemin konseptin lanseeraaminen – maankäytön huomioiminen osana ekosysteemin valmistelua</p>	

Perustelut: Elinvoimatyö kytkeytyy vuonna 2025 paljon niin työllisyyspalvelujen, kotoutumispalvelujen kuin matkailunkin kehittämiseen, kuitenkin viihtyisyyttä, rakentamista ja kunnan palvelujen saavutettavuutta unohtamatta. Kuntaan kiinnittymistä tuetaan asettautumispalveluilla, jota tuotetaan esimerkiksi työperäisille maahanmuuttajille. Tavoitteena on selvittää vuoden 2025 aikana asettautumispalvelujen tuottaminen kaikille uusille kuntalaisille. Edelleen myös vuonna 2025 ammattiopintojen suorittamista kunnassa kehitetään, mihin liittyvät keskeisesti oppisopimuskoulutus ja Taitotehdas-hanke.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudet ja vanhat kuntalaiset löytävät verkostoja ja vapaa-ajan teke mistä.	Järjestetään kuntalaisille suunnattu yhteinen tapahtuma, jossa aktiiviset yhdistykset tulevat tutuiksi.	Järjestetty yhteinen tapahtuma	
Yhteistyötä ja tiedonvaihtoa kunnan ja järjestöjen välillä kehitetään.	Kunta tukee järjestöjen järjestöosaamista ja aktiivisuutta. Kyläparlamenttien järjestäminen	Järjestöille koulutus järjestötoiminnasta toteutuu vuoden 2025 aikana. Järjestetään kaksi kyläparlamenttia vuoden aikana.	
PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunnan hyvinvointi-, terveys- ja turvallisuustyötä kehitetään.	Hyvinvointisuunnitelman päivittäminen	Laaja hyvinvointisuunnitelma ja siihen liitännäiset hyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuonna 2025.	
	Suunnitelmien ajantasaisuus ja laadinta.	Osallisuussuunnitelman sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen.	

Perustelut: Yhteisöllisyys ja hyvinvointi kytkeytyvät hyvin kiinteästi toisiinsa. Vuosi 2025 tuo mukanaan esimerkiksi osallisuussuunnitelman laatimisen sekä hyvinvointisuunnitelman päivittämisen. Niin ikään tapahtumia hyödynnetään yhteisöllisyyden lisäämisessä, esimerkiksi kyläparlamentit on nähty hyödyllisinä tapahtumina, jossa tutustutaan toisiin ja tuodaan esille kylien ajankohtaisia asioita. Vuonna 2025 tavoitteena on esimerkiksi järjestää kylätoimijoille koulutusta yhdistystoiminnasta.

Keskeiset muutokset, toiminta

Vuosi 2025 on monellakin tapaa muutosten vuosi, sillä kuntavaalit tuovat mukanaan valtuuston vaihtumisen ja keskeisten asiakirjojen päivittämisen tarpeet.

Vuoden 2025 alusta TE-palvelut siirtyvät valtiolta kunnalle, mikä on vaatinut jo nyt muutoksia kunnan talouden ja toiminnan suunnitteluun vuotta 2025 ajatellen. Muutoksen myötä kunnan henkilöstömäärä kasvaa ja velvoitteet sekä kulut osaltaan lisääntyvät. Tämän vuoksi vuoden 2024 lopulla työllisyyspalveluissa on valmisteltu esimerkiksi Miilun toiminnan uudelleen järjestämistä. Osaltaan muutos on vaatinut myös uusien toimintamallien suunnittelua työllistymisen edistämiseksi, sillä esimerkiksi palkkatuki ei vuonna 2025 ole hyödynnettävissä, minkä vuoksi työmarkkinoille suoraan ohjaaminen ja yhteistyö paikallisten työnantajien kanssa on erittäin tärkeää.

Vuoden 2025 myös TE-uudistukseen kytkeytyvä KOTO-lain uudistus astuu voimaan. Niin ikään kotolain uudistuksen myötä kunnan velvoitteet kasvavat, sillä esimerkiksi yhteiskuntaorientaation ja kotokoulutusten järjestämisvastuu siirtyvät valtiolta kunnille. Myös ohjaus- ja neuvontavelvoite laajenee entisestään, mikä tarkoittaa sitä, että näitä maahanmuuton palveluita täytyy tarjota kaikille maahanmuuttajille vierailun kestosta tai syystä riippumatta.

Suomussalmen kunnan työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut ovat valmistautuneet tarjoamaan palveluitaan myös muille Kainuun kunnille esimerkiksi vieraskielisiä työnhakijoita koskien.

Vastuuhenkilöt:

Kunnanjohtaja Erno Heikkinen, p. 044 777 3344
Hallintojohtaja Anniina Niemelä, p. 040 688 4499
Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka, p. 040 6884480

Koko kunnan henkilöstön määrä ja kustannukset (ulkoiset)

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Henkilöstömäärä	235	230	239	241
Henkilöstömenot, €/asukas	2138	2144	2157	2273
Toimintakulut, €/asukas	9374	4133	3978	4372
Toimintakate/asukas	8107	2663	2737	3064

HALLINTOPALVELUT

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Hallintopalvelut vastaa:

- Valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksenteon valmistelusta sekä tarkastuslautakunnan kokousten valmistelusta tarkastuslautakunnan ohjeiden mukaisesti.
- Päätöksenteon lainmukaisuudesta
- Henkilöstö-, arkisto- ja taloushallintopalveluista
- Sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä sekä viestinnän kehittämisestä
- Maahanmuutto-, pakolaisohjauspalvelujen järjestämisestä
- Kunnan omien tietojärjestelmien toimivuudesta ja integroinnista palveluntuottajan järjestelmäympäristöön sekä sähköisen asioinnin kehittämisestä
- Vaalien järjestämisestä

Hallintopalvelut toteuttaa:

1. Kunnanhallituksen hallintopalvelujen toimialalle määrittelemiä tavoitteita ja toimenpiteitä:
  - Väestökehityksen tukeminen (pakolaisten vastaanotto ja palvelut, viestintä)
  - Digitaalisten toimintamallien edistäminen (palvelut, osallisuus, osaaminen)
  - Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen
  - Viestintä ja sen välineet
  - Henkilöstöpolitiikan yhteiset linjaukset ja toimeenpano
  - Vaalit

2. Hallintopalvelujen toimialakohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet:

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
<p>Toimimme työnantajana vastuullisesti ja huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista.</p> <p>Henkilöstöpalvelujen roolia kehitetään</p>	<p>Henkilöstön hyvinvointikampanja</p> <p>Esihenkilövalmennusalusta otetaan käyttöön</p> <p>Henkilöstöhallinnon prosessit ovat kunnossa</p>	<p>Henkilöstön hyvinvointikampanjassa vähintään 6 aktiviteettia.</p> <p>Esihenkilövalmennusalusta otetaan käyttöön alkuvuodesta 2025.</p> <p>JML-prosessi ja käyttöoikeuslomakkeet ovat käytössä</p>	
Kehitämme kuntalaisten osallisuutta.	Kuntastrategiakysely	Kuntastrategiakysely toteutuu vuonna 2025.	
	Lapsiparlamenttitoiminnan juurruttaminen käytäntöön.	Lapsiparlamentti koontuu 2 kertaa vuonna 2025.	
Kehitämme toimintaa ja palvelutuotantoa digitalisaation avulla, kuitenkin saavutettavuus huomioiden.	Kirkonkylällä otetaan käyttöön sähköinen vaaliluettelo.	Sähköisen vaaliluettelon käyttöönotto molemmilla äänestysalueilla 2025.	.
	<p>Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka on ajantasaista.</p> <p>Osavuosikatsausten ja talousarviokirjan rakenteellinen uudistaminen ja raportoinnin automatisoinnin edistäminen</p>	<p>Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka päivitetään vuonna 2025.</p> <p>Osavuosikatsaus ja talousarviokirja päivitetty (ulkoasu ja rakenteet)</p>	

	Verkkokauppa on aktiivisessa käytössä ja käyttötilastoja tarkastellaan toiminnan kehittämiseksi.	Verkkokaupan kävijätilastoista ja tarjottavista palveluista laaditaan koonti vuotta 2025 koskien.	
	Toimistotiimi	Selvitämme toimistotiimin toteuttamisen mahdollisuudet ja riskit, selvitys tehty vuoden 2025 aikana.	

Perustelut: Uudistuminen on tärkeä osa hallintopalvelujen toimintaa ensi vuonna, sillä tulevaan vuoteen osuvat niin kuntavaalit kuin niitä seuraava valtuustokauden vaihtuminenkin. Kuntastrategian päivittäminen ja siihen kytkeytyvien asiakirjojen kuten talousarviokirjan päivittäminen on niin ikään edessä. Samalla on hyvä tarkastella myös sisäistä toimintaa ja riskienhallintaa, minkä vuoksi esimerkiksi toimistotiimijattelu selvittäminen on ajankohtaista tulevien aikojen henkilöstö- ja toimintasuunnittelua ajatellen.

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Viestintä on suunnitelmallista	Viestintästrategia päivitetään tukemaan uutta kuntastrategiaa ja vetämää viestinnän suuntaaviivat lähivuosille.	Viestintästrategia ja –suunnitelma on päivitetty.	
	Palautekysely uusista nettisivuista. Myös melko uudesta intranetistä tehdään palautekysely.	Toteutuu vuoden 2025 aikana. Toteutuu vuoden 2025 aikana.	
Viestintä tukee matkailun kasvua ja kotoutumista	Täydennetään nettisivujen kieliversioita, etenkin englanniksi.	Käännettyjen nettisivujen tai tietojen määrä.	
Maahanmuuttopalvelut toimivat tärkeänä osana kunnan kotouttamistyötä, jossa toimialojen välinen tiedonvaihto on jouhevaa.	Maahanmuuton asiakastietojärjestelmän käyttöönotto.	Toteutuminen vuoden 2025 aikana.	
	Kotoutumista ja yhdenvertaisuutta edistävän avustuksen jakaminen	Vähintään kolme toimijaa hakee avustusta.	

Perustelut: Viestintä tukee kunnan identiteetti- ja imagotyötä, minkä vuoksi on erittäin tärkeää, että viestintä kytkeytyy kuntastrategian päivittämistyöhön. Osaltaan nettisivujen kieliversioiden täydentäminen tukee sekä matkailua että kunnan omia kotoutumispalveluja. Maahanmuuttopalveluissa KOTO- ja TEPA-uudistusten muutoksen myötä tulevan uuden asiakastietojärjestelmän onnistunut käyttöönotto on tärkeää.

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Saavutettavuus ja kunnan ikärakenne huomioidaan palvelujen suunnittelussa, siten että palvelujen jouheva käyttö sujuvoittaa arkea.	Kirkonkylällä ennakkoäänestys kahtena päivänä kunta- ja aluevaaleissa.	Kaksi EÄ-päivää myös Kirkonkylän puolella.	
	Äänestysauton päiviä lisätään	Vähintään yksi lisätty päivä ennakkoäänestysaikaan.	
	Tulevissa vaaleissa yleiset vaalimainostelineet varustetaan suojamuoveilla ilkeiden ehkäisemiseksi.	Suojamuovit asennettu.	
Uusille kuntalaisille tarjotaan neuvontaa ja helpotetaan paikkakunnalle juurtumista	Suunnitelma asettautumis- ja palvelujen tarjoamisesta maahanmuuttopalvelujen ohella Nettisivujen kieliversioiden täydentäminen	Suunnitelma valmis vuoden 2025 aikana.	

Perustelut: Kunta- ja aluevaaleissa tarkoituksena helpottaa äänestämistä kirjastoauton kiertopäiviä lisäämällä vähintään yhdellä päivällä ja Kirkonkylän kahdella ennakkoäänestyspäivällä. Maahanmuuttopalvelujen osaa- mista on hyvä hyödyntää myös kaikkien uusien kuntalaisten neuvonnan osalta, mihin liittyy suunnitelma asettautumis- ja palvelujen tarjoamisesta. Neuvontaa tarjotaan jo nyt palvelualoilla tarpeen mukaan, mutta sen olisi oltava suunnitelmallisempaa ja hyvin viestittyä.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Vaikuttamistoimielinten toiminta ja kokoonpano on luottamushenkilöille tuttua ja keskusteluyhteys on hyvä.	Vaikuttamistoimielinten aamukahvivilaisuudet	Nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston järjestämät aamukahvivilaisuudet päättäjille toteutuvat.	
Aktiivisilla yhdistyksillä on toimivat tilat kumppanuustalolla ja yhteistyötä yhteisten asioiden hyväksi voidaan kehittää säännöllisillä tapaamisilla.	Matalan kynnyksen toiminnan jatkaminen.	Kunnan edustaja osallistuu Kumppanuustalon kokouksiin vähintään 2 kertaa.	
Vahvistetaan kuntalaisten osallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia kunnan toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä	Laaditaan osallisuussuunnitelma toimenpiteiden osallisuuden edistämiseksi	Osallisuussuunnitelma valmis 2025 aikana	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii- reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tapahtumia hyödynnetään osallisuuden edistämässä ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämässä.	Tehdään vanhustenvii- kon aikana kysely yli 75- vuotiaille hyvinvoinnin ja palvelujen hyödynnettä- vyyden nykytilasta.	Kyselyn toteutuminen.	
	Hyvän mielen aamu- kahvilaisuudet	Hyvän mielen aamukah- vit vähintään kerran vuonna 2025.	
	Strategiakyselyyn voi vastata myös kesän tapahtumissa.	Vähintään kahdessa tapahtumassa mahdolli- suus vastata strategia- kyselyyn.	
Luontoa hyödynnetään hyvinvointia lisäävänä teki- jänä			
	Henkilöstön luontoliikun- tapäivä.	Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus luontoret- keen.	
Hallintopalvelut osallistuvat aktiivisesti hyvinvointiasia- kirjojen päivittämiseen	Hyvinvointisuunnitelmat ovat visuaalisesti selkei- tä ja tuovat esille kun- nan ilmettä.	Hyvinvointisuunnitelmien päivitys ja visuaalisuus.	

Perustelut: Sekä hyvinvoinnin että yhteisöllisyyden kohdalla toiminnan tavoitteissa on viittauksia vaikuttamis-
toimielimiin, joita on hyvä hyödyntää niin strategiatyössä kuin hyvinvointisuunnitelmien päivittämisessäkin.
Tavoitteena on, että vaikuttamistoimielinten kahvilaisuudet jatkuvat edelleen.

Matalan kynnyksen toimintaa tuetaan edelleen ja kunnan edustaja osallistuu Kumppanuustalon tapaamisiin
aina mahdollisuuksien mukaan. Osallisuutta tuetaan osallisuussuunnitelman laatimisella - myös erilaiset kyse-
lyt ovat osa osallisuuden tukemista.

Keskeiset muutokset, toiminta

Vuonna 2025 hallintopalvelujen toimintaan vaikuttavat kunta- ja aluevaalit, joista erityisesti kuntavaalit tuovat
lisätyömäärää erityisesti käytännön järjestelyjen mutta myös vaalien tuloksen toimeenpanon myötä. Vuonna
2025 valtuustokausi vaihtuu, mihin kytkeytyvät uusien asiakirjojen valmistelu, luottamushenkilöiden koulutus ja
uusi kuntastrategia. Muutoksen yhteydessä tavoitteena on uudistaa esimerkiksi talousarviokirja, minkä lisäksi
hallintopalveluilla on keskeinen rooli kunnan hyvinvointiasiakirjojen päivittämiseen yhdessä HYTE-
koordinaattorin ja EMPT-yhteyshenkilön kanssa.

Yksi iso muutos on sähköisen arkiston hankinta ja siihen liittyvien käytäntöjen luominen sekä kehittäminen.
Osaltaan tähän kytkeytyy myös tietosuoja- ja tietoturvapoliittikan päivittäminen.

Suuri muutos toimintaa koskien ovat myös KOTO- ja TEPA-lain uudistukset, jotka tuovat lisävelvoitteita myös
kunnan maahanmuuttopalveluihin. Jatkossa neuvontaa ja ohjausta pitää tarjota kaikille maahanmuuttajille
vierailun ajankohdasta ja syystä riippumatta, minkä lisäksi kunnan hallintopalvelut tuottavat myös kunnan työ-
liisyyden, Ristijärven, Paltamon, Hyrynsalmen ja Puolangan kunnille työllisyysalueen tehtäviin kuuluvat
kotokoulutukset sekä vieraskielisten työllisyysasiakkaiden palveluiden tulkkauspalvelut. Lisäksi kunnan maa-
hanmuuttopalvelut tarjoavat uuden KOTO-lain mukaiset palvelut Puolangan ja Hyrynsalmen kunnille. Nämä
lakimuutokset vaativat kiinteää yhteistyötä toimialojen ja yksikköjen, kuten maahanmuuttopalvelujen, työllii-
syyspalvelujen, tilapalvelujen ja perusopetuksen sekä Kianta-opiston kesken.

Vastuuhenkilöt:

Hallintojohtaja Anniina Niemelä, p. 040 688 4499
 Taluspäällikkö Paula Seppänen, p. 040 688 4553

HALLINTOPALVELUT, v. 2024 ulk.	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Henkilöstömäärä	9	9	10	10,6
Henkilöstömenot, €/asukas	201,65	95,13	98,27	105,04
Toimintakulut, €/asukas	246,81	133,69	124,57	150,17
Toimintakate/asukas	194,72	95,20	96,58	110,48

ELINVOIMAPALVELUT

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA500 - Elinvoimapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	49	240	592	397	242
TOIMINTAKULUT	-775	-1 122	-3 392	-3 190	-3 029
TOIMINTAKATE	-726	-882	-2 800	-2 793	-2 788
Poistot ja arvonalentumiset	-473		-1	-1	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-727	-882	-2 801	-2 794	-2 788

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA500 - Elinvoimapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	49	240	592	397	242
TOIMINTAKULUT	-715	-1 063	-3 290	-3 088	-2 928
TOIMINTAKATE	-666	-823	-2 698	-2 691	-2 686
Poistot ja arvonalentumiset	-473		-1	-1	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-666	-823	-2 699	-2 692	-2 687

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTY5300 - Työllisyyspalvelut					
TOIMINTATUOTOT			195	195	195
TOIMINTAKULUT			-2 116	-2 131	-2 147
TOIMINTAKATE			-1 921	-1 936	-1 952
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			-1 921	-1 936	-1 952

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTY5300 - Työllisyyspalvelut					
TOIMINTATUOTOT			195	195	195
TOIMINTAKULUT			-2 085	-2 100	-2 116
TOIMINTAKATE			-1 890	-1 905	-1 921
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			-1 890	-1 905	-1 921

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Elinvoimapaalvelut tukee, edistää ja kehittää yritysten toimintaedellytyksiä siten, että nykyiset yritykset säilyvät elinvoimaisina ja kuntaan saadaan uusia yrityksiä, asukkaita ja osaavaa työvoimaa. Elinvoimapaalvelut tukevat työnhakijoiden työllistymistä ja toimeenpanevat lakisääteisiä työllisyyspalveluita osana Kainuu-Koillismaa työllisyysaluetta. Elinvoimapaalveluihin kuuluvat yritys-, matkailu-, työllisyys- ja maaseutupalvelut.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista ja positiivisesta ilmapiiristä	Tyhy-tilaisuudet, tiimitapaamiset, kuulumisten vaihto, kehittämiskeskustelut Jatkuva vuorovaikutus työyhteisössä, kuulumisten kysely ja kuunteleminen	Tapaamisten ja keskusteluiden toteutuminen	
Kehitetään tilastointia, seurantaa ja tiedolla johtamista – organisaation omasta toiminnasta sekä toimintaympäristöstä	Yritys- ja työnhakija-asiakkaille tarjotaan palveluita kirjattujen tarvetietojen mukaisesti – yritysdataa hyödynnetään myös työnhakijoiden ja tulomuuttajien palvelussa Digimarkkinoinnin tuloksellisuutta seurataan	Aktiviteettien kirjaaminen ja tiedon käyttäminen Toteutuneet kampanjat, saavutettu yleisö – impressiot ja konversiot	
Uudistetaan ja digitalisoidaan toimintatapoja ja palvelutarjontaa	muutasuomussalmelle.fi -sivun kääntäminen englanniksi	Sivu käännetty englanniksi	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Omaleimaiseen kulttuuriin perustuvaa matkailumarkkinointia ja -tuotteistamista kehitetään	Uusien matkailutuotteiden rakentamisen tukeminen	Uudet matkailutuotteet yhteistyössä yritysten kanssa	
Toteutetaan monikanavaista kuntamarkkinointia, joka lisää alue- ja kohdebrändien tunnettuutta	Toteutetaan monikanavaista, kohdennettua markkinointia – display – Facebook ja Instagram oma sisältö + vaikuttajat – Radio + Tv – Infonäytöt ja ulkotilamainonta	4 online kampanjaa 5 radiokampanjaa 1 Tv-kampanja	

	Kv-markkinalle kohdennettu somesisältö	2 kv-markkinalle suunnattua vaikuttajakampanjaa	
Työperäistä tulomuuttoa tukevien rakenteiden kehittäminen	Suomussalmen Taitotehtaan hyödyntäminen kotouttamisessa – koto -asiakkaiden ohjaaminen kohti ammattiopintoja Taitotehtaassa	Vieraskielisiä opiskelijoita ohjautunut Taitotehtaan opiskelijoiksi	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Edistetään toimivien ja aloittavien yritysten menestymisen edellytyksiä	<p>Yrittäjätilaisuuksia järjestetään eri teemoilla</p> <p>Yrittäjien kiertomatka suomussalmelaisissa yrityksissä</p> <p>Jokainen perustettu uusi yritys kontaktoidaan vuoden aikana</p> <p>Yrittäjähenkisten WA-ryhmän kattavuus</p> <p>Yritysryhmä- ja kehittämishankkeiden toteuttaminen – KAMK yhteistyö</p> <p>Osallistutaan kutsuttaessa yrittäjä- ja matkailuyhdistysten tilaisuuksiin</p> <p>Kehitetään kunnantalon etätyötilaa</p>	<p>6 yrittäjätilaisuutta toteutunut</p> <p>Kiertomatka toteutettu päivämatkana</p> <p>Kontaktoitu kaikki uudet yritykset, joiden yhteystiedot saatavilla</p> <p>WA-osallistujamäärä 140</p> <p>Osallistuminen kolmeen yritysten toimintaedellytyksiä lisäävään hankkeeseen</p> <p>Läsnäolo tilaisuuksissa</p> <p>Etätyötilaa kehitetty – näkyvyys kasvanut</p>	
Yrityspalveluiden pisteet nousevat Yrittäjien Kuntabarometrissa	Seuraava tarkastelu vuosi 2026	Pisteet > suhteessa 2024	
Uusien investointien saaminen kuntaan	<p>Nordic Talcin talkkituotantoinvestoinnin edesauttaminen – YVA-prosessi, sähköverkko, logistiset yhteydet</p> <p>Uuden teollisuusekosysteemin konseptointi Suomussalmelle – Pesiön terminaalialueen, Kurimon ja Ruokapuiston tarkastelu sijoittumisvaihtoehtoina – haketuslaitoksen huomiointi selvityksessä</p> <p>Investorikontaktointi investointien houkuttelemiseksi teollisuusekosysteemin mukaisiin liiketoimintoihin</p> <p>Hossan investorimarkkinointi</p>	<p>Nordic Talcin tarpeita kuultu ja niihin reagoitu ajantasaisesti – kunnan toimenpiteet tapauskohtaisen arvioinnin perusteella</p> <p>Teollisuusekosysteemin konsepti tehty</p> <p>Investorikontaktointia tehty</p> <p>1 toteutunut majoitusinvestointi vuosittain</p>	

	Uusien matkailutoimijoiden saaminen alueelle	1 uusi matkailuyritys alueelle	
Omistajanvaihdosten tukeminen	Omistajanvaihdosten tukeminen maakunnallisena yhteistyönä	Omistajanvaihdoksia tuettu	
Matkailun aluetaloudellinen vaikutus >16 milj. €	Matkailun kehittämishankkeet ja toimenpiteet		
Edistetään matkailuyritysten;	Matkailun kehittämissuunnitelma	Toteutetaan kehittämissuunnitelman toimenpiteitä	
toiminnan aloittamista ja omistajanvaihdoksia – 3 perustettua yritystä vuodessa	Markkinointi uusien yritysten houkuttelemiseksi – perustamisneuvonta Selvitetään uudelleen Jätkänpuiston alueen hyödynnettävyys yrityskäyttöön Vapaa-ajanasuntojen vuokrauspotentiaalin selvittäminen	Uusien matkailuyritysten määrä sis. omistajanvaihdosten toteutuminen Tarjolle saatujen vuodepaikkojen ja mökkien määrä	
Verkko-ostettavuutta – visitsuomussalmi.fi sivuston jatkokehitys	Matkailuyritysten verkko-kaupan kehittäminen Visit Suomussalmi -sivuston palveluiden monipuolisuus	Verkkokauppojen määrä kasvanut Sivustolle lisätyt uudet palvelut	
Osaamista ja kilpailukykyä	Organisoidaan ja välitetään koulutuksia yrityksille Tuetaan yritysten tuotekehitystä	3 koulutusta matkailuyrittäjille vuosittain Tuettu 3 yrityksen tuotekehitystä	
Kv-matkailun ja matkanjärjestäjäyhteistyön kehittäminen	Oma työ ja hanketyö Kansainvälisten matkanjärjestäjien FAM-kiertueiden järjestäminen Kehitetään palvelupaketteja alueelle Osallistuminen myyntitapahtumiin	1–2 kansainvälisten matkanjärjestäjien FAM-kiertuetta vuodessa Uudet kokonaisuudet ja paketit 2 myyntitapahtumaa/vuosi	
Ympärivuotisuuden kasvattaminen matkailussa	Talvituotekehitys Kohdennetaan markkinointia lähtömaiden lomasesonkiin Kehitetään ympärivuotisesti tapahtumia	Uusi matkanjärjestäjille suunnattu talvituotekokonaisuus lanseerattu Kohdennettu markkinointia Keski-Euroopan lomasesonkeihin Tapahtumien kävijämäärä kasvanut	
Matkailualueita kehitetään vastuullisena matkailukohdeena	Matkailuyritysten vastuullisuuden nykytila Matkailuyritysten STF-prosesseja tuetaan	Kyselylomake 1 uusi yritys STF-polulla	
Hossan kävijämäärä > 100 000 vuodessa	Palveluinfran kehittäminen Majoituskapasiteetti kasvaa – 20 uutta vuodepaikkaa Hossan matkailumarkkinoin-	Investoinnit palveluinfraan Majoitusinvestoinnit Markkinointikampanjat	

	ti		
Reittikehitys	<p>Otetaan käyttöön uusia maastopyöräreittejä</p> <p>Ämmänsaari – Kaunisniemi tehdään uusi maastopyöräreitti</p> <p>Julkisten liikenneyhteyksien säilyttäminen Suomussalmelle ja Hossaan – käyttäjämäärän lisääminen</p>	<p>Reittien käyttöönotto</p> <p>Olemassa olevien yhteyksien määrä</p>	
Edistetään ammatillista osaamista työelämän tarpeet huomioiden	<p>Tarjotaan Suomussalmen Taitotehtaan kautta ammatillista opiskelumahdollisuutta eri aloille</p> <p>Tutkinnon osien ja sitä pienempien osioiden opiskelu tukena työvoiman saavuuden ja ammattitaidon lisäämiseksi</p> <p>Lisätään suomussalmelaisien ammattiosaamista työnantajien tarpeita vastaavasti</p> <p>Kotoutumiskoulutuksen tarjoaminen työllistymisen edistämiseksi – ohjaus kohti Taitotehdasopintoja</p>	<p>Taitotehtaassa opiskelee 15 hlöä vuoden aikana</p> <p>Opiskelijoille löydetään työharjoitteluympäristöt paikallisista työpaikoista</p>	
Edistetään jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia innovatiivisin koulutusratkaisuin	Ryhmävalmennuksen järjestäminen työttömille työnhakijoille.	Ryhmävalmennus toteutettu	
<p>Kumulatiivinen työttömyysaste < 12 %</p> <p>Kaksisuuntainen työllisyystyö; työnantajat saavat työntekijöitä, työnhakijat löytävät työpaikkoja</p> <p>Työnantajapalveluiden kehittäminen</p>	<p>Työllisty Suomussalmelle - tilaisuuden järjestäminen</p> <p>Yhteistyön lisääminen vieraskielisin työvoiman saavuuteen liittyvien verkostojen kanssa. Kehittämisyhmän toimintaan osallistuminen.</p> <p>Tarjotaan työnantajille työllistämisen kuntalisä poistuvan palkkatuen korvaamiseksi. Luodaan kuntalisän hakemiselle ja maksatukselle yksinkertainen ja sujuva toimintamalli.</p> <p>Työnhakijoiden ohjaaminen eläkeselvittelyyn ja kuntoutuskursseille - yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.</p> <p>Työnantajakontaktointi osana työllisyyspalveluita (käynnit ja infotilaisuudet)</p>	<p>Työttömyystilasto</p> <p>Virta yli 3kk työttömyyteen alle 50 %</p> <p>Kehittämistyöryhmätyöhön osallistuminen</p> <p>Kuntalisä tarjolla</p> <p>Eläkeselvittelyjen ja kuntoutuskurssien toteutuminen</p> <p>Työnantajakontaktointia tehty ja työvoimaa löydetty tarpeisiin</p>	

	Täsmätyökykyisten työnhakijoiden työllistymisen tukeminen Tarjotaan matalan kynnyksen vuokra-asumista työperäisille muuttajille	Kuntalisä tarjolla täsmätyökykyisiä työllistävälle Matalan kynnyksen asumisratkaisu tarjolla	
TE24 siirron toteuttaminen TE24- ja KOTO - uudistus	Kunnalle siirtyneet lakisääteiset palvelut integroidaan osaksi kunnan palvelutuotantoa Työnantajien ja -hakijoiden palveluprosessin sujuvuuden kehittäminen Lakisääteisten palveluiden lisäksi tarjotaan: ryhmä- ja yksilövalmennusta, työkykykoordinaattorin palveluita, TYM-palvelua, Miilun kierrätysmyymälän työkokeilu- ja harjoittelupaikkoja. Tarjotaan ohjausta kunnan yksiköiden harjoittelijoille ja työkokeilijoille Kotoutumispalveluiden järjestäminen maahan muuttaneille työnhakija-asiakkaille: osaamisen ja palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma. Monikielisen yhteiskuntaorientaation ja kotoutuskoulutuksen järjestäminen. Puolisotyöpaikkapalvelun järjestäminen työperäisten muuttajien puolisoille Työllisyyspalveluiden kotisivujen päivittäminen ja ajankohtaisten tiedotteiden julkaiseminen Laaditaan Suomussalmen työllisyyspalveluiden palvelumalli 2025 – sis. työperäiset maahanmuuttajat.	Henkilöresurssi ja toimenkuvat määritetty Selkeät vastuuhenkilöt ja sujuva tuki työnhakijoille työnhakuprosessissa ja työnantajille rekrytointiprosessissa Palvelut käytössä On saatu luotua toimivat kotoutumispalvelut ja selkeä puolisytyöpaikkapalvelu Kotisivuja on päivitetty 1 krt/kk, tiedotteita 4 krt/vuodessa	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Palveluja kehitetään paikallisten yhteisöjen kanssa aktiivisella kumppanuudella	Osallistutaan yhdistysten kokoontumisiin Kumppanuustalolla Järjestöillan järjestäminen	Osallistuminen Järjestäminen, sovittu vuosittaiseksi	

Aktiivisten yhdistysten toiminnan tukeminen Matkailutoimijat yhdessä kehittämisteemojen ympärille	Kaksi kyläparlamenttia vuosittain Tarjotaan väliaikaista siltarahoitusta yhdistyksille, esim. investointihankkeissa. Järjestetään Matkailutoimijoiden tapaaminen 2 krt / vuodessa	Kyläparlamenttien toteutuminen Siltarahoitusta tarjottu Yhteisten tapaamisten toteutuminen	
PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kii-reestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Matkailutoimisto palvelee matkailijoita, mökkiläisiä ja paikallisia	Matkailutoimisto tukee paikallisten palveluiden löytämistä	Kasvokkain tapahtuva asiakaspalvelu tarjolla	
Retkeilyreittitarjonta ja kuvaukset edistävät myös paikallisten hyvinvointia	Reittikuvausten kirjoittaminen suomi – englantia Reittien siirtäminen palvelualustoille.	5 uutta reittikuvausta Uudet reitit käytettävissä alustoilla.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Elinvoimapalvelut koostuvat yritys-, matkailu-, maaseutu- ja työllisyyspalveluista.

Työllisyyspalveluiden tehtävänä on hoitaa työvoimaviranomaisen lakisääteisiä ja oman kunnan tarjoamia henkilöasiakaspalveluita työnhakijoille mukaan lukien vieraskieliset työnhakijat. Työnantajia tuetaan työvoiman saatavuudessa ja osaavan henkilöstön kouluttautumisessa. Suomussalmen Taitotehdas -toiminnalla tarjotaan ammatillista koulutusta nuorille ja aikuisille sekä tuetaan yrityksiä osaavan työvoiman saatavuudessa ja lisäämällä nykyisen henkilökunnan osaamista.

Suomussalmi järjestää lakisääteiset työllisyysviranomaisen tehtävät osana Kainuu-Koillismaa työllisyysaluetta, jonka vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki.

Osallistutaan säännöllisesti Suomussalmen Yrittäjät ry:n ja Ylä-Kainuun Yrittäjänaiset ry:n, sekä alueen matkailuyhdistyksien ja elinvoimayhteistyöryhmän sekä muiden yhteistyötahojen toimintaan.

Luontomatkailun kehittämisessä keskitytään Hossan alueen palvelutarjonnan ja kävijävolyymien kasvattamiseen. Tavoitteena on saada alueesta vahvuksiensa kautta tunnistettava, kansainvälinen, ja ympärivuotiset palvelut tarjoava esteetön luontomatkailukohde. Kuntakeskuksen alueen matkailua edistetään luontoliikuntainfraa sekä digitaalisia jakelu- ja markkinointikanavia kehittämällä huomioiden myös historia- ja kulttuurikohteet. Varmistetaan digitaalisen ostopolun toimivuus koko kunnan matkailusektorilla.

Edesautetaan uusien yritysinvestointien saamista kuntaan valmistelemalla uuden teollisuusekosysteemin konsepti osana Suomussalmen teollisuuden kasvuloikka -hanketta. Uusien investointien aihioita pyritään löytämään nykyisen yritystoiminnan arvoketjuista sekä muutoin elinvoimaohjelman mukaisilta kärkitoimialoilta.

Puretaan elinkeinojen kehittämisrahastossa olevia määrärahoja elinkeinotoimintaa edistäviin hankkeisiin.

Vastuhenkilö:

Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka

puh. 040 688 4480

ELINVOIMAPALVELUT, v. 2024 ulk.	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025*
Henkilöstömäärä	7	7	8	14
Henkilöstömenot, €/asukas	71,3	74,1	78,9	158,9
Toimintakulut, €/asukas	155,1	134,1	184,3	475,5
Toimintakate, €/asukas	129,7	107,9	135	390

*TE-palvelut siirtyvät kunnille 1.1.2025.

Työttömyysetuuksien kuntarahoitusosuus

Vuoden 2015 alusta alkaen kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta on ollut 50 % 300–999 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden ja 70 % yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden henkilöiden työmarkkinatuesta.

Vuoden 2025 alusta alkaen kunta maksaa työmarkkinatuesta, peruspäivärahasta ja ansiopäivärahasta 10 % 101-200 päivän, 20 % 201-300 päivän, 30 % 301-400 päivän, 40 % 401-700 päivän ja 50 % >701 päivän työttömyysjaksoista.

Suomussalmen kunnan työmarkkinatuen maksuosuudet ovat olleet seuraavat:

vuosi	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2015
euroa	641 000	350 000	304 247	309 064	418 307	432 726	352 293	374 259	340 187

Vuodesta 2025 alkaen työttömyysetuuksien maksujärjestelmä muuttuu siis siten, että kunnat osallistuvat työttömyysetuuden perusosan suuruisen osan rahoitukseen nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Rahoitusvastuu laajenee koskemaan myös ansio- ja peruspäivärahaa. Työttömien palveluihin aktivointi ei enää siirrä etuuden rahoitusvastuuta valtiolle.

Työttömyysetuuksien rahoituksen uudistus kompensoidaan kunnille poikkileikkaushetken mukaisena. Muuttumattoman kompensaation vuoksi työllisyyskehityksellä on jatkossa nykyistä suurempi vaikutus kunnan rahoitusasemaan.

6.3.5 Maakunnallinen yhteistoiminta, Kainuun liitto

Kainuun liitto	TP	TA	TA	TS	TS
Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	2023	2024	2025	2026	2027
5NLT55 - Maakunnallinen yhteistoiminta					
TOIMINTAKULUT	-276	-283	-273	-273	-273
TOIMINTAKATE	-276	-283	-273	-273	-273
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-276	-283	-273	-273	-273

Ulkoiset (1000 e)	TP	TA	TA	TS	TS
	2023	2024	2025	2026	2027
5NLT55 - Maakunnallinen yhteistoiminta					
TOIMINTAKULUT	-276	-283	-273	-273	-273
TOIMINTAKATE	-276	-283	-273	-273	-273
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-276	-283	-273	-273	-273

Kainuun liiton jäsenkunnat ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi.

Jäsenkuntien maksuosuus määräytyy Tilastokeskuksen virallisen väkiluvun mukaisesti suhteessa koko Kainuun asukasmäärään. Kainuun liiton vuoden 2023 asukasluvun perusteella laskema Suomussalmen kunnan maksuosuus vuodelle 2025 on 0,273 milj. euroa (noin 38 euroa/asukas).

Vastuhenkilö: talouspäällikkö Paula Seppänen, puh. 040 688 4553

6.3.6 Sivistyslautakunta

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT60 - Sivistyslautakunta					
TOIMINTATUOTOT	1 747	1 186	1 229	1 200	1 200
TOIMINTAKULUT	-16 112	-16 939	-17 523	-17 684	-17 877
TOIMINTAKATE	-14 366	-15 753	-16 294	-16 484	-16 677
Poistot ja arvonalentumiset	-555	-507	-611	-163	-42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-14 932	-16 260	-16 905	-16 646	-16 719

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT60 - Sivistyslautakunta					
TOIMINTATUOTOT	1 712	1 145	1 200	1 200	1 200
TOIMINTAKULUT	-12 046	-12 629	-12 809	-12 999	-13 193
TOIMINTAKATE	-10 334	-11 484	-11 609	-11 799	-11 993
Poistot ja arvonalentumiset	-555	-507	-611	-163	-42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-10 900	-11 991	-12 220	-11 962	-12 035

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA600 - Sivistyspalveluiden hallinto					
TOIMINTATUOTOT	1	1	18	17	17
TOIMINTAKULUT	-153	-193	-194	-197	-199
TOIMINTAKATE	-153	-192	-177	-180	-182
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-153	-192	-177	-180	-182

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA600 - Sivistyspalveluiden hallinto					
TOIMINTATUOTOT	0	1	17	17	17
TOIMINTAKULUT	-141	-180	-179	-182	-184
TOIMINTAKATE	-141	-179	-162	-165	-167
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-141	-179	-162	-165	-167

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raatteentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Sivistyslautakunnan tehtävänä on palvella kuntalaisia ja luoda mahdollisuuksia sivistyspalvelujen laadukkaalle ja tarkoituksenmukaiselle järjestämiselle. Sivistyslautakunnan tehtävissä edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja luodaan monipuoliset mahdollisuudet kasvuun, kehitykseen, oppimiseen sekä vapaa-ajan harrastustoimintaan eri-ikäisille kuntalaisille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Suomussalmen kunnan yhtenäisen perusopetuksen pedagoginen kehittäminen on jatkuvaa	Kehittämistyön eteneminen kehittämissuunnitelman mukaisesti	Kehittämistyön toteutuma <ul style="list-style-type: none"> kehittämistyön arviointi kuluneelta vuodelta uuden toimintavuoden tavoitteiden asettaminen 	
Uusien toimintaympäristöjen yhteiskäyttö on joustavaa	Tilojen joustava yhteiskäyttö kehittyy eri toimijoiden kesken	Kehittämistyön toteutuma, tiloja käyttää aktiivisesti väh. 5 eri tehtäväalueen toimijaa Lukio muuttaa uuteen Ruukinkankaan koulurakennukseen 8/2025	
Sivistyspalveluiden taloudellinen järjestäminen huomioiden palveluiden järjestäjää koskevat velvoitteet	Sivistyspalveluiden johtoryhmä seuraa säännöllisesti talouden toteutumaa muutoksiin aktiivisesti reagoiden	Talousarvion toteutumavertailut käsitellään kuukausittain sivistystoimen johtoryhmässä	
Sivistyspalveluiden henkilöstön osaaminen pysyy ajan tasalla ja henkilöstö on motivoitunutta	Henkilöstömitoitus on tarkoituksenmukainen eri tehtävissä Täydennyskoulutustarjontaa hyödynnetään, väh. 1pv/hlö/vuosi Kehityskeskustelut	Työhyvinvointikyselyiden tulokset Täydennyskoulutukseen osallistuminen, OSS-järjestelmän hyödyntäminen koulutusseurannassa Kehityskeskustelut toteutetaan kerran vuodessa, toteuman raportointi palvelyksiköittäin.	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulojen osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Sivistyspalveluiden toi-	Medianäkyvyydestä sivi-	Medianäkyvyys, määrä	

minnasta viestitään positiivisesti eri medioissa omaa osaamista, identiteettiä ja vahvuuksia arvostaen	tyspalveluiden eri tehtävissä huolehditaan aktiivisesti	ja laatu Sivistyspalveluiden aktiivinen hanketyö (projektit) on kuvattu kunnan www-sivuilla	
--	---	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnäme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmasa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen,

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Yrittäjyyskasvatus näkyy toiminnassa lasten ja nuorten palveluissa, kouluilla ja oppilaitoksissa	Yrityskylä-yhteistyö toimii ja lukion yrityskurssit järjestetään suunnitelman mukaan	6.luokkalaisten ja 9. yrityskylä-vierailut toteutuvat. Lukion yrityskurssit toteutuvat	
Teemme yhteistyötä toisen asteen eri koulutustoimijoiden kanssa mahdollistaen verkkopedagogiikan ja monimuoto-opiskelun mahdollisuudet	Lukiossa jatketaan filiaalilyhteistyötä. Yhteistyötä tiivistetään ammatillisen koulutuksen toimijoiden kanssa monimuoto-opiskelun, verkkopedagogiikan sekä oppisopimusopiskelun osalta	Etäkurssien määrä vähintään 10. Yhteistyötapaamiset ammatillisen koulutuksen järjestäjän kanssa järjestetään vuosittain Sivistyspalveluiden henkilöstöressurssivaraus toteutuu Taitotehdas-hankesuunnitelman mukaisesti toimintaan kohdistettuna.	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Sivistyspalveluiden toiminta järjestetään asiakasnäkökulmasta	Sivistyspalveluiden eri tehtävissä järjestetään säännöllisesti asiakaspalautekyselyitä ja toimintaa kehitetään tuloksia hyödyntäen	Asiakaspalautekyselyt (määrä) ja niiden tulokset (laatu)	
Sähköiset asiointipalvelut ovat sivistyspalveluissa kattavasti käytössä.	Uusia osallistumis- ja asiointimahdollisuuksia lisätään yksiköissä digitalisaatiota hyödyntämällä.	Sivistyspalveluissa hyödynnetään verkkokauppaa. Oppilashallinto-ohjelmiston käyttöä tehostetaan. Digitaaliset hakulomakkeet palveluihin on käytössä.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen

tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lasten ja nuorten hyvinvointi kehittyy yhteistyöllä	Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä kuntatasoinen suunnitelma ohjaa palveluiden järjestämistä ja näkyy sivistyspalvelujen tehtävien suunnitelmissa	Kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä kokoontuu väh. 2 kertaa vuodessa. Kunnan opiskeluhuollon ohjausryhmä seuraa toteutumaa vuosittain.	
Kunnan hyvinvointisuunnitelman tavoitteet konkreetisoituvat sivistyspalvelujen toiminnoissa	Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet on purettu osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia	Sivistystoimen johtoryhmä seuraa toteutumaa vuosittain	

Keskeiset muutokset, toiminta

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio- ja kansalaisopisto-opetuksen, taiteen perusopetuksen, nuorisotyön, kirjasto- ja kulttuuri- sekä liikuntapalvelujen järjestämisestä. Sivistyslautakunta kokoontuu 10–11 kertaa vuodessa. Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kalenterivuoden aikana. Johtoryhmä tukee sivistyspalvelujen toiminnan koordinoitua.

Strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden lisäksi sivistyspalvelujen toimintaa ohjaa myös kunnan hyvinvointisuunnitelmassa, maakunnallisessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa sekä kuntakohtaisessa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa asetetut tavoitteet.

Sivistyspalveluissa osallistutaan aktiivisesti hankerahoitushakuihin, joilla tuetaan ja kehitetään toimintaa. Lasten ja nuorten määrä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on kunnassa vähenevä. Toimintaa järjestetään ja suunnitellaan tuleville vuosille lapsi- ja oppilasmääräennusteet huomioiden. Sivistyslautakunnan kokouksiin on kutsuttuna nuorisovaltuuston edustaja. Sivistyslautakunnan sekä viranhaltijoiden edustus on mukana Lasten Parlamentti-toiminnassa.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, puh. 040 688 4545

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Henkilöstömäärä	144,8	145,9	141,6	139,8
Henkilöstömenot, €/asukas	1218,77	1241,71	1296,70	1370,64
Toimintakulut, €/asukas	2140,89	2246,88	1780,49	1851,19
Toimintakate/asukas	1903,35	2003,29	1619,27	1677,80
Lautakunnan kokoukset, kpl	12	12	10 - 11	10-11

SIVISTYSPALVELUT	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Henkilöstömäärä	2	2	2	2
Henkilöstömenot, €/asukas	17,70	16,51	17,30	18,03
Toimintakulut, €/asukas	21,93	21,40	25,33	25,93
Toimintakate/asukas	21,81	21,31	25,23	23,47
Johtoryhmän kokoukset, kpl	12	12	11	11

VARHAISKASVATUS

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA610 - Varhaiskasvatus					
TOIMINTATUOTOT	308	136	102	102	102
TOIMINTAKULUT	-3 120	-3 292	-3 245	-3 291	-3 339
TOIMINTAKATE	-2 813	-3 156	-3 144	-3 190	-3 237
Poistot ja arvonalentumiset			-15	-15	-8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 813	-3 156	-3 158	-3 205	-3 245

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA610 - Varhaiskasvatus					
TOIMINTATUOTOT	308	136	102	102	102
TOIMINTAKULUT	-2 475	-2 602	-2 598	-2 644	-2 691
TOIMINTAKATE	-2 168	-2 466	-2 496	-2 543	-2 590
Poistot ja arvonalentumiset			-15	-15	-8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 168	-2 466	-2 511	-2 558	-2 598

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta varhaiskasvatusta, jonka tehtävänä on edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja syrjäytymistä ehkäisevää palvelu.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Sitoutuminen varhaiskasvatussuunnitelmien mukaisten tavoitteiden ja pedagogiikan innostavaan, uutta kokeilevaan ja rohkeaan käyttöön lapsiryhmissä myönteisellä tavalla. Uuden varhaiskasvatusohjelman käyttöönotto.	Koulutukset, henkilöstön vahvuuksien käyttö eri toiminnoissa lapsiryhmissä. EVakan hyödyntäminen varhaiskasvatuksessa ja vanhempien	eVakan käyttöönotto ja sen toimivuus. Arviointi vanhemmille, lapsille ja henkilöstölle 3 vuoden välein. (Seuraavaksi 2025 syksy).	

	kanssa tehtävässä yhteistyössä.		
Varhaiskasvatus tekee ammatillista yhteistyötä yli kuntarajojen.	Hankeyhteistyö Kainuun alueen kuntien kanssa.	Väh.1 yhteinen hanke/vuosi eVaka Kainuun kuntien yhteinen toiminnanohjauksen järjestelmän käyttöönotto.	
Varhaiskasvatushenkilöstö osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen.	Varhaiskasvatuksen omat koulutukset ja muut täydennyskoulutus.	3/koulutuspäivää/toimintakausi/hlö. Huomioidaan koulutuksissa työntekijän omat kiinnostuksen kohteet koulutuksia suunniteltaessa.	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Itsetunnon vahva suomussalmelainen lapsi.	Vahvistetaan lapsen tietoja ja taitoja lisäämällä lapsen osallisuutta ja ottamalla huomioon lapsen yksilölliset tarpeet.	ArviD-arvioinnit 3 vuoden välein. (Seuraava 2025 syksy).	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Varhaiskasvatus tukee kunnan elinvoimaisuutta.	Kaikille lapsille järjestetty terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatuspaikka. Tiivis yhteistyö maahanmuuttokoordinaattorin ja pakolaisohjaajan kanssa. kanssa.	100 % varhaiskasvatus-ta tarvitsevat lapset. Tiedotteet on heidän omalle kielelleen käännetty. Tulkkaukspalvelut.	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteisöjen toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiimme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Erilaisuuden hyväksyminen, suvaitsevaisuus.	Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon yksilöllisesti lapsen kehityksen ja oppimisen tarpeet. Toimimme inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.	Varhaiskasvatussuunnitelman säännöllinen arviointi. (Valssi 1.1.2024). Kolmiportainen tuki; hallintopäätökset tehty. Varhaiskasvatuksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus -asiakirja valmistuu.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyvinvoiva lapsi.	Laadukas varhaiskasvatus; edistetään jokaisen lapsen iän ja kehityksen	Pedagogiikassa korostuu; Luonnon, liikunnan, levon, leikin ja ravinnon tasapainoi-	

	mukaista kokonaisvaltaista kasvua, terveyttä ja hyvinvointia. Riittävä henkilöstö. Asianmukainen työympäristö.	suus lapsen päivässä varhaiskasvatuksessa. Henkilöstö on lain mukainen. Lapsiryhmät ovat lainmukaiset	
Hyvinvoiva henkilöstö.	Tyhy-toiminta. Kehityskeskustelut. Yhteisöllisyyteen panostaminen.	Virkistyspäivä koko varhaiskasvatuksen henkilöstön yhteinen. Keh.kesk. käyty 1/toimintakausi. Yhteiset tapahtumat.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Käytämme Hakatalojen tiloja 31.5.2025 saakka ja sen jälkeen mahdumme päiväkodin tiloihin Taivalkehtoon ja Pitämän päiväkotiin, Karhulanvaaran päiväkotiryhmä jatkaa sisarusryhmänä. Lapsimäärä vähenee pienentyneen syntyvyyden johdosta. Vuorohoidossa painottuu edelleen alle 3-vuotiaiden lasten määrä, joka vaikuttaa myös henkilöstörakenteeseen. Lisäksi yöhoidon- ja viikonloppuhoidon tarve lapsimäärällisesti on lisääntynyt, kuin myös iltahoidon.

Uusi varhaiskasvatuksen toimintajärjestelmä eVaka otetaan käyttöön 1.1.2025; henkilöstö koulutettu ja vanhemmat ohjeistettu kirjallisesti.

Varhaiskasvatukseen haetaan aktiivisesti hankerahoitusta ja olemme mukana Kainuun alueen yhteisissä hankkeissa. eVaka on Kainuun kuntissa yhteneväinen toiminnanohjausjärjestelmä.

Vastuhenkilöt:

Varhaiskasvatuksen johtaja Jaana Heikkinen, puh. 044 568 4321

Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja Birgitta Vikholm, puh. 044 777 3189

VARHAISKASVATUS	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Henkilöstömäärä	43,8	46,8	41,8	41,8
Henkilöstömenot, €/asukas	281,32	297,87	321,10	333,82
Toimintakulut, €/asukas	409,99	435,14	366,58	375,40
Toimintakate/asukas	360,56	392,21	347,43	360,70

PERUSOPETUS

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA620 - Perusopetus					
TOIMINTATUOTOT	521	347	289	287	287
TOIMINTAKULUT	-8 655	-8 998	-9 162	-9 244	-9 340
TOIMINTAKATE	-8 134	-8 651	-8 873	-8 957	-9 052
Poistot ja arvonalentumiset	-436	-433	-484	-45	-17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8 571	-9 083	-9 357	-9 002	-9 070

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA620 - Perusopetus					
TOIMINTATUOTOT	515	342	287	287	287
TOIMINTAKULUT	-6 605	-6 841	-6 947	-7 041	-7 136
TOIMINTAKATE	-6 090	-6 499	-6 660	-6 753	-6 849
Poistot ja arvonalentumiset	-436	-433	-484	-45	-17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-6 526	-6 932	-7 144	-6 798	-6 866

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunta järjestää laadukasta esi- ja perusopetusta. Keskitymme oppilaskeskeiseen, toiminnalliseen ja aktivoivaan työskentelyyn, hyödyntäen monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksia opetussuunnitelman mukaisesti. Perusopetus ohjaa oppijaa hankkimaan jatko-opinnoissa ja yleisesti elämässä tarvittavat tiedot ja taidot, oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia tukien.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Perusopetuksen toiminnassa tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen oppimisessa on osa jokaisen arkea	Opetusteknologiaa hyödynnetään opetuksessa laajasti, pedagogiset aamukahvilat käynnistetään Oppilaiden digipassi ja henkilöstön osaamismerkkit suunnitellaan Oppilaspäätelaitteiden määrää lisätään Kainuun	Tvt-osaamisen taitotaso on hyvä ja tekoälyn käyttöönottoa koulutyön toiminnan tukena harjoitellaan. Suunnitelma valmis Laskennallinen laitekanamitoitus tvt-strategian	

	tv-strategian mukaisesti Digitorit toimivat kouluilla ja DOK-hanketta hyödynnetään koulujen kehittämistyössä	mukainen Digitori-työhön kohdistetut vvt:t	
Perusopetus tekee amatillista yhteistyötä yli kuntarajojen	Hankeyhteistyö Kainuun kuntien kanssa	väh. 1 yhteishanke/vuosi Opetuksen järjestämissä pyritään tarjoamaan yhteistyötä kuntarajojen yli	
Opetushenkilöstö osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen	Veso-koulutukset järjestetään ja myös muuhun tarkoituksenmukaiseen täydennyskoulutukseen osallistutaan resurssien puitteissa	Opetushenkilökunta: 4 täydennyskoulutuspäivää / vuosi (sis. vesot). Hyödynnetään OSS-ohjelmistoa koulutusten dokumentointiin.	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Perusopetuksessa vahvistamme oppijoiden ja koko yhteisön kotiseutuidentiteettiä, alueen kulttuuritietoutta sekä historian tuntemusta	Suomussalmen luontoa, historiaa ja kulttuuria tutkitaan ja opiskellaan eri ikäkausina koko perusopetuksen ajan	Perusopetuksen MOK-kokonaisuuksien toteuttaminen kotiseutuidentiteetti huomioiden	
Perusopetuksessa noudatetaan kulttuurikasvatussuunnitelmaa	Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset työpajat toteutetaan.	Luokkatasoiset työpajat toteutuvat	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen,

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Palveluiden käyttäjien aktiivista osallistumista toiminnan kehittämiseen vahvistetaan asiakaspalautekyselyiden säännöllisellä toteuttamisella	Järjestetään perusopetuksen oppilaskysely keväällä 2025	Oppilaskyselyn tulokset (ka.) >3,1 (asteikolla 1-4)	
Osallistumme aktiivisesti hanke- ja erityisavustusten hakuprosesseihin perusopetuksen toiminnan kehittämiseksi	Hanke- ja kehittämistoiminnan kriittinen tarkastelu ja toiminnan kannalta keskeisiin hankkeisiin aktiivinen osallistuminen, pyritään painottamaan liikuntaa ja lukutaitoa edistävät hankkeet	Hankkeiden määrä, kpl	
Perusopetuksessa huomioidaan ympäristönäkökulma ja kestävä kehityksen velvoitteet	Esi- ja perusopetuksen yksiköissä nostetaan kierrätys- ja kiertotalouden toimintatavat esille	Kouluilla järjestetään kierrätysteemainen viikko. Kierrätyksen käytänteitä kouluilla monipuolis-	

Kuntaan ja yhteiskuntaan sitoutumista.	<p>arkeen oppilaiden ja henkilöstön kanssa.</p> <p>Energiataloudelliseen elämäntapaan ohjaaminen, oman toiminnan vaikutus yhteisön kulu- tukseen</p> <p>Perusopetuksen työelä- mäyhteistyö</p> <p>TET 7.lk 1pv/8.lk 1vko/9.lk 2vko</p> <p>Yhteisprojektit, mm. hil- jainen kansa,</p>	<p>tetaan.</p> <p>Hävikkiruokaviikko jär- jestetään kouluilla</p> <p>Ohjaaminen oikeisiin kulutustottumuksiin ja ruokailutapoihin.</p> <p>Kesätyösetelien käyttö- aste, %-osuus</p> <p>Yläkouluikäisten tet- jaksojen toteutuminen</p> <p>Somenäkyvyys</p>	
--	---	--	--

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistys- ten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Koulukiusaamisen ennaltaeh- käisy ja aktiivinen puuttuminen kiusaamistapauksiin.	<p>Perusopetuksessa on käytössä Kiva- toimintamalli, oppitunnit pidetään ohjelman mu- kaan ja nimetyt tiimit selvit- tävät esille nousevat ta- pahtumat</p> <p>Kiusaamisen ennaltaeh- käisy ja toimintatavat ovat esillä vanhempainilloissa.</p> <p>Yhteistyötä poliisin kanssa tiivistetään ja Ankkuri- tiimin kanssa yhteistyö on käynnissä.</p> <p>Nuorisotoimen kanssa yhteistyötä kouluilla tiivistetään.</p> <p>Kummitoiminta on osa oppilaitosten arkea.</p> <p>Someturva-palvelu on käytössä kaikilla kouluilla.</p>	<p>Oppitunnit on pidetty ohjelman mukaisesti</p> <p>Toteutunut / ei toteutu- nut</p> <p>Toteutunut / ei toteu- tunut, Ankkuri-tiimin kokoontumiskerrat</p> <p>Koulunuorisotyön to- teutus hankerahoituk- sen puitteissa</p> <p>Toteutunut / ei toteutu- nut</p> <p>Someturvan käytön aktivoimisprosentti</p>	
Lasten osallisuutta ja vuorovai- kutusmahdollisuuksia kunta- päättäjien kanssa vahvistetaan järjestämällä ”Lasten parla- mentti”-tyyppistä toimintaa	Lasten parlamentti - toi- minta on käynnissä ja kokoontumiset väh. 2 krt vuodessa.	väh. 2 kokousta	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tar-

joavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Perusopetuksen oppilailla on mahdollisuus mielekkääseen harrastustoimintaan koulupäivän yhteydessä	Perusopetuksen kouluilla järjestetään aktiivista kerho- ja harrastusryhmätointa läpi lukuvuoden.	Järjestettävä kerhotoiminnan määrä h/lukuvuosi Toimintaan osallistuvien oppilaiden määrä (netto)	
Aktiivinen välituntitoiminta	Aktiivinen välituntitoiminta. Pitkän välitunnin hyödyntäminen välituntitoiminnan monipuolistamiseksi. Lajiesittelyjä ja koulun ulkopuolisia esittelijöitä kutsutaan mukaan toimintaan. Välituntien liikunnallistamista tuetaan investointivaroin tehtävillä välinehankinnoilla	Välkkäri-ohjaajien koulutukset toteutetaan, Vamos-koulutuksiin osallistuu oppilaita. Koulutukset hyödynnetään vertaisohjauksen järjestämisessä. Toteutunut / ei toteutunut	
Ennaltaehkäisevät palvelut ja arjen tuen toimintojen kehittäminen	Perusopetuksessa on käytössä aktiivinen koulu-poissaolojen seurantamalli	Koulu-poissaolojen seurantamalli on käytössä. Ennaltaehkäisy ja puuttuminen poissaoloihin tapahtuu suunnitelman raja-arvojen mukaan. Poissaolot, opp.lkm (ei opetuksessa) Yli 300h/lv Yli 200h/lv	

Keskeiset muutokset, toiminta

Syksyllä 2025 Karhulanvaaran koululla on ennusteen mukaan 133 vuosiluokkien E-6 oppilasta, joista esiopetuksessa 15. Ruukinkankaan koululla on ennusteen mukaan yhteensä 366 vuosiluokkien E-9 oppilasta, joista esiopetuksessa 15 oppilasta, 187 oppilasta vuosiluokilla 1-6 ja 164 oppilasta vuosiluokilla 7-9. Ennusteiden mukaan oppilasmäärä vähenee edelleen. Oppilasmäärän väheneminen kohdistuu erityisesti alakouluikäisten lukumäärään, jossa vähenemistähti on yksi ryhmä vuodessa seuraavien vuosien ajan. Ruukinkankaan alaluokkien opetus siirtyy tämän johdosta yksisarjaisuuteen eli rinnakkaisluokat poistuvat. Syksyllä 2025 Ruukinkankaan koulussa esiopetus sekä vuosiluokat 1 ja 2 toimivat jo yksisarjaisena, ilman rinnakkaisryhmää. Ennusteen mukaan Ruukinkankaan koulu on alaluokkien (1-6) osalta yksisarjainen syksyllä 2029.

Oppilasmäärän muuttuessa alakouluikäisten ryhmien vähentyminen pystytään valmistelun ennakkotietojen mukaan huomioimaan tulevana vuosina hyödyntäen henkilöstösuunnittelussa eläke- ja muuta poistumaa. Aineenopettajien ja lehtoreiden osalta hyödynnetään entistä enemmän ns. yhteisiä opettajia lukion kanssa sekä perusopetuksen sisällä. Huomiota on tulevana vuosina kiinnitettävä myös opetusvelvollisuustuntien täyttymiseen suhteessa olemassa oleviin virkanimikkeisiin.

Esiopetuksen sekä perusopetuksen ryhmittely suhteutetaan laskevaan oppilasennusteeseen. Ruukinkankaan koulun esiopetuksen oppilaat opiskelevat Taivalkehdon päiväkodin yhteydessä.

Valmistavan opetuksen oppilaiden sekä aikuisten perusopetuksen oppilaiden lukumäärää on haastavaa ennakoita. Aikuisten perusopetuksessa varaudutaan yhden ryhmän tarpeeseen, valmistavassa opetuksessa ennakoitu tarve on myös yhdelle ryhmälle. Aikuisten perusopetus ja valmistava opetus toimivat lukiorakennuksessa kevääseen 2025 saakka. Tämän jälkeen toimitilat ryhmille kohdennetaan uudelleen kunnan muista rakennuksista, koska lukiorakennus puretaan. Valmistava opetus siirtyy Karhulanvaaran koulun yhteyteen elokuussa 2025. Aikuisten perusopetus jatkaa toimintaansa elokuussa 2025 virastotalon 3. kerroksen tiloissa.

Ruukinkankaan uuden koulun toimintakulttuurin kehittäminen jatkuu. Perusopetuksen koulujen pedagogisen kehittämisen työstämistä jatketaan yhtenäisen perusopetuksen näkökulmasta edelleen. Yhtenäiset toimintatavat perusopetuksen yksiköissä edesauttavat yhdenvertaisuuden toteutumista ja helpottavat nivelvaihesiirtymiä. Hanketuella käynnistynyt koulun nuorisotyö tukee nivelvaihesiirtymissä. Oman toiminnan arvioinnin ja pedagogisen kehittämisen osalta tehdään yhteistyötä Kainuun muiden kuntien kanssa hyödyntäen myös Kansallisen arviointikeskuksen osaamista sekä yliopistoyhteistyön mahdollisuuksia.

Syksyllä 2025 lukio muuttaa uuteen koulurakennukseen. Yhteisten toimintatapojen ja yhteistyön kehittäminen jatkuu yhteisissä oppimisympäristöissä. Yhtenäiskouluhanke etenee 3. eli viimeiseen vaiheeseen, jossa lukio-rakennus puretaan, tilalle rakennetaan pysäköinti- ja liikennealueet sekä piha-alue viimeistellään. Lukuvuoden 2024–2025 aikana valmistuva lähiliikuntapiha-alue on eri-ikäisten kuntalaisten aktiivisessa käytössä.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaan on kohdistumassa kaksi muutosta. Valtioneuvoston päättämää perusopetuksen vähimmäistuntimäärää muutetaan korottavasti. Lisäksi varaudutaan perusopetuksen oppimisen tuen mallin kokonaisuudistukseen. Opetussuunnitelmamuutokset ovat opetuksen järjestäjää velvoittavia ja ennakkotiedon mukaan ne tulevat voimaan 1.8.2025.

Hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä ja olemassa olevia käytänteitä vahvistetaan edelleen. Perusopetukseen haetaan aktiivisesti hankerahoitusta toiminnan kehittämiseen.

Vastuuhenkilöt:

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, puh. 044 688 4545
Ruukinkankaan koulun rehtori Heli Manninen, puh. 044 777 3050

PERUSOPETUS Ulkoiset	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Henkilöstömäärä	63,6	62,2	62,2	62,2
Henkilöstömenot, €/asukas	622,58	638,42	637,59	674,77
Toimintakulut, €/asukas	1146,95	1206,92	965,19	1003,81
Toimintakate/asukas	1071,87	1134,31	917,05	962,30
	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Oppilaita 20.9., kpl	584	560	560	528
'- esikoululaisia	50	37	37	42
'- peruskoulun oppilaita	534	503	503	467
'- aikuisten perusopetuksessa	16	14	14	8
'- valmistavassa opetuksessa	1	6	6	11

LUKIO-OPETUS

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA630 - Lukio-opetus					
TOIMINTATUOTOT	63	26	39	39	39
TOIMINTAKULUT	-1 031	-1 131	-1 503	-1 521	-1 539
TOIMINTAKATE	-969	-1 105	-1 465	-1 483	-1 500
Poistot ja arvonalentumiset	-15	-10	-26	-19	-14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-984	-1 115	-1 491	-1 502	-1 514

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA630 - Lukio-opetus					
TOIMINTATUOTOT	63	26	39	39	39
TOIMINTAKULUT	-801	-930	-940	-958	-976
TOIMINTAKATE	-738	-904	-902	-919	-937
Poistot ja arvonalentumiset	-15	-10	-26	-19	-14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-753	-914	-928	-939	-951

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen lukio on laadukas, monipuolinen, yksilölliset tarpeet huomioiva lähilukio, joka kasvattaa vastuuntuntoisia ja hyvinvoivia ihmisiä turvallisessa, paikallishistoriallisesti merkittävässä ja luonnonläheisessä ympäristössä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoidea, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lukiokoulutuksen kehittäminen paikkakunnalla uuden opetussuunnitelman hengessä	Teemaopintojen, TO2 Vapaaehtoistyö opintojakson kehittäminen osaksi paikkakunnan toimintaa tukevaksi toimintaa	Suoritusten lkm.	
Pätevä henkilöstö, joka pysyy mukana lukio-koulutuksen kehityksessä	Täydennyskoulutus Kehityskeskustelut	Koulutuspäivät 4vrk/vuosi Käydyt kehityskeskustelut 100 %	
Kehitämme toimintaamme, että pysymme ajan hermoilla	Talouden mitoitus vastaa tarvetta – niin henkilöstö kuin taloudellinen resurssi riittää myös toiminnan kehittämiseen Haemme ahkerasti toimintaa tukevia valtionavustuksia/hankerahoitusta	Pysymme raamissa ja toimintaa kehitetään; valmistelutöitä uuteen kouluun muuttamiseen Hankkeiden lkm. vähintään 3	
Talouden mitoitus vastaa tarvetta	Opetusryhmien koot pidetään järkevänä Yhteistyöllä takaamme tarjonnan (filiaali)	Vuorovuosina tarjottavat opintojaksot ja toteutuminen, sekä yhteistyössä järjestetyt opintojaksot (lkm. %)	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Jakaa tietotaitoa sähköisten ympäristöjen hyödyntämisestä myös muille toimialoille	Koulutuksen järjestäminen esim. Office-ympäristön käyttömahdollisuuksiin liittyen	Järjestetyt koulutukset <ul style="list-style-type: none"> vähintään 1 kpl 	
Tuemme kuntaan muutettavien lukiolaisten sitoutumista yhteisössämme	Panostamme ryhmäytämiseen lukio-opintojen alussa erilaisin tapahtumin. Aihe huomioidaan myös opetuksessa pedagogisin menetelmin.	Yksinäisten opiskelijoiden lkm. <ul style="list-style-type: none"> ei yhtään Ryhmäytymisten lukumäärä (poisluettuna opintojaksojen sisäiset)	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden.

Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lukiokoulutuksen kilpailukyvyyn ylläpitäminen	Hyvä yhteishenki Tiivis yhteistyö perusopetuksen kanssa Monipuolinen kurssitarjonta (yhteistyö filiaali) Pitkäjänteinen henkilöstösuunnittelu takaa henkilöstön pysyvyyden ja pätevän henkilöstön saamisen Yhteistyö perusopetuksen luokkien 1-6 kanssa	Suhteellinen osuus lukioon hakeutuvista <ul style="list-style-type: none"> >40 % Muualle perustehtävälukioon hakeutuminen mahdollisimman vähäistä <ul style="list-style-type: none"> ei yhtään Pätevän henkilöstön osuus <ul style="list-style-type: none"> 100 % Kohtaamisten/yhteisten tapahtumien lkm. <ul style="list-style-type: none"> >5 	
Lisätä kuntalaisten tietoutta mahdollisuudesta suorittaa lukio-opintoja	Markkinointi verkostoja hyödyntäen Verkkosivujen ja opintopolun kuvausten uudistaminen ja täydentäminen	Suoritettujen opintopisteiden määrä <ul style="list-style-type: none"> > 10 op 	
Yritysmuotoisuuden ja kuntakuvan kehittäminen myös korkeakoulutettujen työllistäjänä	Yrittäjyys opinnot 4 op - yhteistyö paikallisten yritysten kanssa - yrityksille nettisivu/someopastusta Korkeakoulu TET	Yhteistyötahojen määrä <ul style="list-style-type: none"> > 30 TET-paikkoja > 10	
Taata turvallinen oppimisympäristö	Esille tulleeseen kiusaamiseen puututaan (nollatoleranssi) Ennaltaehkäisy – mm. ryhmäyttäminen, yhteiset tapahtumat, tilaratkaisut, aktiivinen opkh, tietoisuuden lisääminen, yhteishenkeä luomalla	Kiusaamistapausten määrä <ul style="list-style-type: none"> – ei yhtään 	
Huomioimme ympäristöasiat toiminnassamme	Lajittelemme roskat Yrittäjyysopinnoissa järjestetään kirpputoritapahtumia	Tapahtumien määrä <ul style="list-style-type: none"> 2 krt/vuosi 	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Luoda lukiolla hyvä yhteisöllisyyttä edistävä opiskelu- ja työskentelyilmapiiri	Käytöstapoihin panostaminen Yhteisten tapahtumien ja tempausten järjestäminen myös aikuisten perusopetuksen kanssa yhteistyössä	Kouluterveyskysely kevät 2025 Henkilöstökysely Huoltajakysely	
Uuteen kouluun siirtymisen jouhevasti	Yhteistyön valmistelu keväällä 2024 Toiminnan siirtyminen kesä/syky 2025	Yhteisten tilaisuuksien lkm. uudella koululla keväällä Palaute	
Näkyä kuntakuvassa ja laajemmin somen välityksellä	Facebook - tilin ylläpitäminen Instagram - tilin ylläpitäminen	Päivitysten lkm. vähintään 24/vuosi	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma
Lukiolaisten hyvinvoinnin edistäminen	Stressinhallinta – opintojakso (PS6) Yhteisöllisten tapahtumien ja tempausten järjestäminen Lukiovuosisuunnitelman kehityskohteena – toteutus suunnitelman mukaisesti Luonnon hyödyntäminen opetuksessa rauhoittumisen ja rentoutumisen näkökulmasta	Osallistumisprosentti ikäluokasta - > 50 % Osallistumisprosentti koulun yhteisiin tapahtumiin Negatiivisten keskeytysten määrä • 0 % Ulkona pidettyjen oppituntien määrä - Jokainen opettaja vähintään kerran vuodessa	

Keskeiset muutokset, toiminta

Lukiossamme oli 20.9.2024 73 opiskelijaa. Opiskelijamäärä alkaa vakiintua hieman 70 yläpuolelle siirryttyämme yksisarjaisuuteen jokaisella vuosiluokalla. Ryhmäkoon ollessa 25 luokkaa, olemme vielä jakaneet ensimmäisenä vuotena opiskelijat kahteen ryhmään äidinkielessä, englannin ja ruotsin kielessä sekä matematiikassa. Entistä enemmän lukiossamme näkyy opiskelijoiden henkisen hyvinvoinnin haasteet, ja tähän liittyen olemme tehneet poikkeuksellisen monta 4. vuoden suunnitelmaa jo heti lukuvuoden alussa. Myös opiskelijoiden keskittymishäiriöiden yleisyys tuo entistä enemmän tarvetta erityisopetukselle, tukiopetukselle sekä pienryhmäopetukselle myös lukion puolella.

Teemme yhteistyötä filiaaliverkoston muiden lukioiden kanssa opintojaksojen järjestämisessä. Lisäksi tarjoamme johdanto-opintoja ja ylioppilaskirjoituksiin valmentavia opintoja koulukohtaisina opintojaksoina. Lukiossamme on mahdollista myös hyväksyä lukea opintoja niin Kianta-Opiston kuin musiikkiopiston puolelta. Koulukohtaisista valinnaisista opinnoista katukuvassa parhaiten näkyy yrittäjyysopinnot. Lukuvuoden 2024-2025 aikana tarkoituksenamme on kehittää TO2 vapaaehtoistyön opintojaksoa mm. tukemaan paikkakunnalla järjestettävien tapahtumien järjestämisessä. On hyvä muistaa, että lukiossamme on myös mahdollista opiskella aikuislukion opetussuunnitelman mukaisesti. Opetus tapahtuu normaalin päivälukion tuntien puitteissa.

Lukion yksisarjaisuuden myötä lukion opettajilla on paljon opetusta jo tänä lukuvuonna perusopetuksen puolella. Tätä kautta opettajilla on jo hyvä käsitys tulevasta toimintaympäristöstä ensi syksyä ajatellen. Opiskelijat ovatkin olleet jo osin opetuksessa uuden koulun puolella. Yhteisten opettajien lukumäärän lisääntyminen on tuonut myös haasteita aikataulujen yhteensovittamiseen. Uskon, että nämä haasteet on kuitenkin ratkaistavissa tulevanakin syksynä, vaikka tilojen rajallisuus tuokin siihen lisämaustetta.

Keväällä siirtyminen uuteen koulurakennukseen näkyy lukiolla siinä, että käymme läpi lukiolla olevaa välineistöä. Varsinainen muuttorypistys sijoittuu lukuvuoden päätteeseen ja kesäkuun alkuun. Keväällä tulemme järjestämään myös avoimia ovia ja tilaisuuksia jättää hyvästit entiselle lukiorakennukselle, joka on palvellut paikakunnalla pitkään. Samalla suunnitteleme ja mietimme käytäntöjä, mitä siirtymiseen liittyy.

Lukiomme toimintaa on tukemassa tällä hetkellä kolme hanketta, joista kahta koordinoimme itse. OTSO-hanke kehittää toimintamalleja oppimisen tukemiseen erityisopetuksen toimintamallien kehittämisen kautta, läksyparkkitoiminnan jalkauttamisen sekä oppimismenetelmien oppimiskokonaisuuden suunnittelun kautta. Kielellinen monimuotoisuus on rikkaus – hanke taas puolestaan vankistaa ruotsin kielen asemaa lukiossamme lisäen ymmärrystä ruotsin kielen tärkeydestä myös jatko-opintoja ajatellen. Ystävyyslukiomme Mustasaaren lukio on tässä yhteistyökumppanimme. Näiden lisäksi osallistumme DOK-hankkeen mahdollistamiin koulutuksiin, joissa kehitämme digipedagogisia taitojamme.

Vastuuhenkilöt:

Rehtori Julia Pohjanoja-Kela

puh. 044-571 0264

LUKIOKOULUTUS (ulkoiset)	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Henkilöstömäärä	10,6	10	10	10
Henkilöstömenot, €/asukas	113,21	99,85	124,63	126,69
Toimintakulut, €/asukas	154,53	143,81	131,03	135,87
Toimintakate/asukas	147,56	135,07	127,38	130,31
Opiskelijoita 20.9.	85	74	74	73
Valtionosuus €/oppilas	9312,91	11310,81	11310,81	11000,00

VAPAA SIVISTYSTYÖ

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA640 - Kianta-opisto					
TOIMINTATUOTOT	233	156	204	204	204
TOIMINTAKULUT	-624	-692	-726	-716	-724
TOIMINTAKATE	-391	-536	-522	-512	-520
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-391	-536	-522	-512	-520

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA640 - Kianta-opisto					
TOIMINTATUOTOT	233	156	204	204	204
TOIMINTAKULUT	-479	-512	-532	-540	-549
TOIMINTAKATE	-247	-356	-328	-336	-344
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-247	-356	-328	-336	-344

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.

- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kianta-Opisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii elinikäisen oppimisen periaatteella, tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuuksia niin oppimisen kuin osaamisen kehittämiseen sekä elinvoimaan. Kianta-Opisto edistää osallisuutta järjestämällä kädentaitojen, liikunnan, musiikin, taideaineiden sekä yhteiskunnallisten aineiden opetusta kaikenikäisille. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa alueen sivistystä ja kulttuuria.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kianta-opiston palvelut kehittyvät monipuolisesti määritellyssä raamissa.	Kianta-Opiston palvelut ovat suunnitelmallisia.	Suunnitellut kurssit suhteessa toteutuneet kurssit.	
Osaaminen näkyväksi	Osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan.	Osaamisperusteiset kurssit näkyvät opetustarjonnassa.	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kianta-Opisto tarjoaa monipuolisia opiskelumahdollisuuksia.	Varmistetaan monipuolinen opintotarjonta.	Toteutuneet tunnit eri ainealueilla.	
Pysymme kehityksessä mukana ja ajan tasalla.	Kianta-Opisto kartoittaa mahdollisuuksia / resursseja kansalaisopistotoiminnan kehittämiseksi.	Kansalaisopisto toiminnan kehittäminen yhteistyötahojen kanssa. Hankeaihiot ja hankkeet.	
Kianta-opiston palvelut järjestetään eri oppimisympäristöissä lähellä asiakasta.	Kianta-opiston palvelujen sijoittuminen tukevat asiakkaiden osallisuutta.	Opetuspaikkojen sijainti kunnassa. Etäosallistumismahdollisuudet.	
Kestävä kehitys näkyy toiminnassamme.	Koulutustarjonta ja oma toiminta.	Koulutustarjonta ja oma toiminta.	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteisöjen toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen.	Saavutettavat ja asiakaslähtöiset palvelut tukevat kuntalaisten hyvinvointia. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.	Digitaalisuutta hyödyntävät kurssit. Etäosallistumismahdollisuudet.	
Kianta-opiston tarjonta on tasa-arvoista ja yhdenvertaista kaikille kuntalaisille.	Erytistarpeet huomioidaan koulutussuunnittelussa.	Opintosetelien käyttö. Kaikukortin käyttö. Kausikorttien käyttö.	

Palveluiden käyttäjien aktiivinen osallistavuus ja vaikuttamismahdollisuudet.	Kehitetään toiveiden ja palautteiden antomahdollisuutta sekä kerätään kurssikohtaisia palautteita.	Palautteet.	
---	--	-------------	--

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Laadukkaalla sivistystyöllä ja kulttuuritoiminnalla vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia.	Monikulttuurisuuteen sekä kansainvälistymisen ohjaaminen.	Osallistuminen monikulttuuriin ja kansainvälisiin tapahtumiin sekä koulutuksiin.	
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.	Tarjotaan kaikille avoimia tilaisuuksia ja tapahtumia.	Avoimet yleisötilaisuudet.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kianta-Opiston tarjonta on monipuolista vähenevässä tuntikehyksessä. Tavoitteena on tarjota kuntalaisten tarpeisiin tilaisuuksia itsensä kehittämiseksi ja oman hyvinvoinnin vahvistamiselle. Opiskelijalla on yhä enenevässä määrin mahdollisuus saada suoritusmerkintä omasta oppisestaan valtakunnalliseen opintopolkupalve luun, jolloin hänen osaamisensa on tunnustettu ja tunnistettu. Opetustarjonnan kehittämisen ytimessä on kestävän kehityksen teema, joka on läpileikkaavana kaikessa kurssisuunnittelussa. Kianta-Opistolla on juhlavuosi 2025, jolloin olemme toimineet 60 vuotta. Kuukausittaisten tapahtumien kustannuksiin käytämme 2023 perustettua juhlarahastoa.

Vastuhenkilöt:

Tarja Peitsaho puh. 044 7753148
Opintos sihteeri puh. 044 7773157

KIANTA-OPISTO	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Henkilöstömäärä	2,41 + 60	2,51 + 60	2,45 + 60	2,41 + 50
Henkilöstömenot, €/asukas	50,26	48,23	54,51	58,29
Toimintakulut, €/asukas	87,16	86,96	72,09	76,91
Toimintakate/asukas	58,40	54,48	50,60	47,42
Opiskelijoita kv.	3238	3431	3300	3300
+ Hyrynsalmi 1.5.2020 alk. Valtionosuustunnit, kpl	6860	6658	6000 (+ umako 110)	6063 (4860 +1203, umako 690,)

KIRJASTOPALVELUT

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA650 - Kirjastopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	7	11	18	18	18
TOIMINTAKULUT	-483	-522	-536	-541	-546
TOIMINTAKATE	-476	-511	-518	-523	-528
Poistot ja arvonalentumiset	-64	-64	-64	-64	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-541	-575	-582	-587	-528

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA650 - Kirjastopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	7	11	18	18	18
TOIMINTAKULUT	-365	-396	-407	-412	-418
TOIMINTAKATE	-358	-385	-389	-394	-400
Poistot ja arvonalentumiset	-64	-64	-64	-64	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-422	-450	-454	-459	-400

Tehtävä:

Suomussalmen kirjastopalvelut ovat peruspalveluna avoinna kaikille tuottaen kirjastolain määrittelemät yleisen kirjaston tehtävät. Monipuolisilla ja uudistuvilla kokoelmillaan ja palveluillaan kirjasto mahdollistaa tiedon ja kulttuurin saatavuuden kaikille kuntalaisille. Kirjasto edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedonhankintaan, -käyttöön ja monipuoliseen lukutaitoon. Tätä lakisäateistä tehtäväänsä kirjasto toteuttaa päivittäisten asiakaskohtaamisten ohella muun muassa järjestämällä tapahtumia, ryhmäkäyntejä, näyttelyjä sekä aktiivisella palveluista tiedottamisella. Kirjastopalvelut edistävät yhteisöllisyyttä tarjoamalla kohtaamispaikan tukien samalla kansalaisten mahdollisuuksia arjen hallintaan, luovuuteen ja elinikäiseen oppimiseen. Kirjaston tehtävä on myös edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, mitä toteutetaan monipuolisilla kokoelmilla sekä näyttely- ja tapahtumatoiminnalla.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uskallamme unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle	Uudet toimintamallit ja hankkeet: Jyskyn ja Ranstakan lukupolku, Oktetti soimaan	Toteutuu / ei toteudu	
Olemme vastuullinen työnantaja ja pidämme huolta hyvinvoivasta henkilöstöstä	Koulutus, virkistyspäivät, TyHy, ergonomiset työpisteet	Osallistumiskerrat / hlö hyvinvointia ylläpitäviin tilaisuuksiin ja täydennuskoulutuksiin	
Teemme päätöksiä suunnitelmallisesti ja huolehdimme taloudesta kestävästi	Ennakoimme tulevia muutoksia talousarviota laatiessa. Seuraamme toteutumista OSV:ssa. Teemme valintoja kustannustietoisesti ja tarvittaessa teemme muutoksia toimintaan.	Talousarvion ja toteutumien tunnusluvut	
Tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti ja hyödynnämme digitalisaatiota koko kuntakonsernissa	Opastamme asiakkaita eKirjaston ja omatoimikirjaston käyttöön. Säännöllinen digiopastus asiakkaille jatkuu	Pohjoisen eKirjaston ja valtakunnallisen eKirjaston käyttö Omatoimikirjaston käyttö Digiopastusten määrä	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme	Taidenäyttelyjen, Kiantonäyttelyyn, kotiseutukoelman, kotiseutuarkiston ja lainattavien perinneäänitteiden esille tuominen	Näyttelyjen määrä Perinneäänitteiden lainaus Kotiseutuarkiston asiakaskäynnit Avoimet ovet – tapahtuma	

	Luomme lapsille ja nuorille lukukavereiksi lähestytävät eläinhahmot Jyskykoiran ja Ranstakkakissan.	Toteutuu pvm. / ei toteudu.	
Vahva ja terve itsetunto: arvostamme omaa osaamistamme ja vahvuuksiamme	Paikallisten taiteilijoiden, kirjailijoiden ja harrastajien esiintuominen tapahtumissa ja näyttelyissä.	Tapahtumien määrä Vuoden lukija –palkinto	
Lisäämme tunnettuutta nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia	Tiedotamme somekanavissa, internet-sivuilla ja digitaalisissa tapahtumakalentereissa	Julkaisujen määrä Viestintäsuunnitelma	
Tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä	Kirjaston esittelykäynnit uusille asiakkaille ryhmissä tai yksittäin	Kirjastonkäytön opastusten ja esittelyjen määrä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen	Seuraamme lukupolun toteutumista koulujen kanssa Kirjaston tilojen tarjonta eri toimijoiden käyttöön	Luokkakäyntien ja vierailujen toteutuminen lukupolun mukaisesti. Tapahtumien lukumäärä	
Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen	Omatoimikirjasto Sotkamo liittyy Kainetkirjastoihin Oktetti soimaan yhteishankkeessa	Kirjautumismäärät Toteutuu pvm. / ei toteudu.	
Huomioimme ympäristöasiat päätöksenteossa ja hyödynnetään luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien	Esinelainaus, kalusteiden kierrätys, kirjojen vaihtopiste, poistokirjojen myynti	Esinelainojen määrä Poistokirjojen myynti	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kuuntelemme ja kunnioitamme toisiamme luoden turvallisen ja suvaitsevan elinympäristön – kaikki yhdessä	Kirjaston koulu yhteistyön periaatesopimus Kokoamme lukupolun sisälön koulujen ja kirjaston yhteistyöryhmässä vuosittain	Hyväksytty sivistyslautakunnassa pvm. Toteutuu / ei toteudu	
Tuemme aktiivisten yhdistysten toimintaa	Toteutamme yhteistyössä tapahtumia, näyttelyjä tai kirjasto osallistuu yhdistysten järjestämiin tilaisuuksiin	Tapahtumien määrä Yhteistyökumppanien määrä	
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen	Palautteet ja kyselyt, suunnitelmalliset päivitykset digitaalisilla kanavilla	Julkaisut internetissä ja kirjaston some-kanavilla.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
---------	--------------	----------	---------

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä	<p>Tarjoamme hakeutuvia kirjastopalveluja eli kotipalvelua ja kirjastoautopalvelua.</p> <p>Tarjoamme kirjastoautosta myös monipalveluja.</p> <p>Elävöitämme lasten ja nuorten lukupolun sisältöä sanataiteen keinoin.</p> <p>Lasten ja nuorten kirjastopalvelut ovat mukana kunta-kohtaisessa hyvinvointisuunnitelmassa.</p>	<p>Kotipalveluasiakkaiden määrä</p> <p>Kirjastoauton pysäkit ja lainat</p> <p>Monipalvelupäivien määrä</p> <p>Toteutuu pvm./ ei toteudu</p> <p>Toteutuu pvm./ ei toteudu.</p>		
Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen	Laitamme kirjastoaineistoja esille sesongin ja vuodenaikojen mukaan.	Vaihtojen määrä		

Keskeiset muutokset, toiminta

Kirjasto- ja tietopalvelut toimivat asiakaslähtöisesti palvelen kaikkia kuntalaisia.

Kirjaston toiminta järjestetään kirjastolain määrittelemien yleisen kirjaston tehtävien mukaisesti. Kirjasto edistää kuntalaisten hyvinvointia palveluillaan ja tekemällä aktiivisesti yhteistyötä kunnan muiden palveluyksiköiden kanssa sekä paikallisten yhdistysten kanssa.

Palveluiden saavutettavuutta ylläpidetään kirjastoautoa, laajoja omatoimiaikoja ja sähköisiä palveluita hyödyntämällä. Kirjastoauto Ranstakka kiertää 120:lla eri pysäkillä haja-asutusseuduilla sekä taajamien kouluilla ja päiväkodeilla. Kirjastoauton aikataulusta varataan ajopäivät erikseen monipalvelua varten. Omatoimikirjasto palvelee joka päivä klo 7–21. Kirjaston koulu yhteistyötä vahvistetaan kehittämishankkeessa Jyskyn ja Ranstakan lukupolku, johon saatiin 7000 € valtionavustus AVI:lta. Tavoitteena on saada perusopetuksen ja lukion oppilaat tasaveroisesti osallisiksi kirjastopalveluista.

Suomussalmen kirjasto kuuluu Kainuun Kainet-kirjastoihin. Sotkamon liittämistä samaan tietokantaan valmistellaan kirjastojen yhteisessä kehittämishankkeessa Oktetti soimaan, jota hallinnoi Kajaanin kaupunginkirjasto. Pohjoisen eKirjastoa kehitetään yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin alueiden kirjastojen kanssa ottaen huomioon Kansalliskirjaston hallinnoima kuntien yhteinen eKirjasto. Kunnan tekemä yhteistyösopimus eKirjastosta Kansalliskirjaston kanssa tarjoaa Suomussalmen kunnan asukkaille pääsyn eKirjaston palveluihin 1.1.2025 alkaen. Kirjasto osallistuu alueellisen kehittämiskirjaston (Oulun AKE) järjestämään täydennyskoulutukseen ja toimintaan.

Kirjallisuuden ohella kirjasto tarjoaa pääsyn kulttuurisisältöihin vaihtuvien näyttelyiden Galleria Kiepissä ja yleisötilaisuuksiin läpi vuoden. Kirjasto vastaa myös kotiseutuarkiston toiminnasta sekä Ilmari Kianto -näyttelystä.

Kirjastopalveluiden tulot koostuvat aineistokorvauksista, kopioiden, kirjastokorttien ja poistokirjojen myynnistä, seutuvaraus- ja kaukopalvelumaksuista sekä palautuskehotus- ja myöhästymismaksuista.

Vastuuhenkilöt:

Kirjastotoimenjohtaja Aino Satama, puh. 044 581 1488

KIRJASTOPALVELUT (ulkoiset)	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Henkilöstömäärä	5,2	5,2	5,2	5,2
Henkilöstömenot, €/asukas	31,50	33,02	34,00	37,39
Toimintakulut, €/asukas	65,79	67,42	55,83	59,02

Toimintakate €/asukas	62,39	66,39	54,28	56,42
Muita mittareita:	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Kokonaislainaus/asukas	15,03	14,6	15	15
Fyysiset käynnit/asukas	8,77	8,6	9	9
Verkkokäynnit:	31 492	36 404	32 000	35 000
E-aineistojen käyttökerrat:	13 584	15 747	15 000	16000
Näyttelyt	9	11	10	10
Tapahtumat	43	31	40	40
Tapahtumiin osallistujat	181	456	400	400
Käyttäjäkoulutukset	20	33	25	30
Käyttäjäkoulutuksiin osallistujat	140	316	400	400

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO

Suomussalmen toimipiste

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA660 - Kainuun musiikkiopisto					
TOIMINTATUOTOT	0	1	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-67	-77	-68	-68	-68
TOIMINTAKATE	-66	-77	-68	-68	-68
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-66	-77	-68	-68	-68

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA660 - Kainuun musiikkiopisto					
TOIMINTATUOTOT	0	1	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-53	-63	-64	-64	-64
TOIMINTAKATE	-53	-62	-64	-64	-64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-53	-62	-64	-64	-64

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Suomussalmen kunnan musiikkiopistopalvelut järjestetään ostopalvelusopimuksen mukaisesti yhteistyössä Kainuun musiikkiopiston kanssa.

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen

ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Musiikkiopiston palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti	Musiikkiopiston opetus- ja tarjonta on monipuolista	solistiset oppiaineet, lkm. ryhmäaineet, lkm. opiskelijamäärä, lkm. Toteutunut opetustuntimäärä	
Uusien toimintaympäristöjen yhteiskäyttö on joustavaa	Musiikkiopisto hyödyntää aktiivisesti kunnan uusia toimintaympäristöjä	Musiikkiopiston siirtovaihe Ruukinkankaan uuteen yhtenäiskouluun on toteutettu. Tilojen yhteiskäyttöön liittyviä käytänteitä vahvistetaan edelleen.	

Keskeiset muutokset, toiminta

Musiikkiopistopalveluiden ostopalvelusopimuksen osalta käydään vuosittain vuoropuhelua palveluiden järjestämistä koskien. Musiikkiopiston toiminta on siirtynyt kokonaisuudessaan Ruukinkankaan uudelle yhtenäiskoululle ja uuden koulun tilojen hyödyntämistä vahvistetaan edelleen. Opetusta ostetaan vuonna 2025 Kainuun musiikkiopistolta n. 75 h/vko, kokonaistuntimääräarvio on 2620 h.

Vastuuhenkilöt:

Sivistryöjohtaja Teemu Piirainen, puh. 044 688 4545

KAINUUN MUSIIKKIOPISTO Suomussalmi, ulkoiset	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Toimintakulut, €/asukas	9,46	9,31	8,81	9,21
Toimintakate/asukas	9,46	9,25	8,74	9,18
Opetusta ostettu, tuntia	78	78	78	75

NUORISOPALVELUT

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA670 - Nuorisopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	151	121	136	136	136
TOIMINTAKULUT	-402	-441	-494	-501	-507
TOIMINTAKATE	-250	-320	-359	-365	-371
Poistot ja arvonalentumiset	-1		-9	-7	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-252	-320	-368	-372	-371

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA670 - Nuorisopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	148	121	136	136	136
TOIMINTAKULUT	-337	-353	-406	-412	-418
TOIMINTAKATE	-189	-232	-270	-276	-283
Poistot ja arvonalentumiset	-1		-9	-7	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-190	-232	-279	-284	-283

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Nuorisolain mukaisesti Suomussalmen nuorisopalvelut luo edellytyksiä nuorisotyölle ja – toiminnalle järjestämällä alle 29-vuotiaille suunnattuja palveluita ja tiloja sekä tukemalla kansalaistoimintaa. Suomussalmen nuorisopalveluiden työmuodot ovat yksilöllinen, yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen nuorisotyö.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyvinvoiva henkilöstö	Kehittämiskeskustelut Työnohjaus Kouluttautuminen	1 kerta/henkilö Ryhmätyönohj4-6/vuosi 2–4 päivää/hlö	
Lapset ja nuoret ovat mukana suunnittelussa ja toteutuksessa	Tapahtumia, hankkeita ja ideoiden työstämistä eteenpäin	2–4 tapahtumaa/vuosi Koulunuorisotyöhanke	
Digitaalinen nuorisotyö	Some-alustat käytössä Kainuun yhteinen nettipäivystys	Markkinointi ja mainonta toimii netissä	
Kehittämisasiavustukset	Haemme aktiivisesti kehittämissiavustuksia	2–3 avustusta haettu	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Luova hulluus on sallittua	Ideoidaan ja jatkotyöstetään yhteistyössä	1–2 tapahtumaa/vuosi	
Vahvistetaan nuoria ryhmän jäsenenä ja suhteissa ikäisiinsä, aikuisiin ja lähiympäristöön	Virranjakaja, nuorisotila sekä työpaja toimivat turvallisena yhteisönä ja toimintaympäristönä	Nuorisotila: Avoinna pvä /käyntikerrat; 200/ 4000 Virranjakaja 250 h/140	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Nuorisotila ja työpaja Hanslankarit toimivat oppimisympäristönä	Tarjotaan nuorille opiskelu-, harjoittelu-, työkokeilu- ja kesätyöpaikkoja. Laaditaan yksilölliset opiskelu-, työvalmennus- ja jatkosuunnitelmat.	30 nuorta/vuosi Party-parent- ja sovaramittaristo käytössä. Yksilölliset kirjalliset suunnitelmat ovat käytössä	
Tuetaan nuorten kasvua	Työpaja, nuorisotila ja	Säännöllistä viikkotoimin-	

ja kehitystä. Parannamme nuorten omia elämänhallintaitoja	etsivä nuorisotyö tarjoavat mahdollisuuden arjenhallinta - ja sosiaalis-tentaitojen opetteluun.	taa Yksilöllinen aikataulu Yhteisiä tapahtumia	
Jokaisella lapsella ja nuorella on harrastus	Kokeilumahdollisuus ja tuki harrastuksen aloittamiseen	Tuotussa harrastamisessa 10 nuorta (yhteistyö ja Kaiku-kortti)	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhteisöjen toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Vahvistetaan nuorten ja lasten kykyä toimia aktiivisena kuntalaisena	Nuorisovaltuusto Erilaiset kuulemistilaisuudet ja digitaalisuuden hyödyntäminen.	Nuva kokoontuu 4–6 kertaa/toimikausi ja vie eteenpäin 2–4 lasten ja nuorten aloitetta.	
Yhteisöllisen toiminnan lisääminen	Kaveruuden ja ystävyyden edistäminen Nuoret suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa.	Teemapäiviä ja- juhlia 10.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Nuorten ohjaaminen palveluiden piiriin	Etsivä nuorisotyö tukee nuoria tarvittavien palveluiden piiriin	Asiakkuuksia 60/vuosi.	
Luonto lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääjänä	Tarjotaan ja järjestetään lapsille ja nuorille luontotoelämyksiä ja toimintaa luonnossa.	Luonto ja ulkotapahtumia 10.	
Nuorisotyö mukana koululaisten arjessa	Koulunuorisotyöntekijä toimii kouluilla. 6–9 lk:n ryhmäytymispäivien järjestäminen.	Koulunuorisotyöntekijä kaikki 6-9. luokat ryhmitetty 1–2 toimintapäivää/lukuvuosi	

Keskeiset muutokset, toiminta

Työpaja toimii nuorten oppimis- ja elämänhallintaa tukevana toimintaympäristönä. Yhteistyö KAO:n, Luovin sekä eri oppilaitosten ja palveluiden tuottajien kanssa on tiivistä. Selvitetään työpajan nykyisten työtilojen kunto, korjaustarpeet sekä yhteiset tilankäyttötarpeet.

Nuorisopalvelut toimii nuoren arjessa ja kehitetään hankkeen avulla koulussa tehtävää nuorisotyötä. Nettinuorisotyötä tehdään säännöllisesti. Nuorisotoimintaa järjestetään nuorten kanssa niin, että nuoret ovat mukana tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa.

Nuorisovaltuusto jatkaa aktiivista toimintaa. Nuorisovaltuustolta kysytään lausuntoja asioiden valmisteluvaiheessa ja nuorisovaltuuston jäsenillä on puhe- ja läsnäolo-oikeudet eri lautakunnissa sekä työryhmissä. Nuorisovaltuusto työstää nuorilta saatuja aloitteita ja vie asioita eteenpäin valmisteluun ja toteutukseen.

Nuorisotila ja Virranjakaja-Remppatalli ovat avoinna kaikille nuorille keskellä kylää. Nuorisotilatoimintaa järjestetään 1 viikossa kirkonkylällä ja hyödynnämme toiminnoissa monipuolisesti eri harrastuspaikkoja sekä luontoa. Ankkuritoiminta toteutetaan yhteistyössä poliisin ja sosiaalityön kanssa.

Nuorisosihteerin työpanoksesta 20 % kohdennetaan hyvinvointia edistävään työhön: ehkäisevän päihdetyön sekä mielenterveyttä edistävän työn koordinoitiin. Suomussalmen ja Hyrynsalmen etsivää nuorisotyötä tehdään yhden (1) henkilön työpanoksella.

Vastuuhenkilöt:

Eija Järvenpää, puh. 044 54 88949

NUORISOPALVELUT	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Henkilöstömäärä	7	6,3	6	6,8
Henkilöstömenot, €/asukas	36,49	39,39	38,33	45,72
Toimintakulut, €/asukas	50,83	56,01	49,77	58,79
Toimintakate/asukas	30,85	34,89	32,70	39,21

LIIKUNTAPALVELUT

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA680 - Liikuntapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	368	355	412	386	386
TOIMINTAKULUT	-1 294	-1 355	-1 377	-1 386	-1 396
TOIMINTAKATE	-925	-1 000	-964	-1 000	-1 010
Poistot ja arvonalentumiset	-38		-13	-12	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-963	-1 000	-977	-1 012	-1 013

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA680 - Liikuntapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	343	319	386	386	386
TOIMINTAKULUT	-542	-553	-558	-568	-577
TOIMINTAKATE	-199	-234	-173	-182	-192
Poistot ja arvonalentumiset	-38		-13	-12	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-237	-234	-186	-194	-195

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten liikunnalle järjestämällä kohtuuhintaisia ja helposti saavutettavissa olevia liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Tehtävänä on lisäksi tukea kansalaistoimintaa ja kehittää paikallista ja alueellista yhteistyötä. Tavoitteena on, että kuntalaiset liikkuvat terveytensä kannalta riittävästi ja saavat siitä iloa, elämyksiä ja työkykyä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö	Täydennyskoulutukset Kehityskeskustelut Kunnan työhyvinvoinnin ja työterveyshuollon toimintasuunnitelman noudattaminen	Koulutusten määrä Henkilöstön osallistuminen Työhyvinvointi	
Tehostetaan liikuntaa tukevan toiminnan kohdentamista	Liikunnanedistämistyötä yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien, paikallisten urheiluseurojen ja Kainuun Liikunnan kanssa.	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen työryhmän säännölliset kokoontumiset Yhteiset tapaamiset paikallisten urheiluseurojen kanssa	
Kehitetään paikallisia liikuntaolosuhteita suunnitelmallisesti	Kartoitamme uusia kehittämishanke mahdollisuuksia, liikuntakampanjoita ja toiminnan uudistamisen muotoja.	Yhteishankkeet Liikuntakampanjat Liikuntapaikkaselvityksen toimenpiteet	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tuetaan kaikille avointa paikallista urheiluseuratoimintaa	Liikuntapalvelut mukana yhteistyössä järjestetyissä liikuntatapahtumissa Liikuntatapahtumia kaikille ikäryhmille	Tapahtumat Tapahtumat	
Osallisuuden ja yhdenvertaisuuden lisääminen	Eri asiakas- ja ikäryhmien tarpeisiin vastaaminen	Vuosittaiset tarvekartoitukset paikallisten toimijoiden ja urheiluseurojen kanssa	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Maksuttomat liikuntavuorot urheiluseuroille ja järjestöille Uudistettu liikunnan perusavustus Mukana Kainuun liikkumishojelman valmistelu-	Liikuntasalien käyttöaste Jaetaan vuosittain Liikkumishojelma	

	sa		
Liikuntaolosuhteiden kehittäminen	Yhteistyössä eri toimijoiden ja kunnan hallintokuntien kanssa kehitetään paikallisia liikunta- ja liikumismahdollisuuksia	Liikuntapaikkaselvitystyön toimenpiteitä	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kainuun alueellisen yhteistyön lisääminen	Aktiivinen osallistuminen alueellisiin yhteistyöverkostoihin	Osallistuminen eri yhteistyöryhmiin ja yhteishankkeisiin	
Tapahtumia yhteisöllisyyden luojana	Yhteistyön lisääminen paikallisten liikuntaseurojen ja yhdistysten kanssa Terveys- ja liikuntatapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Vuosittaiset ja säännölliset yhteistapaamiset liikuntatoimijoiden kanssa. Terveys- ja liikuntatapahtumat Säännölliset kuntotestaukset kuntalaisille	
Liikunnallisen elämäntavan lisääminen eri ikäryhmissä	Digitalisaation hyödyntäminen liikuntapaikkavaruksissa Uimakoulutoiminnan kehittäminen	Sähköisen tilavarauskalenterin käyttöönotto Uimakouluryhmät	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Liikunta kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä	Hyödynnetään liikuntaneuvontaa Säännöllisen ja edullisen harrastustoiminnan mahdollistaminen	Liikuntaneuvonnan seuranta Liikuntaryhmien lukumäärä Kuka minua liikuttaisi – hanke	
Liikuntapalveluja kaikille kuntalaisille	Järjestetään soveltavaa liikuntaa yhteistyössä Kianta-opiston kanssa Liikuntapalveluja kaikille ikä- ja kohderyhmille Liikunta-aktiivisuuden seuranta	Liikuntaryhmien lukumäärä, kävijämäärät (soveltava liikunta, lapset, nuoret, työikäiset, ikäihmiset, maahanmuuttajat)	
Liikuntapalveluja järjestetään asiakaslähtöisesti	Huomioidaan asiakastoi- veet toiminnan suunnittelussa	Aloitteiden/kyselyiden/ ehdotusten pohjalta tehdyt toimenpiteet	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kuntalaisille tarjotaan liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia, jotka tukevat kuntalaisten hyvinvointia sekä säännöllistä ja riittävää liikkumista koko elämänkaaren ajan. Kylpylässä tarjotaan ensisijaisesti uimaopetusta ja ohjattua vesiliikuntaa kaikille ikäryhmille sekä kuntosaliohjausta. Soveltavaa- ja terveysliikuntaa järjestetään yhteistyössä Kianta-Opiston kanssa.

Lasten ja nuorten liikuntaa tuetaan ilmaisun salivuoroin sekä järjestämällä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen oppilaille riittävästi uimaopetusta. Koululaisten yleisurheilu- ja hiihtokilpailut toteutetaan yhteistyössä perusopetuksen ja Kainuun muiden kuntien kanssa.

Kainuun Liikunnan, paikallisten yritysten, yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa järjestetään yhteistyössä liikuntaa ja luontoliikuntaa tukevia tapahtumia.

Lasten kesäleiritoimintaan varataan määräraha. Urheiluseuroja tuetaan keväisin jaettavalla liikunnan perusavustuksella. Lahjakkaat suomussalmelaiset urheilijat palkitaan stipendeillä ja vuoden liikuntateko –palkinnon saaja valitaan loppuvuodesta.

Toiminnan tavoitteena on myös olla mukana Kainuun alueellisen liikkumisohjelman laadinnassa, sekä korkeakoulu-kuntayhteistyö hankkeessa, jonka tavoitteena on lisätä työikäisten liikkumista psyykkistä valmennusta ja innovatiivisia työkaluja hyödyntävän liikuntaneuvonnan avulla. Jatketaan tiivistä yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa, sekä lisätään kuntalaisten osallisuutta liikunnan näkökulmasta. Lisäksi varataan riittävä resurssi vuoden 2025 laajaan hyvinvointityöhön.

Vastuuhenkilöt:

liikuntasihteri Hannastiina Piikivi, puh. 044 585 9700

LIIKUNTAPALVELUT Ulkoiset	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Henkilöstömäärä	8,8	8,59	8,8	8,0
Henkilöstömenot, €/asukas	54,49	58,24	59,52	67,30
Toimintakulut, €/asukas	165,82	180,39	77,89	80,70
Toimintakate/asukas	117,39	129,01	32,92	24,97
Avustusmäärärahat, €	20 000	20 000	20 000	20 000
Avustuksia saaneet/saavat, kpl	6	6	6	5
Kylpyläkäynnit, kpl	46 337	550309	48 000	50 000
Kuntosalikäynnit, kpl	24 954	29 210	30 000	30 000
Urheilustipendit, €	1 480	1 750	2 000	2 000
Stipendin saaneet, kpl	6	5	7	6
Vesiliikuntaryhmät ja uimakoulut	9 960	8 592	9 900	9 000

KULTTUURI

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA690 - Kulttuuripalvelut					
TOIMINTATUOTOT	94	33	12	12	12
TOIMINTAKULUT	-284	-237	-217	-219	-220
TOIMINTAKATE	-189	-205	-205	-206	-208
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-200	-205	-205	-206	-208

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA690 - Kulttuuripalvelut					
TOIMINTATUOTOT	94	33	12	12	12
TOIMINTAKULUT	-247	-198	-177	-178	-179
TOIMINTAKATE	-153	-166	-165	-166	-167
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-164	-166	-165	-166	-167

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helppous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Tehtävä:

Kulttuuripalvelut tarjoaa monipuolisia palveluita kaikille kuntalaisille korostaen saatavuuden, saavutettavuuden ja yhteisöllisyyden merkitystä.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, Uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle, Olemme vastuullinen työnantaja ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Henkilöstö on hyvinvoivaa, osaavaa ja motivoitunutta.	Alan kehityksen seuraaminen Kehityskeskustelut	Koulutusten määrä, laatu ja niihin osallistuminen Osallistuminen	
	Virkistyspäivä ja tyhyetuus	Osallistuminen, tyhyedun käyttö	
Kulttuurituottajan työnkuvan kehittäminen	Yhteistyön lisääminen yli kuntarajojen, tukiverkostojen vahvistaminen, monipuolistuva kulttuuritarjonta kuntalaisille.	Yhteistyöverkostojen lisääntyminen, kuntien kulttuuripäättäjäien yhteiset kokoukset ja tapaamiset. Toteutetaan kuntalaisille asiakaspalvelukysely keväällä.	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Helposti lähestyttävää kulttuuria	Tuodaan kulttuuri lähelle kuntalaista, kulttuuria kylätaloille.	Asiakaspalaute. Toteutetaan asiakaspalautekysely. Kävijämäärät.	
Monipuolista kulttuuria	Pidetään huolta, että kulttuurin tarjoamat tilaisuudet ovat monipuoli-	Asiakaspalaute. Toteutetaan asiakaspalautekysely.	

	sesti kulttuurin kaikilta osa-alueilta		
Kulttuurin ja palveluiden asiakaslähtöisyys ja hanketyöskentely	Kuntalaisten mahdollisuus päästä vaikuttamaan tuleviin tapahtumiin. Tuetaan kulttuurille merkittäviä hankkeita, oli se sitten oikoluku- tai asian-tuntija-apua	Asiakaspalautteet Toteutetaan asiakaspalautteet. Tapahtumien onnistuminen taloudellisesti.	
Meillä on taidetta – miten se saadaan näkyville	”Etsivä kulttuurityö” Mahdollistetaan kulttuurityötä hankkeiden ja projektien kautta.	Tarkastellaan kunnassa näkyvillä olleita taiteilijoita, ja järjestetään kullekin tilaisuus.	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Paikallisen elinkeinoelämän tukeminen kulttuuripalveluin	Keikat, konsertit, teatterit, ym. ilta-aikaan tapahtuvat kulttuuritapahtumat tuovat asiakkaita paikallisille yrittäjille.	Asiakasmäärät, asiakaspalautteet, kunnan yrittäjien palautteet kulttuurialan toimivuudesta. Yhteistyösopimuksessa määritetyt Näyttämö-yhdistyksen vastuut Kesäteatterialueella järjestetyt tapahtumat	
Uusien elinkeinomahdollisuuksien luominen osana kulttuurityötä	Taide tuo vierailijoita, vierailijat yrittäjiä, yrittäjät elinvoimaa.	Yhteistyön kehittäminen elinkeinopalveluiden kanssa – kulttuurin vuosikellon tarkastelu.	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kulttuuripalveluita kaikille	Luodaan tapahtumia, joihin jokainen on tervetullut.	Raportoidut asiakasmäärät ja –palautteet kootaan yhteen.	
Kulttuuritapahtumia kaikkialta	Tuetaan tapahtumia, joita kuntalaiset haluavat itse toteuttaa.	Raportoidut asiakasmäärät ja –palautteet kootaan yhteen.	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Urheilu on kulttuuria! Kulttuuripalveluiden yhteistyö liikuntapalveluiden kanssa.	Yhteistyö kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kanssa.	Raportoidut asiakasmäärät ja –palautteet kootaan yhteen.	
Matkailu on kulttuuria!	Yhteistyö kulttuuri- ja	Asiakaspalautteet, saavu-	

Kulttuuripalveluiden käyttö kunnan matkailupalveluissa	matkailupalveluiden kanssa. Kulttuurimatkailun vahvistamista.	tettavuusmittarit osana kyse-lyä, somemittarit.	
HYTE!	Kulttuurin merkitys kuntalaisten hyvinvoinnissa, yhteistyö HYTE-koordinaattorin kanssa	HYTE-raportointi: Kulttuurihyvinvointikertomus 2021-2024, Kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2025-2029	

Keskeiset muutokset, toiminta

Kulttuurin merkitys kunnan imagon, elinvoiman ja hyvinvoinnin kannalta tunnustetaan entistä vahvemmin. Jatkamme monipuolisten kulttuuritilaisuuksien järjestämistä kuntalaisten erilaisiin tarpeisiin, samalla edistäen heidän omaa aktiivista kulttuurintuotantoaan.

Vuonna 2025 panostetaan entistä tiiviimpään yhteistyöhön sekä kunnan sisäisten että ulkopuolisten kulttuuri-toimijoiden kanssa, hyödyntäen uusia kumppanuuksia ja verkostoja. Lisäksi tutkitaan kotiseutumuseon kehitysmahdollisuuksia ja sitä, kuinka kotiseutumuseo tavoittaisi parhaiten yleisönsä.

Taiteen ammattilaisten työssä tukeminen ja eri taiteen alojen moninaisuuden esille tuominen säilyy keskeisenä tavoitteena. Tavoitteena on vahvistaa Suomussalmen profiilia innovatiivisena ja osallistavana kulttuurikuntana, jossa perinteet ja nykyaika kohtaavat. Tämä edistää kunnan houkuttelevuutta niin asukkaille kuin matkailijoille ja tuo lisäarvoa paikalliselle elinkeinoelämälle.

Vastuhenkilö: Veera Tavila, kulttuurituottaja

veera.tavila@suomussalmi.fi

puh. 0445119871

KULTTUURIPALVELUT Ulkoiset	TP2022	TP2023	TA2024 ulk	TA2025 ulk
Henkilöstömäärä	1,4	1,51	1,51	1,3
Henkilöstömenot, €/asukas	11,21	10,18	9,71	8,63
Toimintakulut, €/asukas	28,42	39,53	27,95	25,55
Toimintakate/asukas	23,06	26,38	23,36	23,81

6.3.7 Tekninen lautakunta

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT70 - Tekninen lautakunta					
TOIMINTATUOTOT	11 870	10 897	11 219	11 219	11 219
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	115	45	85	85	85
TOIMINTAKULUT	-12 378	-10 311	-10 777	-11 161	-11 240
TOIMINTAKATE	-394	631	527	143	64
Poistot ja arvonalentumiset	-4 229	-3 710	-3 770	-3 832	-3 620
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 623	-3 079	-3 243	-3 689	-3 556

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT70 - Tekninen lautakunta					
TOIMINTATUOTOT	7 050	5 744	5 751	5 751	5 751
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	115	45	85	85	85
TOIMINTAKULUT	-11 749	-9 580	-10 105	-10 488	-10 568
TOIMINTAKATE	-4 584	-3 790	-4 268	-4 652	-4 731
Poistot ja arvonalentumiset	-4 229	-3 710	-3 770	-3 832	-3 620
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-8 813	-7 501	-8 038	-8 484	-8 351

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA700 - Teknisten palveluiden hallinto					
TOIMINTATUOTOT	201	56	124	124	124
TOIMINTAKULUT	-727	-550	-579	-585	-590
TOIMINTAKATE	-525	-493	-455	-461	-466
Poistot ja arvonalentumiset	-3	-3	-3	-3	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-528	-496	-458	-463	-469

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA700 - Teknisten palveluiden hallinto					
TOIMINTATUOTOT	187	56	124	124	124
TOIMINTAKULUT	-680	-497	-521	-527	-532
TOIMINTAKATE	-493	-441	-397	-403	-408
Poistot ja arvonalentumiset	-3	-3	-3	-3	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-495	-443	-400	-405	-411

Tehtävä:

Teknisten palvelujen tehtävänä on toimivan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuin-, toiminta- ja elinympäristön varmistaminen.

Teknisen hallinnon alla toimii mm. kaavoitus, yleinen suunnittelu, projektit sekä liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat. Tekninen hallinto tuottaa laskutuspalveluja Suomussalmen Energia Oy:lle.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kaavoitus	Alanteenjärvi-Parvajärvi yleiskaavan laatiminen	Kaavaehdotus on ollut nähtävillä.	
	Kauniskankaan yleiskaavan päivittäminen	Kaavoitusmaksut määritetty ja kaavaluonnos on ollut nähtävillä.	
	Rajavartioston alueen asemakaavamuutos	Kaavaehdotus on ollut nähtävillä.	
	Alvarin alueen kaavamuutos	Kaavaehdotus on ollut nähtävillä.	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Vesistöjen kunnostaminen	Vesistöjen kunnostushankkeen toimenpiteet kohteissa jatkuvat suunnitelman mukaisesti	Sile II vuosikohtaiset toimenpiteet on tehty. Hossanjoen kunnostaminen on aloitettu	
Tontit ja maaomaisuus	Ruokapuiston teollisuustonttien markkinointi	Maanvuokrasopimukset ja maakaupat (kpl)	
	Tontinvuokrasopimukset ovat ajan tasalla	Sopimukset on uusittu ajallaan, eikä kunnalle tule seuraamuksia (kpl)	
	Metsäryhmässä määritetyt ns. pienet kiinteistöt laitetaan myyntiin.	Toteutuneet kiinteistökaupat (kpl)	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Liikenneturvallisuus ja esteettömyys	Osallistumme liikenneturvallisuuden kehittämiseen ja esteettömyyden edistämiseen kaikissa toteutettavissa hankkeissa.	Toteutuneet hankkeet (kpl)	
Kuntalaistilaisuudet	Hankkeista järjestetään avoimia kuntalaistilaisuuksia.	Järjestetyt tilaisuudet (kpl) Tavoite 4 kpl	

Keskeiset muutokset, toiminta

Maankäyttö ja kaavoitus

Kunta tukee ja edistää aktiivisesti uusiutuvan energian investointihankkeita, kuten tuulivoimatuotantoalueiden kaavoitushankkeiden toteutumista ja sähkönsiirtoverkon vahvistamista.

Keskustaajaman asemakaavan ajanmukaistaminen toteutetaan päivittämällä nykyistä asemakaavaa. Asemakaavan tarkistamistarpeita on Suomussalmen taajaman keskeisimmillä alueilla. Kaavoituksessa otetaan huomioon keskustan kehittämishankkeessa esille tulleet maankäytön tarpeet.

Yritystoimintaan varattu tonttivaranto tulee riittämään vuosiksi eteenpäin nykyisellä rakentamisvauhdilla. Pientalotonttien osalla ongelmana on se, että osa tonteista sijaitsee alueilla, joilla kysyntä on vähäistä.

Kaavahankkeista käynnissä ovat Alvarin ja Rajavartioston alueiden asemakaavamuutokset. Alanteenjärvi-Parvajärvi yleiskaavahanke saadaan päätökseen vuoden 2025 aikana. Tulevan vuoden aikana käynnistyy Kauniskankaan yleiskaavan muutoshanke. Hankealuetta laajennetaan vireille tulleeseen hankkeeseen nähdän.

Tonttimaa

Kunnalla on kaava-alueilla vuoden 2024 lopussa seuraava tonttivaranto:

Alue	Ao	Ar	Ak	K	T	Yht
Suomussalmi	35	8	2	4	13	62
Kirkonkylä	23	3	-	-	-	26
Juntusranta	5	1	-	-	-	6
Yhteensä	63	12	2	4	13	94
Varatut	-	-	-	-	-	2
Kaikki yht.	63	12	2	4	13	94

Lyhenteet: Ao = Asuinomakotitalo
Ar = Asuntorivitalo
Ak = Asuinkerrostalo
K = Liike- ja toimistorakentaminen
T = Teollisuus- ja varastorakentaminen

Projektit

Vesistökuunnostus hankkeita jatketaan ja uusia kohteita otetaan mukaan toimenpiteisiin. Kunnostuksia tehdään osittain yhteistyössä osakaskuntien ja kyläyhdistyksien kanssa. Toimenpiteitä yhteensovitetaan metsähallituksen kunnostussuunnitelmien kanssa.

Hossanjoen kunnostukseen on suunniteltu kolmivuotinen hanke (2025-2027). Vuodelle 2025 toimenpiteille saadaan OUMO rahoitusta 50 000 €. Mahdollinen muu rahoitus tarkentuu alkuvuodesta 2025.

Osallistumme Oulujoen vesivision toteutuksen koordinaatioon yhteistyössä kuntien ja eri toimijoiden kanssa. Jalonuomaan liittyvään selvitykseen on varattu määräraha talousarvioon.

Vastuuhenkilöt:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen puh. 044 777 3380

TEKNISET PALVELUT	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	78,5	80,5	78	75
Henkilöstömenot, €/asukas	526,89	582,23	528,81	546,84
Toimintakulut, €/asukas	1570,16	1726,18	1365,54	1468,53
Toimintakate, €/asukas	-212,93	-54,92	-444,16	-625,23

Hallinto	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	5	5	5	5
Henkilöstömenot, €/asukas	52,18	44,54	37,75	39,99
Toimintakulut, €/asukas	78,14	101,35	70,36	75,43
Toimintakate, €/asukas	-68,70	-73,27	-62,41	-57,50
Lautakunnan kokoukset, kpl	14	11	12	12

YMPÄRISTÖTEKNIikka/KUNNALLISTEKNIikka

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA710 - Kunnallistekniikka					
TOIMINTATUOTOT	765	751	899	899	899
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	49	45	55	55	55
TOIMINTAKULUT	-2 134	-2 261	-2 311	-2 325	-2 340
TOIMINTAKATE	-1 320	-1 465	-1 357	-1 371	-1 386
Poistot ja arvonalentumiset	-640	-678	-685	-676	-670
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 961	-2 143	-2 042	-2 048	-2 056

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA710 - Kunnallistekniikka					
TOIMINTATUOTOT	666	630	779	779	779
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	49	45	55	55	55
TOIMINTAKULUT	-2 004	-2 099	-2 122	-2 136	-2 151
TOIMINTAKATE	-1 290	-1 424	-1 288	-1 302	-1 317
Poistot ja arvonalentumiset	-640	-678	-685	-676	-670
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 930	-2 102	-1 973	-1 978	-1 987

Tehtävä:

Ympäristötekniikan tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää turvallinen ja viihtyisä toimintaympäristö, toimiva ja turvallinen tieverkko, sekä ylläpitää tarpeen mukaiset ulkoliikuntapaikat. Ympäristötekniikka tuottaa kunnan tarvitsemat konekeskuspalvelut. Ympäristötekniikan yksikköön sisältyy mittaus- ja liikuntapaikat, yleiset alueet, metsätilat, yksityistiet, kaavatiet ja puutarha.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Urheilukentän tekonurmen rakentaminen	Tekonurmen kilpailutus Rakentaminen	Hanke on toteutettu	
Keskuspysäkki	Rakentaminen	Hanke on toteutettu	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunnan metsäomaisuuden hoito	Metsien kestävä hoito	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on saavutettu.	
Puistojen ja istutuksien hoito	Puistoalueet hoidetaan	Nurmikonhoitoalueet (ha)	
	Kesäkukkakasvatukset ja istutukset tehdään omana työnä	Istutusalueet (kpl)	
Opastaulujen uusiminen	Uudet opastaulut mm.: Jaloniemi ja Vt 5	Hanke on toteutunut	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Yksityisteiden kesäkunnossapidon avustaminen	Avustuksen hakuaika järjestetään ja siitä tiedotetaan kuntalaisille.	Hakemukset (kpl)	
Yksityisteiden talvikunnossapidon avustaminen	Avustus on haettavissa keväällä ja syksyllä. Tiedottaminen	Hakemukset (kpl)	
Haja-asutusalueiden hiihtolatujen kunnossapidon avustaminen	Tehdään kunnossapidosta sopimus ja sen mukaisesti maksetaan avustus	Sopimukset (kpl) Tavoite 9 kpl	
Muistomerkkien ja alueiden kunnossapito	Tehdään yhdistyksen tai yksityisen henkilön kanssa sopimus muistomerkkialueen kunnossapidosta	Sopimukset (kpl) Tavoite 3 kpl	
Katujen peruskorjaukset	Suunnittelu, asukastilaisuus ja toteutus	Tilaisuudet on pidetty ja hankkeet toteutettu	

Keskeiset muutokset, toiminta

Haja-asutusalueen latujen talvihoitoa tuetaan avustuksin. Käyttäjätarpeen mukainen latuverkon talvihoito tehdään yhteistyössä kylillä toimivien yhteistyökumppaneiden kanssa. Tarveharkinta selvitetään vuosittain käyttäjämäärien mukaan.

Kunnan liikuntaolosuhteiden kehittämistyötä jatketaan päivitetyn liikuntaolosuhdeselvityksen pohjalta.

Talousarviossa on varaus 80 000 € yksityisteiden perusparannushankkeiden avustamiseen (sisältää rumpurahan 10 000–15 000 €). Aurusavustuksiin varattu 520 000 €.

Lomakylän ja Pitämän välisen kevyen liikenteen väylän talvikunnossapito otetaan kunnan oman kunnossapidon piiriin.

Vastuhenkilö:

Tekninen johtaja Niina Kinnunen

puh. 044 777 3380

YMPÄRISTÖTEKNIikka	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	6	6	*9	**10,5
Henkilöstömenot, €/asukas	67,70	88,01	89,68	
Toimintakulut, €/asukas	253,48	297,55	292,28	
Toimintakate, €/asukas	-151,76	-184,11	-197,26	

* konekeskuksen kaksi työntekijää ja kunnossapitotyöntekijä siirretty ympäristötekniikan alle.

**Puutarhuri vakinaistettu, liikuntapaikkojen hoitaja, kartoittaja 50 %

Muut mittarit	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Avustettavat yksityistiet, km	520	527/417	*540	540
Kevät- ja syyslanaus	480	/149	480	480
Kunnossapidettävät kaavatiet, km	60	60	60	60
Kunnossapidettävät kvl, km	25	25	25	25
Puistot ja puistometsät, ha	260	260	260	260
Maa- ja metsätilat, ha	2566	2566	2566	2566

* Vuonna 2024 talvikunnossapidettäviä yksityisteitä ei ole, pl mm. Ruokapuistontie ja Metsärinteentie.

Ulkoliikuntapaikat	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Hiihtolatuja taajamassa, km	70	70	70	70

Hiihtolatuja sivukylissä, km	90	100	100	100
Pururatoja, km	20	20	20	20
* Pallokentät, kpl	5	5	6	6
Luonnonnurmikentät, kpl	1	1	0	0
Tekonurmikentät, kpl	2	2	3	3
Tenniskentät, kpl	4	4	4	4
Luistelualueita, kpl	4	4	4	4
Frisbeegolf-rata, kpl	2	2	2	2

* Pallokentät: Kirkkopuiston tekonurmikenttä (kumirouhe) / jalkapallo, Pitämä hiekkatekonurmi / pesäpallo, Ruukin urheilukenttä tekonurmi, joka on tulossa / jalkapallo ja yleisurheilun heittolajit, ammattikoulun hiekkakenttä, kirkonkylän koulun hiekkakenttä ja monitoimiareena (2023).

TILAPALVELUT

Kohderahoitteinen

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA720 - Tilapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	7 625	8 042	8 247	8 247	8 247
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	66		30	30	30
TOIMINTAKULUT	-5 859	-4 969	-5 464	-5 796	-5 821
TOIMINTAKATE	1 832	3 073	2 813	2 482	2 456
Poistot ja arvonalentumiset	-3 570	-3 013	-3 067	-3 153	-2 947
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 737	60	-254	-672	-491

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA720 - Tilapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	4 455	4 595	4 529	4 529	4 529
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	66		30	30	30
TOIMINTAKULUT	-5 526	-4 580	-5 185	-5 516	-5 542
TOIMINTAKATE	-1 005	14	-625	-957	-982
Poistot ja arvonalentumiset	-3 570	-3 013	-3 067	-3 153	-2 947
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 575	-2 999	-3 693	-4 110	-3 929

Tehtävä:

Tilapalvelut palveluyksikön tehtävänä on kunnan omistaman rakennuskannan ylläpito kohtuullisin kustannuksin siten, että tilat ovat käyttökelpoisia ja niiden arvo säilyy.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltaen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Edistetään olemassa olevien ja uusien yritysten toimintaedellytyksiä.	Muutetaan toimitiloja yritysten tarpeiden mukaan.	Uudet/ muutetut yritystilasopimukset	
Turvalliset ja terveelliset työympäristöt	Korjataan/huolletaan oikea-aikaisesti olemassa olevia tiloja ja kiinteistöjä	Työtaturmien ja sairaspöissaolojen väheneminen	
	Rakennusautomaation päivittäminen	Rakennusautomaatio päivitetty kiinteistöissä (kpl)	

	Ruukinkankaan piha-alueen 3-vaihe suunnitelu	Parkkipaikan suunnitelmat tarkastettu ja päivitetty	
	Virastotalon ylläpitäminen	Metalli-ikkunoiden ja ovien uusiminen suoritettu	
		Vesikaton uusiminen Tornikadun siipeen suoritettu	
		Tornikadun viemärien saneeraaminen suoritettu	
		Toimistojen remontteja suoritettu (kpl)	
		Piha-alueen kunnostaminen	
	Kiinteistöjen kattoremontit	Valittuihin kiinteistöihin kattoremontti suoritettu	
		Urheilukentän huoltorakennuksen katon uusiminen	
	Kiinteistöjen lukituksen uudistaminen	Kiinteistön lukitus muutettu Abloy Cliq-tyyppiseksi (kpl)	
	Kunnan varikon ylläpito	Varastorakennuksien huoltomaalaukset	
	Urheilukenttien huoltorakennusten ylläpito	Julkisivujen huoltomaalaukset	
	Kirjaston rakennuksen ylläpito	Sisävalaistuksen uusiminen	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Elinvoimaa tukevat, tuottavat investoinnit.	Toimivat ja oikein mitoitettut toimitilainvestoinnit.	Käyttäjätyytyväisyys Käyttökustannukset	
	Ruokapuiston kiinteistön ylläpito	LVI-järjestelmien saneeraus	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kunta tekee aktiivista työvoimapolitiikkaa.	Järjestetään sopivia työtilaisuuksia palkkatuen- ja kuntouttavan työ-	Työjakson onnistuminen	

	toiminnan asiakkaille.		
PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Henkilöstö on hyvinvointia, osaavaa ja motivoitunutta.	Täydennyskoulutus. Kehityskeskustelut. Virkistyspäivä	Koulutuspäivät Kaikki osallistuu Kaikki osallistuu	
Kunnan vuokra-asunnot ovat hyvässä kunnossa	Asuntojen kunnostus	Tehdyt huoneistoremontit vuoden aikana	
	Poromiehentie rivitalon ylläpito	Vesikaton ja julkisivun saneeraus	

Keskeiset muutokset, toiminta

Toiminta

Palvelutuotannossa olevia kiinteistöjä peruskorjataan talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa. Rakennuksien peruskorjaamisessa huomioidaan energiatalouden ja sisäilman parantamismahdollisuudet. Kiinteistöautomaatiikan piiriin suunnitellut kiinteistöt on liitetty keskitetyn etävalvonnan piiriin. Kiinteistöhuollon tavoitteena ovat toimivat ja turvalliset rakennukset. Kunnan palvelutuotannolle tarpeettomat rakennukset myydään tai puretaan.

Vuoden 2025 aikana puretaan Suomussalmen lukio, osoitteessa Ruukinkatu 3, 89600 Suomussalmi sekä Tykkiniementie 2, 89600 Suomussalmi osoitteessa oleva rivitalo.

Eläköitymisten takia pyritään täyttämään 2025 vuoden aikana vapautuvat työtehtävät, mikäli niille on tarvetta.

Tilapalveluiden osalta mietitään yhtiöittämistä. Vielä on epäselvää missä laajuudessa yhtiöittämistä olisi tarkoitus toteuttaa, jos siihen päädytään. Yhtiöittämissuunnitelma laaditaan vuoden 2025 aikana. Selvitystyön tekemiseen varataan määräraha 20 000 €.

Kiinteistöjen automaatiojärjestelmiä päivitetään tarpeen mukaan. Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalojen kiinteistöjen huolto on tilapalveluiden hoidossa. Vuokratalot ostavat kiinteistöjenhoitopalvelut ns. omakustannushintaan. Vapaana olevista yritystiloista ja asunnoista on tehty esittely kunnan nettisivuille ja niitä päivitetään vuoden aikana tilanteen mukaan.

Vastuhenkilö:

Kiinteistöpäällikkö Niko Vesterlund

puh. 044 777 3373

TILAPALVELUT	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	22	20	20,5	20,5
Henkilöstömenot, €/asukas	133,96	158,54	139,64	168,09
Toimintakulut, €/asukas	619,94	817,03	659,28	756,05
Toimintakate, €/asukas	179,60	+255,51	-12,06	-97,28

* konekeskuksen kaksi työntekijää ja kunnossapitotyöntekijä siirretty ympäristötekniikan alle.

Kunnossapidettävät kerrosalat, m ²	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Koulurakennukset	16 071	14 045	14 045	11 180
Hallintorakennukset	11 219	11 106	11 106	10 962
Laitosrakennukset	18 542	18 542	18 542	18 542
Teollisuusrakennukset	38 866	38 866	38 866	38 866
Vapaa-ajan rakennukset	12 597	12 547	12 547	12 547

Muut rakennukset	18 267	18 419	18 267	17 565
Asuinrakennukset	11 001	7 881	8 093	8 093

Koulurakennukset: Lukion purkaminen
Hallintorakennukset: Ruhtinansalmen paloaseman myynti
Laitosrakennukset: Ei muutoksia
Teollisuusrakennukset: Ei muutoksia
Vapaa-ajan rakennukset: Ei muutoksia
Muut rakennukset: Näätälän koulun myynti 2024
Asuinrakennukset: Ei muutoksia

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT

Kohderahoitteinen

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA730 - Ruoka- ja siivouspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	3 146	1 842	1 800	1 800	1 800
TOIMINTAKULUT	-3 343	-2 095	-2 095	-2 123	-2 152
TOIMINTAKATE	-197	-253	-295	-323	-352
Poistot ja arvonalentumiset	-17	-17	-15	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-213	-270	-310	-323	-352

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTA730 - Ruoka- ja siivouspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 609	259	171	171	171
TOIMINTAKULUT	-3 236	-1 982	-1 965	-1 993	-2 021
TOIMINTAKATE	-1 627	-1 723	-1 794	-1 822	-1 851
Poistot ja arvonalentumiset	-17	-17	-15	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 644	-1 740	-1 809	-1 822	-1 851

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTY7300 - Ruokapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 763	879	824	824	824
TOIMINTAKULUT	-1 919	-1 173	-1 260	-1 274	-1 289
TOIMINTAKATE	-155	-295	-436	-450	-464
Poistot ja arvonalentumiset	-9	-9	-8	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-164	-304	-444	-450	-464

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTY7300 - Ruokapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	997	127	72	72	72
TOIMINTAKULUT	-1 823	-1 071	-1 141	-1 155	-1 169
TOIMINTAKATE	-825	-944	-1 068	-1 083	-1 097
Poistot ja arvonalentumiset	-9	-9	-8	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-834	-952	-1 077	-1 083	-1 097

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTY7310 - Siivouspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 383	964	976	976	976
TOIMINTAKULUT	-1 424	-922	-835	-849	-863
TOIMINTAKATE	-41	42	141	127	113
Poistot ja arvonalentumiset	-8	-8	-7	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-49	34	133	127	113

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTY7310 - Siivouspalvelut					
TOIMINTATUOTOT	612	132	99	99	99
TOIMINTAKULUT	-1 414	-911	-824	-838	-852
TOIMINTAKATE	-802	-779	-726	-740	-754
Poistot ja arvonalentumiset	-8	-8	-7	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-810	-787	-733	-740	-754

Tehtävä:

Ruoka- ja siivouspalveluilla on tavoitteena tuottaa suositusten mukaisia ja sopimukseen perustuvia palveluja asiakkaille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tuotannonohjauksen järjestelmän hyödyntäminen käytäntöön. Paperiset tilauslistat jäävät pois.	Tilatut ateriat ja dieetit siirtyvät näkymään Upto:n kautta keittiöllä olevasta älytaulusta	Kaikki esimiehet käyttävät järjestelmää	
Tuotannonohjausjärjestelmä Jamixin käyttö samassa laajuudessa jatkuu sekä Jamix-Menun käyttöönotto	Jamix-Menu ohjelman tuotantoon ottaminen	Työntekijät koulutautuvat uusien ohjelmien käyttöön	
Omavalvonta ohjelma Chefsteinin mobiilikäyttö	Kaikille työntekijöille mahdollisuus käyttää mobiili-sovellus ohjelmaa	Ruokapalvelun työntekijämäärän mukainen laitemäärä	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudet työntekijät eläkkeelle jäävien tilalle	Rekrytoinnissa mainostettava Suomussalmen kunnan vahvuuksia ja mahdollisuuksia	Jokaisen eläkkeelle jäävän tilalle saadaan osaava työntekijä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Menot ja tulot ovat tasa-painossa	Käytetään kilpailutettuja sopimustuotteita	Kustannukset	
Oppisopimuskoulutus	tarjoamme oppisopi-muspaikkoja ateria- ja puhtauspalveluissa	oppisopimus suoritetaan loppuun kunnassa	
Henkilökunnan koulutus	Ajankohtaisiin koulutuk-siin osallistumien	1 pv / hlö	
Uudet koneet ja laitteet	Hankinnoissa otetaan huomioon innovatiiviset ratkaisut	laitteita ja koneita hankit-taessa huomioidaan uusinta teknologiaa / ohjelmoitavat koneet / robotiikka	
Lähiaruoka	Paikallistuotteiden käyttö	Oikeanlainen hankinto-jen kilpailutus	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Huomioidaan monikult-tuurisuus	Eettiset ruokavaliot huomioidaan	Tarjolla kaikissa ruokaa tarjoavissa toimipisteissä	
Puhtaat ja terveelliset tilat	Puhtauspalveluissa ym-päristöystävälliset ja turvalliset puhdistusai-neet	Asiakkaiden palaute	
Tähderuoan hyödyntä-minen	Tähderuoan antaminen nuorisotiloihin	Nuorten työpaja ja muut kunnan nuorten tilat	
Tähderuoka	Tähderuoan määrän vähentäminen	Bio-vaaka	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Virkistyspäivä	Irrottaudumme päivän ajaksi virkistäytymällä yhdessä	Kaikki osallistuvat	
Tuotamme palvelut asia-kaslähtöisesti	Huomioimme eri asia-kasryhmät ja vieraat	Asiakaspalaute hyvä, palvelusopimukset kaik-kien kanssa	
Ensiapuvalmius	Ea1 kurssit	Henkilökunnasta vuosit-tain osa suorittaa Ea1 koulutuksen	

Keskeiset muutokset, toiminta

Ruokapalvelut tuotetaan Suomussalmen kunnan kouluihin ja päiväkoteihin sekä henkilökunnan ruokailut. Lisäksi hoidetaan mahdollisuuksien mukaan kuntien tiloissa tapahtuvat kokous- ja tapahtumatarjoilut. 31.7.2025 päättyy nykyinen Aterioiden kuljetussopimus ja se on kilpailutettava kevään aikana.

Siivoukseen piiriin kuuluvat Suomussalmen kunnan toiminnassa olevien ja sovittujen kiinteistöjen puhtaanapito sekä kunnan kiinteistöissä olevien ulkopuolisten vuokralaisten tilojen puhtaanapito sopimusten mukaisesti. Siivoushenkilöstön eläköitymisen vuoksi on osa siivouskohteista jaettu uudelleen ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstön kanssa. SOTEn sopimuksen päättyttyä (31.1.2024) on sovittu, että henkilöstölle turvataan työpaikat, mutta muutoksia voi tulla tehtävänkuvissa sekä työkohteissa. Siirtyneiden kanssa on käyty siinä vaiheessa kehityskeskustelut.

Lukio siirtyy uuteen tilaan Ruukinkankaan koululle elokuusta 2025 alkaen, samalla siivouspalvelutyöntekijä siirtyy toiseen kohteeseen.

Ruukin uuden huoltorakennuksen sos.tilojen siivous siirtyy liikuntahallin siivousalueeseen ja Taitotehtaan puhtaanapito Alvarin/ nuorisotalon siivousalueeseen.

31.1.2025 päättyy useiden kohteiden sopimus siivouksen osalta sisältäen mm. vuokratalojen rivi- ja kerrostalon kohteita, kunnan muita kiinteistö- ja toimitiloja sekä yritystiloja.

Aterian keskihinta		Siivouksen hinta €/m ²	
2023	4,99	2023	2,53
2022	4,69	2022	2,40
2021	4,79	2021	1,95
2020	4,13	2020	2,03
2019	3,77	2019	2,29
2018	3,80	2018	2,10
2017	3,80	2017	2,08
2016	4,16	2016	2,24

Vastuuhenkilö:

Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö Merja Heikkinen

puh. 044 571 0254

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	39	39	34	30,5
Henkilöstömenot, €/asukas	244,44	255,01	214,23	202,12
Toimintakulut, €/asukas	434,30	466,16	284,18	283,88
Toimintakate, €/asukas	+0,90	-27,41	-141,90	-259,87

Muita mittareita	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Valmistetut ateriat, kpl (kunta)	288 900	207 863	250 000	280 000
Valmistetut ateriat, kpl (HVA:n ateriat mukana 1 kk)	154 400	126 805	10 600	0
Siivottava pinta-ala, m ² (HVA:n tilat pois 1.2.2024)	48 800	46 887	35 000	34200

RAKENNUSVALVONTA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)					
5NTA740 - Rakennusvalvonta					
TOIMINTATUOTOT	62	125	50	50	50
TOIMINTAKULUT	-197	-286	-176	-177	-179
TOIMINTAKATE	-135	-161	-125	-127	-129
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-135	-161	-125	-127	-129

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Ulkoiset (1000 e)					
5NTA740 - Rakennusvalvonta					
TOIMINTATUOTOT	62	125	50	50	50
TOIMINTAKULUT	-183	-272	-160	-162	-164
TOIMINTAKATE	-121	-147	-110	-112	-114
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-121	-147	-110	-112	-114

Tehtävä:

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Hyvän rakentamistavan edistäminen ja asuin ympäristön parantaminen.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen

Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltamalla samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Kaikki lupahakemukset ja päätökset sähköisesti	Ajantasaiset ohjelmistot	Lupatilasto, hakemusten määrä	
Päätöksien käsittelyaika 2-3 viikkoa	Lupapisteessä jatkuva hakemusten seuranta, lupasihteeri, viranhaltija	Hakemukset kpl / aika	

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti

Arvostamme osaamistamme ja vahvuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, "luova hulluus" sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettua nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyvä asiantuntemus	Käydään tarpeellisissa koulutuksissa, ELY, RTY	Koulutusten määrä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus

Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ajantasaiset kaavat	Uusitaan kaavoja ja tarvittaessa kaavoja lisätään	Kaavoituspäätökset, kpl	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lakisääteiset tehtävät	Käsitellään lupahakemukset sähköisesti, tehdään tarvittavat katselmuks	Katselmuksien määrä, kpl	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Lakisääteiset tehtävät	Jatkuva valvonta	Suoritukset, määrä kpl	

Keskeiset muutokset, toiminta

Lupahakemukset ja päätökset sähköisesti Lupapisteen ja KuntaNetin kautta. Ennakkoneuvontaa ja ohjausta annetaan toimistotyönä yhtenä päivänä viikossa, maanantaisin. Hallintosääntö, rakennusjärjestys ja taksa uusittava vastaamaan rakentamislakia.

Eduskunnan keväällä 2023 hyväksymä rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025 alkaen ja sen myötä toimenpite- sekä ilmoitusluvat poistuvat. Rakentamislain tarkoitus on sujuvoittaa rakentamista ja edistää päästövähenyksiä ja kiertotaloutta.

Vastuuhenkilöt:

Rakennustarkastaja Asko Kinnunen puh. 044 777 3121

Rakennusvalvonta	TP 2022	TP2023	TA2024	TA2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	1,5	1,5	*2,5	1,5
Henkilöstömenot, €/asukas	17,39	20,54	28,14	12,96
Toimintakulut, €/asukas	28,63	27,48	38,28	23,16
Toimintakate, €/asukas	-19,39	-18,79	-20,65	-15,92
Rakennus- ja toimenpideluvat, kpl	129	160	200	
Rakentamisluvat				100
Poikkeamisluvat, kpl	12	3		10
Muut rakennustark. päätökset, kpl	8	24		10

* Mahdollinen kuntayhteistyö → ei toteutunut

YMPÄRISTÖNVALVONTA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)					
5NTA750 - Ympäristönsuojelu					
TOIMINTATUOTOT	70	80	98	98	98
TOIMINTAKULUT	-119	-150	-152	-155	-158
TOIMINTAKATE	-49	-70	-54	-57	-59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-49	-70	-54	-57	-59

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Ulkoiset (1000 e)					
5NTA750 - Ympäristönsuojelu					
TOIMINTATUOTOT	70	80	98	98	98
TOIMINTAKULUT	-119	-150	-152	-155	-158
TOIMINTAKATE	-49	-70	-54	-57	-59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-49	-70	-54	-57	-59

Tehtävä:

Lakisääteiset viranomaistehtävät. Luonnon- ja ympäristönsuojelun edistäminen turvaamaan puhdas ja viihtyisä elinympäristö.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Uudistuvan lainsäädännön hallinta	Kouluttautuminen	Koulutuskerrat	
Ympäristötietoisuuden kehittäminen	Tiedottaminen Lehtiartikkelit Opastus ja neuvonta	Julkaisujen määrä	

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristöä koskevan lainsäädännön täytäntöönpano	Lainsäätelyn mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittely	Lupien ja ilmoitusten käsittelymäärät	
Ympäristönvalvonta-ohjelman toteuttaminen	Valvontasuunnitelman mukainen toiminta	Valvontasuunnitelman toteutuminen	

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys			
Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristönsuojelumääräysten käytännön toteutus	Ympäristönsuojelumääräysten soveltaminen	Ympäristönsuojelumääräysten mukaiset päätökset/ohjeistukset	

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Ympäristöongelmien ratkaisu, lievittäminen ja ennaltaehkäisy	Päästöjen rajoittaminen ilmaan, maaperään ja vesiin	Analyysit Ympäristövahinkojen määrä	
Kestävän kehityksen edistäminen	Vihreä siirtymisen tukeminen	Hiilineutraalisuus	

Keskeiset muutokset, toiminta

Ympäristönvalvontasuunnitelman ja -ohjelman toteuttaminen.

Ympäristövalvonnan kuntayhteistyön kehittäminen. Ympäristönvalvontasuunnitelmien, taksojen ja muiden valvontatyökalujen ja käytäntöjen yhtenäistäminen.

Vastuuhenkilöt:

Ympäristötarkastaja Jukka Korhonen puh. 044 038 4341

Ympäristötarkastaja II Jenni Kuronen puh. 040 688 4546

Ympäristövalvonta	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Henkilöstömäärä	1,5	2,5	2,5	2,5
Henkilöstömenot, €/asukas	11,22	15,56	19,34	20,41
Toimintakulut, €/asukas	11,98	16,59	21,13	21,95
Toimintakate, €/asukas	-8,09	-6,83	-9,86	-7,76
Ympäristöluvat, kpl	5	0		
Maa-ainesluvat, kpl	8	4		
Maisematyöluvat, kpl	8	13		
Maa-aineslupien vakuuskäsittelyt	8	10		
Öljyn jälkitorjuntapäätökset	7	4		
Rekisteröinti-ilmoitukset		4		
YSL:n 118 §:n mukaiset päätökset	6	8		
Kotitarveottamispäätökset	2	1		
Muut ympäristöviranomaispäätökset	4	4		
Lausunnot		3		
Poikkeamiset ympäristönsuojelumääräyksiin		2		

(*Toinen ympäristötarkastaja, kuntayhteistyö)

6.3.8 Eriytetty vesihuoltolaitos

Kohderahoitteinen

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT75 - Vesihuoltolaitos					
TOIMINTATUOTOT	1 139	1 156	1 225	1 225	1 225
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	25		39	39	39
TOIMINTAKULUT	-842	-797	-927	-934	-941
TOIMINTAKATE	322	359	337	330	323
Rahoitustuotot ja -kulut	-95				
Poistot ja arvonalentumiset	-262	-291	-280	-280	-248
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-35	68	57	50	76

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NLT75 - Vesihuoltolaitos					
TOIMINTATUOTOT	987	1 001	1 070	1 070	1 070
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	25		39	39	39
TOIMINTAKULUT	-821	-789	-914	-921	-927
TOIMINTAKATE	191	211	195	189	182
Poistot ja arvonalentumiset	-262	-291	-280	-280	-248
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-166	-80	-84	-91	-66

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTY7700 - Vesilaitos					
TOIMINTATUOTOT	355	343	406	406	406
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	11		20	20	20
TOIMINTAKULUT	-322	-307	-370	-373	-376
TOIMINTAKATE	44	36	56	53	50
Rahoitustuotot ja -kulut	-47				
Poistot ja arvonalentumiset	-91	-171	-137	-137	-124
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-94	-136	-81	-84	-74

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTY7700 - Vesilaitos					
TOIMINTATUOTOT	306	288	350	350	350
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	11		20	20	20
TOIMINTAKULUT	-315	-306	-366	-369	-372
TOIMINTAKATE	2	-18	4	1	-2
Poistot ja arvonalentumiset	-91	-171	-137	-137	-124
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-136	-190	-133	-136	-126

Ulkoiset ja sisäiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTY7900 - Viemärlaitos					
TOIMINTATUOTOT	784	813	819	819	819
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	13		19	19	19
TOIMINTAKULUT	-520	-490	-558	-561	-565
TOIMINTAKATE	278	323	281	277	274
Rahoitustuotot ja -kulut	-47				
Poistot ja arvonalentumiset	-171	-120	-143	-143	-124
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	60	203	138	134	150

Ulkoiset (1000 e)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
5NTY7900 - Viemärlaitos					
TOIMINTATUOTOT	681	713	720	720	720
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	13		19	19	19
TOIMINTAKULUT	-506	-483	-548	-551	-555
TOIMINTAKATE	188	230	191	188	184
Poistot ja arvonalentumiset	-171	-120	-143	-143	-124
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-30	110	48	45	61

Tehtävä:

Vesihuoltolaitoksen tehtävä on laadukkaan veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsitteleminen viranomaisten asettamien vaatimusten mukaisesti.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Palvelutuotantoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti digitaalisuutta hyödyntämällä.	Yhteydenpitoa asiakkaisiin lisätään internetin välityksellä uudella laskutusohjelmalla. Tekstiviestillä sekä kunnan nettisivujen kautta tiedottaminen toiminnan häiriöistä. Vesimittareiden etälueen toiminnan varmistaminen.	Asiakastyytyväisyys Tiedonvälityksen nopeus Reaaliaikainen vesimäärämittaus ja laskutus. Tarkemmat vesimittarit lisäävät myytävää vesimäärää. Mittareiden kuuluvuusongelmien kartoittaminen	
Menot ja tulot ovat tasapainossa.	Ennakoiva huolto Pumpaamoiden vuosi-huolto Verkostojen saneerausta lisätään. Jätevesipumppaamoiden saneeraukset ja etävalvonta Laskuttamattoman ve-	Kustannukset Vuotovesien määrä Vuotokorjaukset toimenpiteet tutkimuk-	

	den määrän vähentäminen	set, joilla saadaan minimoitua	
--	-------------------------	--------------------------------	--

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi			
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmissä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Turvallinen	Terveys- ja turvallisuusvaatimukset täytetään, riskienhallinnan taso on korkea ja erityistilanteisiin on varauduttu.	Viranomaisten ja käyttötarkkailun verkostovetä näytteenotto	
Ympäristöä säästävä	Vesistöjä ja pohjavesialueita käytetään kestävästi, veden- ja jätevedenkäsittely ei kuormita ympäristöä, eikä lisää ilmastonmuutosta kiihdyttäviä päästöjä. Tavoitteet on asetettu hiilineutraaliuden ja kiertotalouden suhteen.	Toimitaan annettujen otto- ja ympäristölupaehtojen mukaisesti Saneerataan verkostoja ennakoivasti	

Keskeiset muutokset, toiminta

Vesihuoltolaitoksen toiminnan tarkoituksena on laadukkaan ja riittävän veden toimittaminen kuluttajille sekä jätevesien käsitteleminen lupaehtojen mukaisesti sekä taloudellisesti kannattavasti. Vesihuoltolaitos huolehtii tarvitsemiensa laitosten laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta, huollosta ja ylläpidosta sekä toimintansa kehittämistä. Ennakoivat laitosten huollot ja verkostosaneeraukset suunnitellaan siten, että vesikatkoksia tulee vähän ja nekin ovat lyhyitä. Katkoksista tiedotetaan tekstiviestipalvelun sekä Suomussalmen kunnan nettisivuston välityksellä.

Suomussalmen kunnan vesihuoltoa kehitetään vesihuoltokehittämissuunnitelman 2023-2030 mukaisesti. Vesihuoltolaitoksen toimintaa valvotaan valvontatutkimusohjelman mukaan.

Koronapandemian seurauksena tiettyjen materiaalien, tarvikkeiden ja palvelujen hintojen nousu on tasaantunut tai hidastunut, mutta hinnat eivät palaudu aiemmalle tasolle. Vesihuollossa merkittävin vaikutus on ollut kemikaalien hintojen nousu. Laitosten sähköautomaatio puolella komponenttien toimitusajat ovat edelleen pitkiä. Energian, polttoaineiden, sekä materiaalien raaka-aineiden hinnan vaihtelut vaikuttavat merkittävästi vesihuollon kustannuksiin. Vallitsevien olosuhteiden vuoksi erilaisiin varautumisiin kriittisissä kohteissa tulee panostaa. Tämä lisää suojausten ja tarkkailujen tarvetta niin vesilaitoksilla, kuin jätevedenpuhdistamoilla. Uudistuvan jätevesidirektiivin toimeenpano kansallisessa lainsäädännössä voi tiukentaa merkittävästi jätevedenpuhdistukselle asetettuja lupavaatimuksia.

Vastuhenkilöt:

Vesihuoltopäällikkö Miia Rytönen puh. 044 567 3458

VESIHUOLTOLAITOS	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025 (ulkoiset)
Henkilöstömäärä	4,5	4,5	4,5	4,5
Henkilöstömenot, €/asukas	32,14	37,70	29,43	48,10
Toimintakulut, €/asukas	98,20	117,35	111,18	132,36
Toimintakate, €/asukas	+61,68	+44,88	+51,58	27,91

	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Vesijohtoverkoston pituus, km	187	187	187	187
Pohjavedenottoa, kpl	12	12	12	12

Pumpattu vesimäärä, m ³	357 554	323 490	337 908	316 000
Laskutettu vesimäärä, m ³	257 401	251 341	259 239	260 000
Viemäriverkoston pituus, km	116	116	116	116
Jäteveden puhdistamoja, kpl	3	3	3	3
Puhdistettu jätevesimäärä, m ³	467 044	431 826	500 000	530 000

7.

INVESTOINNIT

7 INVESTOINTIOSA

Suomussalmi							
Taloussuunnitelma 2025 - 2027							
23.10.2024							
Investoinnit	TP	TA	TA	TS	TS	Kokonais-	Arvioitu
	2023	2024	2025	2026	2027	kust.arvio	valm.
INVESTOINNIT							
MENOT	3 756 558	6 103 000	5 829 300	4 541 000	2 471 000		
TULOT	2 754 086	96 000	180 000	0	0		
NETTO	1 002 472	6 007 000	5 649 300	4 541 000	2 471 000		
KUNNANHALLITUS							
MENOT	661 009	1 060 000	1 120 000	1 060 000	1 060 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	661 009	1 060 000	1 120 000	1 060 000	1 060 000		
KIINTEÄ OMAISUUS							
MENOT	0	50 000	50 000	50 000	50 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	0	50 000	50 000	50 000	50 000		
Kiinteistöjen hankinta	0	50 000	50 000	50 000	50 000		
TALONRAKENNUS / TILOJEN HANKKIMINEN							
0 MENOT	647 003	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000		
5 TULOT							
NETTO		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000		
Elinkeinohankkeet ja niitä tukevien tilojen hankkiminen. Teollisuustilojen hankinta		1 000 000	990 000	1 000 000	1 000 000		
Jaloniemitalon muutosten suunnittelu	1 378						
Kemet, rakennusautomaation päivittäminen	5 750						
Hossan polttoainejakeluasema	445 785						
Raatteen Portin remontti 2022	-22						
Raatteen Portin remontti 2023	12 546						
Mehin energiatehokkuushanke	97 725						
Kiantaman teoll.rak.laajennus	14 623						
Ent.Sumetekin hallin remontti	50 016						
Tulikiven saumakorjaukset	19 201						
Ruokapuiston LVI-järjestelmien saneeraus			10 000				
IRTAIN OMAISUUS							
0 MENOT	14 006	10 000	70 000	10 000	10 000		
5 TULOT		0	0	0	0		
NETTO	14 006	10 000	70 000	10 000	10 000		
Verkkopalvelu-uudistus	14 006						
Varaus kone-, laite- ja kalustoinvestointeihin		10 000	10 000	10 000	10 000		
Raatteen Portin kalusto			60 000				
AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS							
MENOT	0	0	0	0	0		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	0	0	0	0	0		
Varaus osakemerkintöihin.	0	0	0	0	0		
Varaus osakemerkintöihin, jotka palvelevat kunnan elinkeinotoimintaa ja kunnan elinkeinostrategiaa.							

Investoinnit	TP	TA	TA	TS	TS	Kokonais-	Arvioitu
	2023	2024	2025	2026	2027	kust.arvio	valm.
SIVISTYSLAUTAKUNTA							
MENOT	188 480	116 000	239 300	99 000	86 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	188 480	116 000	239 300	99 000	86 000		
IRTAIMISTO							
MENOT	188 480	116 000	239 300	99 000	86 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	188 480	116 000	239 300	99 000	86 000		
Varhaiskasvatus							
Pitämän päiväkodin kalustaminen	19 790						
Päiväkotien piha-alueiden kehittäminen (Pitämä, Karhulanvaara)		25 000					
Varhaiskasvatuksen ict-laitteiden päivitys, toimintaympäristön kehittäminen				13 000			
Perusopetus							
Ruukinkankaan uuden koulun kalustaminen, li	48 604						
- Oppilaslaitteiden päivittäminen							
- ICT-päätelaitteiden uudishankinnat		25 000	25 000	20 000	20 000		
Karhulanvaaran esitystekniikka oppimisympäris	45 351						
- ICT-päätelaitteiden uudishankinnat		15 000	22 000	15 000	15 000		
Ruukinkangas ja Karhulanvaara							
Liikunnallisen elämäntavan kehittäminen, lähiliikuntapaikan ja välituntipihojen kaluste- ja välinehankinnat + suojavarusteet			30 000				
Videovalvonta lähiliikunta-alueelle ja huoltorakennukseen			26 300				
Liikuntapalvelut							
Kuntosalin ja kylpylän kalusto, ulkokuntoiluväli	29 984	35 000	35 000	35 000	35 000		
Lukiokoulutus							
Lukiokoulutus, sähköistyvä yo-koe	18 030						
- kannettavat tietokoneet alkavalle ikäluokalle		16 000	16 000	16 000	16 000		
- lukion muutto Ruukinkankaan koululle			85 000				
Nuorisopalvelut							
Pikkubussi/monikäyttöpakettiauto, Työpaja	26 720						

Investoinnit	TP	TA	TA	TS	TS	Kokonais-	Arvioitu
	2023	2024	2025	2026	2027	kust.arvio	valm.
TEKNINEN LAUTAKUNTA							
MENOT	2 448 162	3 877 000	3 270 000	2 437 000	930 000		
TULOT	2 754 086	96 000	180 000	0	0		
NETTO	-305 924	3 781 000	3 090 000	2 437 000	930 000		
TALONRAKENNUS							
MENOT	582 796	2 358 000	1 470 000	1 180 000	300 000		
TULOT	1 839 846	96 000	0	0	0		
NETTO	-1 257 050	2 262 000	1 470 000	1 180 000	300 000		
Tekninen	582 796	2 358 000	1 470 000	1 180 000	300 000		
Tulot							
Kemet, vahingonkorvaustulot	1 839 846						
Koulun piha-alueen 2.vaihe, avustus		96 000					
Asuntojen kunnostus		60 000	60 000	60 000	60 000		
Tykkiniementie 7	25 928						

Investoinnit	TP	TA	TA	TS	TS	Kokonais- kust.arvio	Arvioitu valm.
	2023	2024	2025	2026	2027		
Rakennusautomaation päivittäminen	24 522	60 000	60 000	60 000	60 000		
Jäähallin automaation päivittäminen	1 522						
Terveyskeskus							
- suunnittelu ja rakentaminen (ei tot. Kust.siirr.)	-97 743	0	0	0	0		
Tulevaisuuden koulu							
Koulun piha-alueen 2.vaihe		600 000					
Huoltorakennus	135 394	430 000					
Koulun piha-alueen 3. vaihe			40 000	140 000	0		
Virastotalo							
- ikkunoiden uusinta	280		220 000				
- Vesikaton uusiminen, Tornikadun puoleinen siipi		300 000	300 000				
- Vesikaton uusiminen, Kauppakadu puoleinen siipi				300 000			
- Tornikadun puoleisen siiven viemärisaneeraus		400 000	390 000				
- Kauppakadun puoleisen siiven viemärisaneeraus				400 000			
- pyöräkatos ja piha-alueen kunnostus	0		50 000				
- toimistojen remontit		20 000	20 000	20 000	20 000		
Kylpylän paikoitusalueen muutos	79 328						
Kiinteistöjen kattoremontit	5 910	120 000	120 000	120 000	120 000		
Kiannonkatu 17 kattoremontti	100 661						
Jaloniemitalon katosten kattoremontti	21 906						
Lukitusten uusiminen	13 679	40 000	40 000	40 000	40 000		
Virastotalon lukitusten uusiminen	25 341						
Kemet, korjaus	55 335						
Jaloniemitalo, kuntosali	13 857						
Paloaseman kalustohallin toimisto (ei tot. Kust)	-77 709						
Ammattikoulun työhallin katon uusiminen	0						
Sumetekin kattoremontti	107 544						
Varikon ovien uusiminen, pintojen maalaus	49 594						
Jäähallin huoltorakennuksen pintaremontti	97 447						
Miilun muutostyöt		50 000					
Varikon konepesupaikka ja öljynerotuskaivo		20 000					
Urheilukentän huoltorakennuksen katon uusiminen		80 000	80 000				
Poromiehentie rivitalo-ohuoneistojen muutostyöt		120 000					
Taivalkehdon liikuntatilan lattian uusiminen		18 000					
Karhulanvaaran aluelämpölaitoksen lauhdutin		40 000					
Poromiehentie 5 vesikaton ja julkisivun saneeraus			40 000				
Kirjaston sisäpuolen valaistuksen uusiminen			10 000				
Pitämän päiväkodin sokkelien ja salaojien saneeraus				40 000			
Puutie 6 varastohallin korjaukset			40 000				
2050003 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS							
MENOT	1 639 480	1 246 000	1 515 000	1 202 000	630 000		
TULOT	914 240	0	180 000	0	0		
NETTO	725 240	1 246 000	1 335 000	1 202 000	630 000		
KAAVATEIDEN RAKENTAMINEN							
MENOT	1 493 494	600 000	960 000	970 000	450 000		
TULOT	897 030	0	180 000	0	0		
NETTO	596 464	600 000	780 000	970 000	450 000		
Tulot							
Kevyen liikenteen väylä, avustus, Ympäristöreitti	34 400						
Silta Emäjoen yli, avustustulo	862 630						
Aittokosken alapuoliset sillat							
- avustus 50 %			180 000				
Kaavateiden rakentaminen ja kunnostaminen		600 000	600 000	450 000	450 000		
Pienkohteet	2 329						
Kevyen liikenteen väylä (sis. Penkit ja kuntoilul.)							
Silta Emäjoen yli, rakentaminen, KV 24.10.2022 §	948 295						
Hossanniementie	16 254						
Valkeisenkadun peruskorjaus	168 153						

Investoinnit	TP	TA	TA	TS	TS	Kokonais-	Arvioitu
	2023	2024	2025	2026	2027	kust.arvio	valm.
Lahnatien peruskorjaus	177 701						
Ympäristöreitti	153 726						
Myllypuronkujan rakentaminen	27 036						
Aittokosken alapuoliset sillat, kulut			360 000				
Rajavartioston alueen jalankulku- ja pyöräilyväylien rakent.				120 000			
Rajavartioston alueen katujen rakentaminen				400 000			
TIEVALAISTUKSEN RAKENTAMINEN							
MENOT	66 142	100 000	100 000	100 000	100 000		
TULOT		0	0	0	0		
NETTO	66 142	100 000	100 000	100 000	100 000		
* peruskorjaukset ja täydennykset	66 142	100 000	100 000	100 000			
2050003030 PUISTOT, TORIT JA LEIKKIKENTÄT							
MENOT	58 120	190 000	115 000	60 000	50 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	58 120	190 000	115 000	60 000	50 000		
Tulot							
Salpalinja-Purasjokilinjan osittainen uusiminen, avustus							
Puistot, torit ja leikkikentät	27 588	50 000	40 000	40 000	30 000		
Salpalinja-Purasjokilinjan osittainen uusiminen	30 532	50 000					
Keskuspysäkki		35 000	35 000				
Opasteiden uusiminen		35 000	20 000				
Muut puistokohteet ja leikkikentät		20 000	20 000	20 000	20 000		
VESIRAKENTEET							
MENOT	18 711	0	0	30 000	30 000		
TULOT	1 210	0	0	0	0		
NETTO	17 501	0	0	30 000	30 000		
Tulot:							
Jätkänpuiston uimalaituri, avustus (OUMO-han	1 210						
Jätkänpuiston uimalaituri, kulut	7 261						
Kiannanniemen venelaiturin uusiminen	11 450			30 000	30 000		
LIIKUNTAPAIKAT							
MENOT	3 013	356 000	340 000	42 000	0		
TULOT	16 000	0	0	0	0		
NETTO		356 000	340 000	42 000	0		
Tulot:							
Tulot: Kuntoportaat (tot. v. 2022)	16 000						
Liikuntapaikat	3 013	38 000					
Ulkokuntoiluvälineiden uusiminen		18 000		18 000			
Kirkonkylän kaukalon uusiminen			40 000				
Latuvälaistuksen uusiminen				24 000			
Urheilukentän tekonorumi		300 000	300 000				
IRTAIN OMAISUUS							
MENOT	225 887	273 000	285 000	55 000	0		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	225 887	273 000	285 000	55 000	0		
Keräävä ruohonleikkuri	10 887						
Latukone (vaihtohyötys 45 000€)	215 000						
Rakennustelineet		10 000					
Keräävä ruohonleikkuri		35 000					

Investoinnit	TP	TA	TA	TS	TS	Kokonais- kust.arvio	Arvioitu valm.
	2023	2024	2025	2026	2027		
Ympäristövalvonta mittauskalusto		20 000					
Kuorma-auto ja nosturi (vaihtoauto)		190 000					
Kameravalvontajärjestelmä		18 000					
Karhulanvaaran tiskikone			30 000				
Taivalkehdon kylmiön uusiminen			10 000				
Siivouspalvelujen kalusto			10 000				
Varavoimakone			10 000				
A0 tulostin			20 000				
Tielana 1 (vaihtohyvyitys n. 6000 €)			35 000				
Tielana 2 (vaihtohyvyitys n. 6000 €)				35 000			
Ruohonleikkurit 2 kpl			20 000				
Ruohonleikkuri sauvaohjattu				20 000			
Traktori (liikuntapaikat), vaihtokone n. 45 000 €			150 000				
ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS							
MENOT	458 907	1 050 000	1 200 000	945 000	395 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	458 907	1 050 000	1 200 000	945 000	395 000		
VESILAITOS							
MENOT	203 510	460 000	490 000	620 000	180 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	203 510	460 000	490 000	620 000	180 000		
Tulot:							
Tonttiliittymät ja pienkohteet	23 863	30 000	30 000	30 000	30 000		
Verkostojen peruskorjaus	87 208	90 000	90 000	150 000	150 000		
Etäluettavat vesimittarit	24 573						
Joukokylän runkovesijohdon siirto	8 550						
Vesilaitoksen e-valvomon päivitys	31 287						
Suoja-aitaus:Hietasärkän vo/ KK:n alavesiasem	28 029						
Haverisen vedenottamo, alkalointi + sähköautomaatio				350 000			
Hietasärkän vedenottamo, alkalointi + sähköautomaatio		300 000					
Huoltoauto		40 000					
Vuokin paineenkorotusasema				70 000			
Kirkonkylän runkovesijohto			370 000				
Siiviläputkikaivojen elvytys				20 000			
VIEMÄRILAITOS							
MENOT	255 397	590 000	710 000	325 000	215 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	255 397	590 000	710 000	325 000	215 000		
Tonttiliittymät ja pienkohteet	18 865	60 000	60 000	30 000	30 000		
Verkostojen peruskorjaus	117 356	130 000	130 000	150 000	150 000		
Jätevesipumppaamon saneeraus	28 672	35 000	35 000	35 000	35 000		
Pitämän puhdistamon välppä	32 357						
Viemärlaitoksen e-valvomon päivitys	58 147						
Pitämän puhdistamon lieteuivain		250 000					
Pitämän jätevedenpuhdistamon vesikaton uusiminen		100 000					
Pitämän jätevedenpuhdistamon julkisivun maalaus		15 000					
Kirkonkylän viemärlinja			400 000				
Pitämän jätevedenpuhdistamon laahan saneeraus			55 000				
Pitämän jätevedenpuhdistamon patterit			30 000				
Sakovastaanoton saneeraus				60 000			
Hossan puhdistamon tasausallas				50 000			

8. KONSERNI

8 KONSERNI

8.1. Konsernirakenne

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt 31.12.2023	Omistusosuus	€
Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku	72 %	522 648,35
Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas	100 %	8 409,40
Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	100 %	2 251 738,78
Kuntayhtymät:		
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	12,40 %	111 133,00
Kainuun liitto -kuntayhtymä	12,42 %	58 039,57
Osakeyhtiöt:		
Suomussalmen Energia Oy	100 %	4 503 729,92

8.2. Konsernin tavoitteet

Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot

Visio 2025: **Kyllä se hyvejää**

Toiminnan tavoitteet palvelevat visiota turvallisesta ja mukavasta asumisesta Suomussalmella:

- **Asiakslähtöisyys;** pyrimme löytämään asumisen ratkaisuja uusille asiakkaille / asiakasryhmille niin kuin myös meillä jo asuville asiakkaille. Tyytyväiset asiakkaat ovat toimintamme kivijalka. Kohtuuhintaiset, elämäntilanteeseen sopivat asunnot kohtuullisessa ajassa, myös asunnonvaihtajat huomioiden. Mutkaton ja joustava vuokrausprosessi.
- **Talous;** vuokraustoiminnan tulot ja menot tasapainossa investointivara huomioiden. Käyttöasteen tarkka seuranta sekä hankintojen oikea ajoitus, varausten purkusuunnitelma ja luottotappioiden minimointi.
- **Kiinteistöt;** kiinteistöjen elinkaariajattelu, energiatehokkuus ja viihtyisyys (pihat, leikkikentät, porraskäytävät ym.).
- **Henkilökunta;** riittävä, ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilökunta eli oikea henkilö oikeassa paikassa. Henkilökunnan vastuullisuus, oma-aloitteellisuus ja innostuneisuus toimivassa työyhteisössä toimivilla järjestelmillä ja laitteilla tuovat helpoutta palvella asukkaitamme.
- **Sidosryhmät/kumppanuus;** asiakkuusjatkuvuus, vuosisopimukset luotettavien sopimus-kumppaneiden kanssa antaa turvallista ja suunnitelmallista jatkuvuutta toimintaamme. Verkostoituminen vastaavien palveluntuottajien kanssa antaa lisäarvoa ja kokemusta toimintaan.

Tehtävä: hyväkuntoisia asuntoja eri ikäisille kaikissa elämän ja asumisen tilanteissa

PÄÄMÄÄRÄ: tyytyväiset asiakkaat elämän ja asumisen eri tilanteissa			
Asiakaskohtaaminen; asiakas tuntee olevansa kuunneltu ja hänen tarpeensa huomioitu. Haastavien ja erityisryhmien asuttaminen heille tarkoin suunnitellulla tavalla sekä sidosryhmäyhteistyön luominen ja ylläpitäminen (KELA, perusturva, mielenterveystyö jne.).			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Tyytyväinen asiakas	Asiakaspalvelun pelisäännöt	Asukaskysely Asiakaspalautteet	Tyytyväinen asiakas toimivassa kodissa
Osaava henkilökunta	Henkilökunnan koulutus	Asiakaspalautteet	Tyytyväinen asiakas

Hyvä palvelu	Työkyvyn ylläpito		
Asukas mukana päätök- sen teossa	Asukaskokoukset, asukastyytyväisyyskyselyt	Asiakaskyselyt	Asiakkaan tarpeet ovat tulleet huomioituksi

PÄÄMÄÄRÄ: talous kunnossa pitkän tähtäyksen suunnittelulla

Pieni asukasvaihtuvuus vuokratkohteissamme auttaa suunnittelemaan taloutta pitkäjänteisesti ja ennakoitavuus talouden kehityksestä pysyy selkänä. Kriittinen ja tarkka kustannusraportointi ja analysointi auttaa suunnittelemaan tulevaisuuden investointeja ja haasteita.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Avoin toiminta	Säännöllinen raportointi	Osavuositarkastukset	Tyytyväinen omistaja
Suunnitelmallinen toi- minta, maksuvalmius	Tehokas saatavaperintä Järkevä taloudenpito Kassaseuranta	Kassan riittävyys pv Saatavat alle 2 % liike- vaihdosta	Kassariittävyys 70 pv
Hyvä käyttöaste	Kilpailukykyiset asunnot	Käyttöaste-%	Käyttöaste yli 86 %

PÄÄMÄÄRÄ: hyväkuntoisia asuntoja tyytyväisille asiakkaille

Panostamme huollon ja turvallisen asumisen toimivuuteen. Suunnitelmalliset kuntokatselmuksot ja hankintojen oikea-aikaisuus sekä ennalta ehkäisevä toiminta takaavat hyväkuntoiset ja toimivat asunnot.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Hyväkuntoiset, kysytyt asunnot	Korjaussuunnitelmat	Kustannus/korjaus	Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen
Huollon toimivuus	Osaava huoltohenkilöstö	Asiakaspalaute/ asukastyytyväisyys	Tyytyväinen asukas Toimivat tilat

PÄÄMÄÄRÄ: hyvinvoiva ja osaava henkilökunta tuottaa tulosta

Avoin ja määrätietoinen johtaminen ja esimiestyö tuottavat työyhteisöön pysyvyyttä ja vastuun kantoa. Henkilöstön säännöllinen koulutus pitää henkilöstön ajan tasalla tulevista muutoksista sekä työkyvyn ylläpitäminen yllä pitää avointa ja innostunutta työilmapiiriä ja henkilökunnan hyvinvointia.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Sitoutunut henkilökunta	Työkyvyn ylläpitäminen	Sairaspoissaolot	Hyvä palvelu ja tyytyväi- nen henkilökunta
Osaava henkilökunta	Henkilökunnan koulutus	Osaamisen taso Lisäkoulutus/tutkinnot	Osaava palvelu Vuosilomien sujuvuus

PÄÄMÄÄRÄ: verkostoitumalla voi kehittyä

Avoimuus yhtiön toimintaperiaatteissa ja taloustilanteessa yhtiön omistajiin ja virkamiehiin tuo jatkuvuutta pitkäaikaisissa hankintasopimuksissa ja kumppaniyhteistyössä. Näin hinta-/laatusuhde pysyy kohdallaan.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Molemminpuolinen luot- tamus omistajiin	Avoimuus toiminnassa ja raportoinnissa	Tilinpäätös ja osavuosi- katsaukset	Tyytyväinen omistaja
Verkostoituminen yhteis- työkumppaneihin	Yhteinen toiminta Yhteis- set toimivuuden tavoit- teet	Pitkäaikaiset sopimukset	Hyvä yhteistyö
Hyvä hinta/laatu -suhde	Sopimusten jatkuvuus	Pitkäaikaiset sopimukset	Yhteistyön jatkuvuus

Keskeiset muutokset toiminnassa 2025:

Resurssien lisääminen saneerausvelan purkamiseksi.

Vastuhenkilö:

Leena Kela, toimitusjohtaja p. 044 777 4000

Talous 2025						
KIINTEISTÖ OY SUOMUSSALMEN VUOKRATALOT						
		TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuloslaskelma	Vuokraustoimen liikevaihto	2 579 147	2 576 838	2 564 387	2 560 400	2 560 400
	Muut kiinteistön tuotot	43 768	37 400	35 500	35 500	30 000
	Liikevaihto yhteensä	2 622 915	2 614 238	2 599 887	2 595 900	2 590 400
	Henkilöstökulut	-225 729	-280 960	-290 260	-326 000	-327 000
	Poistot	-315 084	-302 403	-289 975	-276 563	-264 331
	Muut kulut	-1 629 251	-1 965 810	-2 000 464	-2 000 000	-2 000 000
	Liikevoitto	452 852	65 065	19 189	-6 663	-931
	Rahoitustuotot	3 374	1 500	1 500	1 000	1 000
	Rahoituskulut	-14 025	-28 182	-20 689	-13 440	-7 267
	Varausten lisäys/vähenn.	-442 183	-38 383	0	19 104	7 198
	Tuloverot	0	0	0	0	0
	Tilikauden tulos	18	0	0	0	0
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	7 884 139	7 562 211	7 272 236	6 995 673	6 731 342
	Vaihtuvat vastaavat					
	Vuokrasaamiset	90 586	30 000	30 000	30 000	30 000
	Muut saamiset	19 655	25 000	25 000	25 000	25 000
	Rahat ja pa saam.	536 867	665 954	746 496	793 177	859 534
		8 531 246	8 283 165	8 073 733	7 843 850	7 645 876
Vastattavaa	Omapääoma	2 036 852	2 036 852	2 036 852	2 036 852	2 036 852
	Vapaaeht. varaukset	5 193 740	5 052 076	5 052 076	5 032 972	5 025 774
	Vieraspääoma pitkäaik.	710 281	500 850	290 071	99 295	0
	Vieraspääoma lyhytaik.	590 372	693 387	694 735	674 731	583 250
		8 531 246	8 283 165	8 073 733	7 843 850	7 645 876
Käyttöomaisuus ja sijoit.	Arvo 1.1.	7 173 244	7 884 139	7 581 736	7 291 761	7 015 198
Lisäykset/vähenn.		1 025 979	0	0	0	0
Myyntitappiot		0	0	0	0	0
Poistot evl		-315 084	-302 403	-289 975	-276 563	-264 331
Arvon alentumiset		0				
	Arvo 31.12.	7 884 139	7 581 736	7 291 761	7 015 198	6 750 867
	Lainojen lyhennykset	691 362	211 699	209 431	210 780	190 776
	Lainanlyhennyksen ja poistojen erotus	376 278	-90 704	-80 543	-65 784	-73 555
Tunnusluvut						
Käyttöaste %		87,45	86,63	85,05	85,00	85,00
Keskineliövuokra eur		9,01	9,08	9,22	9,22	9,22
Lainat eur/asm²		36,32	28,07	19,68	12,22	7,52
Maksuvalmius, QR		1,10	2,00	1,19	1,30	1,62
Omavaraisuusaste		82,90	88,50	86	89	91
Henkilöstön määrä		4,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Hlöstökulut eur/hlö		56 432	56 192	58 052	65 200	65 400
Asunnot:						
Asuntoja yhteensä	471	Pinta-ala asm ²	25 383,00	v.2024		
Asuntoja yhteensä	471	Pinta-ala asm ²	25 383,00	v.2025		
Suomussalmi 17.10.2024						

Talous 2025		17.10.2024				
Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku						
Pitämänkatu 1						
		TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Kiinteistön tuotot		47 084	49 175	51 646	51 600	51 600
Kiinteistön hoitokulut		-42 711	-47 233	-50 646	-50 700	-50 700
Hoitokate		4 373	1 942	1 000	900	900
Poistot		-2 471	-1 942	-1 000	-900	-900
Rahoitustuotot		0	0	0	0	0
Tilikauden tulos		1 902	0	0	0	0
Omapääoma		814 410	810 509	810 509	810 509	810 509
La vieraspääoma		7 265	2 500	2 500	2 500	2 500
Käyttöomaisuus ja sijoitukset	Arvo 1.1.	782 461	782 201	780 259	779 259	778 359
	Poistot	-2 471	-1 942	-1 000	-900	-900
	Arvo 31.12.	779 990	780 259	779 259	778 359	777 459
Tunnusluvut	Vastike	1.1.-29.2.2024	0,34 €/osake	1.1.-28.2.2025	0,34 €/osake	
		1.3.-31.12.2024	0,34 €/osake	1.3.-31.12.2025	0,36 €/osake	
Asuntoja yhteensä 10 kpl		Pinta-ala	763 asm²			
Asunnot Suomussalmen kunta 7 kpl		Pinta-ala	545 asm²			
Suomussalmi 17.10.2024						
Leena Kela						

Suomussalmen Energia Oy

Toiminnan tavoitteet palvelevat Suomussalmen vision saavuttamista:

- Suomussalmi on muuttovoittopaikkakunta, joka houkuttelee jatkuvasti uusia asukkaita kiinnostavilla asumismahdollisuuksillaan, luonnonläheisillä aktiviteeteillaan sekä monipuolisilla palveluillaan ja työmahdollisuuksillaan.
- Suomussalmi on kasvava matkailukohde, joka tunnetaan aktiivisen luontoliikkuajan Hossasta, Raateentien historiasta sekä vivahteikkaasta kulttuurista.
- Arjen helpous, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asumisen viihtyisyys takaavat kiinnostavan kohteen uutta kotia etsivälle.
- Menestyvät yritykset työllistävät monipuolisiin tehtäviin biotaloudesta teknologiateollisuuteen.

Visio:

Suomussalmen Energia Oy on biotaloudessa toimiva haluttu työnantaja ja vahvan brändin omaava yritys. Lisäämme elinvoimaa tuottamalla hiilineutraalisti, taloudellisesti ja kannattavasti lämpöenergiaa suomussalmelaisille.

PÄÄMÄÄRÄ: Uudistuminen			
Teemme suunnitelmallisia ja taloudellisesti kestäviä päätöksiä, uskaltuen samalla unelmoida, uudistua ja investoida rakentaen pohjaa tulevaisuudelle. Olemme vastuullinen ja hyvinvoivasta henkilöstöstä huolehtiva työnantaja ja tarkastelemme omia toimintatapojamme rohkeasti, digitalisaatiota hyödyntäen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Menot ja tulot ovat tasapainossa ja ennakoitavissa	Taloutta hoidetaan kestäväällä tavalla	Talousarvio ja yhtiön tulos	Tulos talousarvion mukainen
Teemme työmme turvallisesti, yhdessä tehden	Turvallisuusajattelun lisääminen ja turvallisuus koulutus	Talouden, tuotannon ja turvallisuuden mittarit	Vakiintuneet turvallisuuskäytännöt
Kaikella toiminnallamme on tarkoitus	Toimintamme on joustavaa, tehokasta ja osaamme resursoida sen oikein	Tuotannon ja talouden mittarit	Toimintamme on mitta- roitavissa ja tähtää jatkuvaan parantamiseen

PÄÄMÄÄRÄ: Identiteetti			
Arvostamme osaamistamme ja vahvuuksiamme terveellä itsetunnolla. Omaleimainen kulttuurimme, ”luova hulluus” sekä ylpeys omasta kotiseudusta ovat osana tekemistämme ja viestintäämme. Lisäämme tunnettuuttamme nostamalla esiin Suomussalmen arvokkaita mahdollisuuksia ja tuemme uusien tulijoiden osallisuutta ja sitoutumista yhteisössä.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Etsimme rohkeasti tapoja tehdä työmme tehokkaasti	Uusien työtapojen, ideoiden ja työvälineiden rohkea etsiminen	Talouden tuotannon ja hyvinvoinnin mittarit	Löydämme parhaat ja tehokkaimmat tavat tehdä töitä
Henkilökuntamme on motivoitunut ja ammattitaitoista	Henkilökunnan koulutukset ja kannustaminen	Työhyvinvoinnin mittarit 0-tapaturmaa	0-tapaturmaa

PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimaisuus			
Panostamme yritystoiminnan, opiskelumahdollisuuksien ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja hyödynnämme luontoa kestävästi siitä samalla huolehtien ja ympäristöasiat päätöksenteossa huomioiden. Tarjoamme monipuoliset palvelut sekä viihtyisän ja turvallisen elinympäristön luonnon helmassa, harrastusmahdollisuuksien ympäröimänä – sujuvaa arkea ipanasta ikäihmiseen.			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Elinvoimaa ja omaisuuden hallintaa tukevat,	Tutkimme tulevaisuuden tuotantomuodot, tekno-	Talouden tunnusluvut CO ² päästöt	Hiilineutraali tuotanto

tuottavat investoinnit	logiat ja mahdollisuudet		
Turvaamme puhtaan ja kilpailukykyisen energian Suomussalmelaisille asiakkaille	Kehitämme ja kehitymme, johdamme tiedolla	kaukolämmön hinta CO ² -päästöt	Pystymme tarjoamaan edullisen ja puhtaan lämmitysratkaisun
Tutkimme fossiilisten polttoaineiden korvaajat tulevaisuuden tuotannon turvaksi	Tutkimus- ja kehitysprojektit hiilineutraaliuden saavuttamiseksi	CO ² -päästöt	Hiilijalanjälkemme on pienenevä

PÄÄMÄÄRÄ: Yhteisöllisyys

Päivitämme kuntakuvaa yhdessä kuntalaisten kanssa digitalisaatiota hyödyntäen ja aktiivisten yhdistysten toimintaa tukien. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä luoden turvallista ja suvaitsevaa elinympäristöä toisiamme kuunnellen ja kunnioittaen – kaikki yhdessä.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Korostamme paikallisuutta luomalla vahvan brändin yhtenäistämällä yrityskuvaa ja ulkoasua	Korostamme paikallisuutta toiminnassamme	Asiakastyytyväisyys, yrityskuva	Olemme tunnettu ja tavoitettavissa oleva paikallinen yritys
Olemme vakaa, luotettava ja ammattitaitoinen paikallinen toimija	Investoimme tuotantovarmuuteen ja kehitämme asiakaspalvelua	Asiakastyytyväisyys, tuotantohäiriöt, verkostovuodot	Asiakkaamme ovat tyytyväisiä ja tuotantovarmuus hyvällä tasolla
Digitalisaation lisääminen toiminnassamme	Kartoitamme parhaat tavat ja työkalut toimintaamme, hyödynnämme digitalisaation tuoman lisäarvon toiminnassamme	Tehtäviemme toimivuus, raportointi, automaatiotaso, asiakastyytyväisyys	Yrityksen ohjelmistot ovat päivitettyjä, asiakasmukaisia ja tukevat nykyajan vaatimuksia. digiturvallisuus on hyvällä tasolla

PÄÄMÄÄRÄ: Hyvinvointi

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ympäröivä luontomme ja sen rytmisessä eläminen tarjoavat meille mahdollisuuden rauhoittumiseen, kiireestä irrottautumiseen ja hyvinvointiin keskittymiseen.

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Otamme luontoarvot huomioon toiminnassamme	Olemme kestävyyskriteerijärjestelmässä oleva toimija	Kestävyyskriteerimme on mitattavissa	Toimimme kestävyyskriteereiden mukaisesti
Toimintamme on kestävä ja hiilijalanjälkemme laskeva	Pienennämme hiilijalanjälkeä sekä päästöjä BAT-tekniikkaa käyttäen	Toimintamme on ohjaavan lainsäädännön mukaista	Toimimme ohjaavan lainsäädännön mukaisesti

Toiminta

Kaukolämpöverkosta saneerataan saneeraussuunnitelman ja ennakoivan kunnossapidon periaatteiden mukaisesti.

Tuhka käytetään metsälannoitteena

Tuotetaan kunnan tilapalveluille Kirkonkylän ja Karhulanvaaran lämpökeskusten työajan ulkopuoliset varalaolo- ja hoitopalvelut.

- lämpökeskukset 3 kpl (Pitämä, Ristee ja Siikaranta), lämpöteho yhteensä 38,7 MW
- rakennettua lämpöverkkoa 29,1 km
- lämmitettävien rakennusten tilavuus 942 860 m³, myyty lämpömäärä n. 43 GWh/vuosi

Vastuhenkilöt:

toimitusjohtaja Timo Nissinen

puh. 040 688 4560

Kaukolämpösopimukset kpl

2020	2021	2022	2023	2024
312	312	313	314	310

Henkilöstömäärä

TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
5	5	5	5

Talous 2025		11.10.2024				
SUOMUSSALMEN ENERGIA OY						
		TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tuloslaskelma	Liikevaihto	2 875 233	3 085 302	3 068 910	3 222 356	3 383 473
	Liiketoiminnan muut tuotot	1 847 870	700	700	735	772
	Ostot	-1 905 500	-1 868 750	-1 897 500	-1 992 375	-2 091 994
	Hakevaraston muutokset	115 549	0	26 833	21 237	22 299
	Ulkopuoliset palvelut	0	0	0	0	0
	Henkilöstökulut	-357 428	-340 469	-374 768	-386 011	-397 591
	Poistot	-601 293	-552 160	-442 914	-422 476	-429 419
	Liiketoiminnan muut kulut	-268 483	-191 600	-228 198	-232 762	-237 417
	Liikevoitto	1 705 948	133 023	153 064	210 704	250 123
	Rahoitusuotot	66 240	550	622	653	685
	Rahoituskulut	-98 520	-6 530	-52 804	-43 745	-44 072
	Poistoeron muutos	-354 877	0	0	0	0
	Tulovero	-263 897	-25 409	-20 176	-33 522	-41 347
	Tilikauden tulos	1 054 894	101 634	80 705	134 089	165 389
Tase Vastaavaa	Pysyvät vastaavat	7 457 246	6 275 555	6 822 520	6 750 043	6 670 625
	Vaihtuvat vastaavat					
	Myyntisaamiset	361 577	282 355	408 582	429 011	450 462
	Saamiset konserni	317 596	368 016	358 883	376 827	395 669
	Hakevarasto	397 904	324 059	424 737	445 974	468 273
	Muut saamiset	208 079	2 040	2 155	2 155	2 155
	Rahat ja pa saam.	662 772	1 051 075	894 142	913 801	969 014
		9 405 173	8 303 100	8 911 019	8 917 812	8 956 196
Vastattavaa	Oma pääoma	5 907 009	5 138 934	5 789 349	5 823 438	5 888 827
	Kertynyt poistoero	1 831 744	1 576 867	1 831 744	1 831 744	1 831 744
	Vieras pääoma pa konserni	646 938	696 938	546 938	496 938	446 938
	Vieras pääoma pa muut	178 902	174 709	178 902	178 902	178 902
	Vieras pääoma lyhytaik.	840 580	715 653	564 086	586 790	609 785
		9 405 173	8 303 100	8 911 019	8 917 812	8 956 196
Käyttöomaisuus	Arvo 1.1.	7 026 747	6 477 715	6 915 433	6 822 519	6 750 043
Lisäykset		1 031 792	144 250	350 000	350 000	350 000
Poistot		-601 293	-552 160	-442 914	-422 476	-429 419
	Arvo 31.12.	7 457 246	6 069 805	6 822 519	6 750 043	6 670 625
Suomussalmi 11.10.2024						
Timo Nissinen						

Investoinnit vuosille 2025-2027				
Suomussalmen Energia Oy				
	2025	2026	2027	Yhteensä
Verkoston täydennys ja peruskorjaus	310 000	350 000	350 000	1 010 000
Tutkimus ja kehitys	40 000	30 000	20 000	90 000
Yhteensä	350 000	380 000	370 000	1 100 000

9.

LIITTEET

9 LIITTEET

1. Valtionosuudet, v. 2025

30.9.2024, Kuntaliitto / Olli Riikonen ja Mikko Mehtonen. Lähde: VM:n ennakkolliset vos-laskelmat vuodelle 2025 (23.9.2024) ja OKM / OPH 27.8.2024

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2025			
Taulukon täyttöohje:			
	Valitse, syötä tai tarkista sinisten kenttien tiedot		
	Tiedot siirtyvät automaattisesti työkirjan muista taulukoista näihin turkoosiin värisiin kenttiin. Tarkista tiedot.		
Lisätiedot: Suomen Kuntaliitto / Olli Riikonen, puh. 050 477 5619 ja Mikko Mehtonen, puh. 050 592 8986			
Kunta:	Suomussalmi	Klikkaa solu aktiiviseksi ja valitse kunta alavetovalikosta	
Asukasluku 31.12.2023:	7 172		
YHTEENVETO			
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)	Valtion talousarvioesitykset (vm.fi)	euroa	euroa/asukas
Ikärakenne		7 381 791	1 029
Muut laskennalliset kustannukset		5 699 412	795
Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä		13 081 203	1 824
Kunnan omarahoitussuosuus laskennallisesta kustannuksesta	-1 467,53 €/asukas	-10 525 125	-1 468
Valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta		2 556 078	356
Lisäosat		1 250 352	174
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset yhteensä		460 684	64
JOSTA: sote-uudistuksen tasauserät:			
Muutosrajoitin (pysyvä)		299 371	42
Järjestelmämuutoksen tasaus (2025)		432 851	60
Jälkikäiteistarkistuksesta johtuva valtionosuuden 500 M€ lisäsiirto vuodelta -23 (1/3)		-215 017	-30
Määräaikaisen vuodelle 2024 tehdyn 192 M€ lisäyksen takaisinperintä (1/3)		-82 335	-11
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tulopohjan tasausta		4 267 114	595
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+tasauslisä/-tasausvähennys)		3 593 611	501
1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)		7 860 725	1 096
2. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet (OKM)			
Vuoden 2024 rahoitus		-117 883	-16
Laskurilla laskettu rahoitus vuodelle 2025 (täytä arviotiedot välilehdille 8 ja 9)		-2 090 179	-291
Mistä			
- kunnan omarahoitussuosuus lukiokoulutukseen (2025 taso)	-100,00 €/asukas	-717 200	
- kunnan omarahoitussuosuus ammatilliseen koulutukseen (2025 taso)	-195,00 €/asukas	-1 398 540	
- positiiviset erät (esim. lukiorahoitus, vammaiskorotukset, opistot, taidelaitokset, apip)		25 561	
Kunnan valtionosuusrahoitus 2025		7 742 842	1 080
Kunnan valtionosuusrahoitus 2025 itse syötetyillä opetus- ja kulttuuritoimen tiedoilla		5 770 546	805
3. Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus		1 102 890	154
Kunnan valtionosuus ja veromenetysten korvaukset yhteensä 2025		8 845 732	1 233
Kunnan valtionosuus ja veromenetysten korvaus 2025 itse syötetyillä opetus- ja kulttuuritoimen tiedoilla		6 873 436	958
4. Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset			
Kotikuntakorvaukset, netto		-12 952	
Kunnan valtionosuus, veromenetysten korvaus ja kotikuntakorvaukset 2025		8 832 780	1 232
	maksatus	736 065	€/kuukausi
Kunnan valtionosuus, veromen.korvaus ja kotikuntakorvaukset 2025 itse syötetyillä opetus- ja kultt.toimen tiedoilla		6 860 484	957
	maksatus	571 707	€/kuukausi

2. Eriytetty vesihuoltolaitos

TULOSLASKELMA ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS, ULKOISET JA SISÄISET					
euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026	TA 2027
Liikevaihto	1 130 997	1 155 500	1 224 500	1 224 500	1 224 500
Varastojen lisäys+ tai vähennys -					
Valmistus omaan käyttöön	24 559		39 300	39 300	39 300
Liiketoiminnan muut tuotot	7 809				
	1 163 365	1 155 500	1 263 800	1 263 800	1 263 800
Materiaalit ja palvelut					
Aineet ja tarvikkeet	-256 660	-254 600	-242 650	-242 650	-242 650
Ostot tilikauden aikana	-256 660	-254 600	-242 650	-242 650	-242 650
Varastojen lisäys+ vähennys-	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-307 965	-306 050	-324 000	-324 000	-324 000
Henkilöstökulut	-270 416	-208 981	-332 915	-339 573	-346 365
Palkat ja palkkiot	-217 659	-167 536	-271 461	-276 890	-282 428
Henkilösivukulut	-52 756	-41 445	-61 454	-62 683	-63 937
Eläkekulut	-44 748	-36 553	-52 903	-53 961	-55 040
Muut henk.sivukulut	-8 008	-4 892	-8 551	-8 722	-8 896
Poistot ja arvonalentumiset	-261 815	-291 031	-279 820	-279 820	-247 539
Suunnitelman mukaiset poistot	-261 815	-291 031	-279 820	-279 820	-247 539
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-6 489	-27 200	-27 585	-27 585	-27 585
Kulut yhteensä	-1 103 345	-1 087 862	-1 206 970	-1 213 628	-1 188 139
Liikelylijäämä	60 020	67 638	56 830	50 172	75 661
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0		0	0
Muut rahoitustuotot	0	0		0	0
Korkokulut	0	0		0	0
Korvaus jäännöspääomasta	-94 759	-97 429	-102 994	-102 994	-102 994
Muut rahoituskulut					
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-34 739	-29 791	-46 164	-52 822	-27 333
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Ylijäämä ennen varauksia	-34 739	-29 791	-46 164	-52 822	-27 333
Poistoeron lisäys - tai vähennys +					
Varausten lisäys- tai vähennys +					
Tilikauden yli-/alijäämä	-34 739	-29 791	-46 164	-52 822	-27 333

Korvaus jäännöspääomasta määräytyy seuraavasti:					
Korkoperuste Ta 2025; 12 kk:n euribor + 0,5 %, tarkastelupäivä ta-vuotta ed. vuoden kesäkuun viimeinen päivä					
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
jäännöspääoma ed. vuoden tp	2 102 490,25	2 102 490,25	2 525 601,88	2 525 601,88	2 525 601,88
korkoprosentti	4,507	4,634	4,078	4,078	4,078
korko	94 759	97 429	102 994	102 994	102 994
Korkomarginaali	0,50 %	0,50 %	0,50 %	0,50 %	0,50 %
12 kk:n euribor 30.6. TA-vuotta edeltävä kesäkuu	4,007 %	4,134 %	3,578 %	3,578 %	3,578 %
Kokonaiskorkoprosentti	4,507 %	4,634 %	4,078 %	4,078 %	4,078 %

VESILAITOKSEN INVESTOINNIT

Suomussalmi							
Taloussuunnitelma 2025 - 2027							
23.10.2024							
Investoinnit	TP	TA	TA	TS	TS	Kokonais-	Arvioitu
ERIYTETTY VESIHUOLTOLAITOS							
MENOT	458 907	1 050 000	1 200 000	945 000	395 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	458 907	1 050 000	1 200 000	945 000	395 000		
VESILAITOS							
MENOT	203 510	460 000	490 000	620 000	180 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	203 510	460 000	490 000	620 000	180 000		
Tulot:							
Tonttiliittymät ja pienkohteet	23 863	30 000	30 000	30 000	30 000		
Verkostojen peruskorjaus	87 208	90 000	90 000	150 000	150 000		
Etäluettavat vesimittarit	24 573						
Joukokylän runkovesijohdon siirto	8 550						
Vesilaitoksen e-valvomon päivitys	31 287						
Suoja-aitaus:Hietasärkän vo/ KK:n alavesiasem	28 029						
Haverisen vedenottamo, alkalointi + sähköautomaatio				350 000			
Hietasärkän vedenottamo, alkalointi + sähköautomaatio		300 000					
Huoltoauto		40 000					
Vuokin paineenkorotusasema				70 000			
Kirkonkylän runkovesijohto			370 000				
Siiviläputkikaivojen elvytys				20 000			
VIEMÄRILAITOS							
MENOT	255 397	590 000	710 000	325 000	215 000		
TULOT	0	0	0	0	0		
NETTO	255 397	590 000	710 000	325 000	215 000		
Tonttiliittymät ja pienkohteet	18 865	60 000	60 000	30 000	30 000		
Verkostojen peruskorjaus	117 356	130 000	130 000	150 000	150 000		
Jätevesipumppaamon saneeraus	28 672	35 000	35 000	35 000	35 000		
Pitämän puhdistamon välppä	32 357						
Viemärlaitoksen e-valvomon päivitys	58 147						
Pitämän puhdistamon lieteuivain		250 000					
Pitämän jätevedenpuhdistamon vesikatkon uusiminen		100 000					
Pitämän jätevedenpuhdistamon julkisivun maalaus		15 000					
Kirkonkylän viemärlinja			400 000				
Pitämän jätevedenpuhdistamon laahan saneeraus			55 000				
Pitämän jätevedenpuhdistamon patterit			30 000				
Sakovastaanoton saneeraus				60 000			
Hossan puhdistamon tasausallas				50 000			

Eriytetyn vesihuollon poistot vuosille 2025– 2027

	2025	2026	2027
Poistot tietokoneohjelmista	29 811,00	28 911,00	0,00
Poistot koneista ja laitteista	11 628,00	11 628,00	11 628,00
Poistot rakennuksista	23 625,00	23 625,00	23 625,00
Poistot kiinteistä rakenteista	214 756,00	214 756,00	212 286,00
Poistot yhteensä	279 820,00	278 920,00	247 539,00

Vesihuoltolaitoksen lainat TP 31.12.2023

- Ei lainoja

3. Poistosuunnitelma 2025

Poistosuunnitelma 2025									
Menojäännös 31.12.2023									
Poistoperusteet hyväksytty KV 23.9.1996 § 49 ja täydennetty KV 9.11.2010* ja KV 13.11.2012**									
YRITYS 1800 SUOMUSSALMEN KUNTA									
Tasetili	Kom-luokka	Tasetilin nimi	Poistoaika vuosi/%	Poistotapa Tasa/Jäännös	Menojäännös 31.12.2023	Poistettu 31.12.2023	Poisto 2024	Poisto 2025	Poisto 2026
Aineettomat oikeudet									
1000	1000	Aineettomat oikeudet	3 v.	Tasa	13 616,94	389	4 669,00	4 669,00	4 280,00
1005	1005	Tietokoneohjelmistot	3 v.	Tasa	93 425,42	3 991,00	33 802,00	29 811,00	29 811,00
					107 042,36	4 380,00	38 471,00	34 480,00	34 091,00
Muut pitkävaikutteiset menot									
1010	1010	Muut pitkävaikutteiset menot	3 v.	Tasa	0,00	0,00			
				(Eri poistoaikojia)					
	1010	Muut pitkävaikutteiset (kv. 9.11.2010) *Vuokrahuoneistojen ja rak. peruskorjaus	enint. 20 v.						
1020	1020	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Ei poistoa	Ei poistoa					
Maa- ja vesialueet									
1100	1100	Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa					
1100	1100	Haja-alue	Ei poistoa	Ei poistoa					
1100	1100	Kaava-alue	Ei poistoa	Ei poistoa					
1100	1100	Maa-alue	Ei poistoa	Ei poistoa					
1100	1100	Muut maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa					
1102	1102	Kiinteistöjen liittymismaksut	Ei poistoa	Ei poistoa					
1102	1102	Vesihuollon liittymismaksut	Ei poistoa	Ei poistoa					
1102	1102	Kiinteistöjen vuokraoikeudet ja niihin liittyvät liittymismaksut	Ei poistoa	Ei poistoa					
Rakennukset									
1110	1110	Asuinrakennukset	30 v.	Tasa	794 099,08	187 495,11	55 453,00	55 453,00	54 085,00
1115	1115	**Hallinto- ja laitosrakennukset (v. 2012 ja sen jälkeen valmistuneet 20 v. KV 13.11.2012)	20 v. / 30 v.	Tasa	33 304 378,45	2 930 840,27	2 114 601,00	2 115 203,00	1 985 624,00
1120	1120	Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v.	Tasa	5 836 063,17	747 456,45	627 299,00	597 662,00	544 411,00
		Vesilaitoksen rakennukset	10 v. / 20 v.	Tasa					
		Viemärlaitoksen rakennukset	10 v./ 20 v./ 30 v.	Tasa					
1123	1123	Muut rakennukset (varasto ja huoltorak. + Karhulanvaara)	15-20 v.	Tasa	2 466 380,74	175 141,36	173 244,00	173 244,00	172 213,00
1123	1123	Vapaa-ajan rakennukset	20 v.	Tasa					
1123	1123	Taloussuunnitelma 2025	15 v.	Tasa					
					42 400 921,44	4 040 933,19	2 970 597,00	2 941 562,00	2 756 333,00
Maa- ja vesirakenteet									
1130	1130	Katujen rakentaminen	15 v.	Tasa	4 387 740,33	510 484,22	555 838,00	521 466,00	489 362,00
1130	1130	Viemärlaitoksen maa- ja vesirakenteet	15 v.	Tasa					

YRITYS 1800 SUOMUSSALMEN KUNTA									
Tasetili	Kom-luokka	Tasetilin nimi	Poisto aika	Poistotapa	Menojäännös	Poistettu	Poisto	Poisto	Poisto
			vuosi/%	Tasa/Jäännös	31.12.2023	31.12.2023	2024	2025	2026
1130	1130	Katujen päällystäminen	15 v.	Tasa					
1130	1130	Puistot ym. virkistysalueet	15 v.	Tasa					
1130	1130	Urheilualueet, ladut ja pallokentät	15v.	Tasa					
					4 387 740,33	510 484,22	555 838,00	521 466,00	489 362,00
		Muut maa- ja vesirakenteet							
1130	1130	Vesirakenteet, venesatamat, sillat, laiturit ja uimalat	10 v.	Tasa					
1130	1130	Muut maa- ja vesirakenteet	15 v.	Tasa					
		Johtoverkostot ja -laitteet							
1140	1140	Johtoverkostot ja -laitteet	15 v.	Tasa	3 096 725,37	194 466,52	200 829,00	196 589,00	194 538,00
1140	1140	Ulkovalaistuslaitteet	15 v.	Tasa					
1140	1140	Vesijohtoverkosto	30 v.	Tasa					
1140	1140	Viemäriverkosto	30 v.	Tasa					
1140	1140	Vesilaitoksen kiinteät laitteet	15 v.	Tasa					
1140	1140	Viemärlaitoksen kiinteät laitteet	15 v.	Tasa					
					3 096 725,37	704 950,74	756 667,00	718 055,00	683 900,00
		Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet							
1150	1150	Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v.	Tasa	647 442,47	105 164,53	65 187,00	57 280,00	51 862,00
	1150	Vesilaitoksen muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v.	Tasa					
	1150	Viemärlaitoksen muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 v.	Tasa					
					647 442,47	105 164,53	65 187,00	57 280,00	51 862,00
		Kuljetusvälineet							
1160	1160	Muut kuljetusvälineet	5v.	Tasa	193 420,70	64 473,60	71 067,00	72 382,00	72 385,00
		Muut koneet ja kalusto							
1170	1170	Muut liikkuvat työkoneet	5 v.	Tasa	1 381 605,73	605 144,21	633 452,00	113 169,00	113 169,00
1170	1170	Muut keyet koneet	5 v.	Tasa					
1170	1170	Sairaala- ja terveydenhuolto yms.laitteet	5 v.	Tasa					
1170	1170	Atk-laitteet	3 v.	Tasa					
1170	1170	Muut laitteet ja kalusteet	3 v.	Tasa					
					1 575 026,43	669 617,81	704 519,00	185 551,00	185 554,00
		Muut aineelliset hyödykkeet							
1180	1180	Luonnonvarat	Substanssipois.						
1184	1184	Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	Ei poistoa					
		Ennakkomaksut							
1190		KOM rahoitusosuuksien selvittelytili	Ei poistoa	Ei poistoa	0,00	0,00			
		Keskeneräiset hankinnat							
1195	1195	Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	Ei poistoa	70 024,74		0,00	729 257,00	568 612,00
					52 177 880,78	5 525 046,27	4 535 441,00	4 666 185,00	4 280 352,00

4. Projektit

Projektiluettelo

HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT Projektit 2024 - 2026												
Taloussuunnitelma												
Päävastuualue: Hallinto- ja elinvoimapalvelut												
Laatija ja päiväys: AK 14.10.2024												
PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Aloittamis- päätös tai sopimus	Alkaa/ alkanut vuosi	Päätyy/ päätynyt vuosi	Vastuu- henkilö	Kustan- nukset yhteensä	TP 31.12.2023	Määrärahaesitys			
								2024	2025	2026		
KUNNANHALLITUKSEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUUDET												
Pienten kuntien sähk. palvelut ajasta ja paikasta riippumatta -hanke		Rahoitus	kh § 9	2023	2024	Heikkinen	MENOT	14 522	4 500	0	0	
Sofigate			13.4.2022				TULOT	8 218	1 300	0	0	
							NETTO	6 304	3 200	0	0	
Vaikuttavampaa yhteistyötä rajakaupungeissa ja -kunnissa -hanke		Rahoitus	kh § 170	2023	2025	Heikkinen	MENOT	2 314	3 719	1 390	0	
Kuhmon kaupunki			5.9.2023			Maaninka	TULOT	0	0	0	0	
7423 euroa/koko hanke							NETTO	2 314	3 719	1 390	0	
Oma uralla - työarajohtamisella kohti uudistuvaa henkilöstöpolitiikkaa -hanke		Oma	kh § 169	2024	2025	Niemelä	MENOT	343	51 496	75 307	0	
omarahoitusosuus 51 % kahden vuoden aikana 52 072 euroa, 49 % KEVA			5.9.2023				TULOT	343	25 460	25 460	0	
							NETTO	0	26 036	49 847	0	
Kainuun puupohjaisen energialogistiikan ja polton kehittämisen energia- turpeen tilalle -hanke (KaiPuu-hanke)		Rahoitus	kh § 12/2023	2023	2025	Heikkinen	MENOT	0	6 806	390	0	
Suomen Metsäkeskus, 7663 euroa koko hanke			3.5.2023				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	6 806	390	0	
Kohdistamaton varaus						Heikkinen	MENOT	1 500	10 000	10 000	10 000	
Kainuun Liikunnan laskut (Kainuun liikuntatapahtumat roadmap 2030 -hanke ja Digisti Sporttia -hanke, v. 2023) yht. 1500 euroa							TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	1 500	10 000	10 000	10 000	
Kunnanhallituksen projektit yhteensä						Yhteensä	MENOT	18 679	76 521	87 087	10 000	
							TULOT	8 561	26 760	25 460	0	
							NETTO	10 118	49 761	61 627	10 000	

PROJEKTI	Hankkeen kok.kust.	Tyyppi	Aloittamis- päätös tai sopimus	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö	Kustan- nukset yhteensä	TP 31.12.2023	Määrärahaesitys			
	arvio €								2024	2025	2026	
ELINVOIMAPALVELUIDEN PROJEKTIT JA RAHOITUSOSUUDET												
Projektien loppuselvitykset ym.						Maaninka	MENOT	0	0	0	0	
KAMK:n Kaukolämmön tuotannon vähähiiliset ratkaisut -hankkeen käyttämättä jääneen rahoitusosuuden palautus							TULOT	1 878	0	0	0	
							NETTO	-1 878	0	0	0	
Kajaanin lentokentän reittiliikenteen kehittäminen -hanke		Rahoitus	kj § 8	2022	2023	Heikkinen	MENOT	1 000	0	0	0	
KAMK			11.4.2022				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	1 000	0	0	0	
Einvoimaa matkailusta Kuhmo - Suomussalmi -yhteishanke	400 000	Rahoitus	kh § 175	2021	2023	Maaninka	MENOT	6 282	0	0	0	
Kuhmon kaupunki			20.10.2020				TULOT	4 200	0	0	0	
							NETTO	2 082	0	0	0	
Kokonaisvaltaisen esteettömän luontomatkailun askelmerkit	172 489	Rahoitus	kj § 11	2021	2023	Maaninka	MENOT	2 142	0	0	0	
Kainuussa ja e-Nature Kainuu - esteetön luontomatkailu -hanke			30.4.2021				TULOT	0	0	0	0	
KAMK							NETTO	2 142	0	0	0	
Viitoskäytävä - Kumppanuudella kehittyvä kasvuyöhyke -hanke	750 000	Rahoitus	kj § 16	2021	2023	Heikkinen	MENOT	3 265	0	0	0	
Pohjois-Savon liitto			18.5.2021			Maaninka	TULOT	0	0	0	0	
(5000 euroa vuosina 2021-2023)							NETTO	3 265	0	0	0	
Opinnollistamisella osaamista Kainuuseen - OK-hanke	785 574	Rahoitus		2022	2023	Maaninka	MENOT	7 998	0	0	0	
KAMK, rahoitus yhteensä 19 995 euroa							TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	7 998	0	0	0	
Hankinnat haltuun -hanke	145 706	Rahoitus	kj § 22	2022	2024	Maaninka	MENOT	1 339	0	0	0	
KAMK (AKKE-rahoitus), aloitettu 2022 (ei mukana 2022 TAS)			2.6.2022			Komulainen	TULOT	0	0	0	0	
rahoitus yhteensä 1713 euroa							NETTO	1 339	0	0	0	
Kainuu Wind - uutta liiketoimintaa tuulivoimasta -hanke	151 750	Rahoitus	kj § 2	2022	2023	Maaninka	MENOT	1 491	0	0	0	
KAMK			14.2.2022				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	1 491	0	0	0	

PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Aloittamis- päätös tai sopimus	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö	Kustan- nukset yhteensä	TP 31.12.2023	Määrärahaesitys			
									2024	2025	2026	
Kulttuurihistoriasta nostetta Suomussalmen ja Kainuun matkailuun -hanke	153 338	Rahoitus	kh § 140 14.6.2022	2022	2023	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	10 467 0 10 467	0 0 0	0 0 0	0 0 0	
KAMK, aloitettu 2022 (ei mukana TAS 2022)												
Uudistuvaa elinvoimaa matkailusta -hanke		Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	1 879 0 1 879	1 671 0 1 671	1 635 0 1 635	0 0 0	
KAMK (V. 2023 1879 eur, v. 2024 1671 eur, v. 2025 1635 eur)												
Yrittäjyyden ja om.vaihdosten edistäminen osana oik.mukaista ja vihreää siirtymää -hanke	422 181	Rahoitus		2024	2026	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	0 0 0	3 019 0 3 019	3 018 0 3 018	3 018 0 3 018	
Kainuun Yrittäjät ry												
arvio v. 2024 3019 eur, v. 2025 3018 eur, v. 2026 3018 eur												
Esteetön ja saavutettava vieraanvaraisuus matkailualalla -hanke		Rahoitus	kj § 22 23.8.2023	2024	2024	Heikkinen	MENOT TULOT NETTO	0 0 0	1 572 0 1 572	0 0 0	0 0 0	
KAMK												
Reittikehitys maastopyöräily ja melonta -hanke		Rahoitus		2023	2024	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	0 0 0	0 0 0	80 000 80 000 0	0 0 0	
Kulut laskutetaan täysimääräisinä Metsähallitukselta, joka hallinnoi projektille myönnettyä valtion rahoitusta (ns. joululahjarahaha)												
Kelkka Kainuu -hanke		Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	696 0 696	2 087 0 2 087	1 217 0 1 217	0 0 0	
KAMK (n. 4000 euron rahoitusosuus, v. 2023 696, v. 2024 2087, v. 2025 1217)												
Rethinking North - Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi		Rahoitus	kh § 49 21.2.2023	2023	2026	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	22 887 19 864 3 023	174 350 139 480 34 870	157 230 125 784 31 446	62 837 50 270 12 567	
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy												
(v. 2023 16 367 e, v. 2024 34 870 e, v. 2025 31 446 e, v. 2026 12 567 e)												
Suomussalmen Teollisuuden kasvuloikka -hanke	255 476	Oma	kh § 21 16.1.2024	204	2026	Maaninka	MENOT TULOT NETTO	0 0 0	76 242 60 993 15 249	114 363 91 490 22 873	64 871 51 897 12 974	

PROJEKTI	Hankkeen	Tyyppi	Aloittamis-	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	Kustan-	TP	Määrärahaesitys			
	kok.kust.		päätös tai	alkanut	päätynyt	henkilö	nukset		31.12.2023	2024	2025	2026
	arvio €		sopimus	kk/vuosi	kk/vuosi		yhteensä					
Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskus -hanke	858 213	Rahoitus		2023	2025	Maaninka	MENOT	0	1 963	11 779	11 779	
JTF-hanke							TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	1 963	11 779	11 779	
Taitotehdas-hanke	295 592	Oma	kh § 33	2024	2027	Maaninka	MENOT	0	57 193	98 531	98 531	
Ryhmähanke KAO:n kanssa			30.1.2024				TULOT	0	45 754	78 825	78 824	
							NETTO	0	11 439	19 706	19 707	
Työn ja perheen Kainuu -hanke		Rahoitus	ej	2024	2026	Maaninka	MENOT	0	1 039	1 133	94	
KAMK			16.1.2024				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	1 039	1 133	94	
Uusiutuvan energian Kainuu - Pk-yritykset markkinoille -hanke		Rahoitus	ej	2024	2025	Maaninka	MENOT	0	1 458	729	0	
KAMK			18.12.2023				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	1 458	729	0	
KimppaKyyti Kainuu: Kuhmo & Suomussalmi -hanke		Rahoitus	ej	2024	2025	Maaninka	MENOT	0	1 783	892	0	
KAMK			8.1.2024				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	1 783	892	0	
Kainuun uudistuva metalliala (KUMEA-hanke)		Rahoitus	ej	2024	2025	Maaninka	MENOT	0		1 000	0	
KAMK			22.1.2024				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	0	1 000	0	
Kasvun paikka - Investointeja Kainuuseen -hanke		Rahoitus	ej	2024	2026	Maaninka	MENOT	0	2 169	2 711	0	
KAMK			8.2.2024				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	2 169	2 711	0	
Vieraskielisten yrittäjyysvalmiuksen edistäminen Kainuussa ja Koillismaalla (MAKEA-hanke)		Rahoitus	ej	2024	2026	Maaninka	MENOT	0	867	1 300	433	
KAMK			29.1.2024				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	867	1 300	433	
Kalatalouden kuljetuslogistiikan kehittäminen Kainuussa -hanke		Rahoitus	ej	2024	2025	Maaninka	MENOT	0	562	1 155	0	
KAMK			17.4.2024				TULOT	0	0	0	0	
							NETTO	0	562	1 155	0	

Suomussalmen kunnan projektit												
Päävastuualue: Sivistyslautakunta		SIVISTYSLAUTAKUNTA					TA 2025 - 2027					
Kristiina Rautiainen 2.10.2024												
Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen	Tyyppi	Alkaa/	Päättyy/	Vastuu-	KUNNAN KUSTANNUKSET					
		kok.kust.€ Avustus €		alkanut kk/vuosi	päättynyt kk/vuosi	henkilö kunnassa	Kust. yht.	TP	TA	2025		
3100 VARHAISKASVATUS							2023	2024	2025	2026	2027	
3187	VK Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 24-27					Jaana	MENOT		3 400	32 540	24 000	14 100
	3190 Varhaiskasvatus					Heikkinen	TULOT		2 625	26 700	20 000	11 675
	OKM/282/520/2024	avustus oma					NETTO	0	775	5 840	4 000	2 425
	2024	21 000	4 200	4/17/2024	12/31/2027							
	2025	20 000	4 000									
	2026	20 000	4 000									
	Kunnan omarahoitus 20 %											
3200 PERUSOPETUS							2023	2024	2025	2026	2027	
3183	Digitaalisen oppimisen polku (DOK)					Teemu	MENOT		0	4 462	0	0
	3290 Perusopetus (KAMK hallinnoi)	vuosi omarah.				Piirainen	TULOT		0	0	0	0
	EURA 2021/202433/09 02 01 01/2023/POPELY	2023	535	10.1.2023	9/30/2025		NETTO		0	4 462	0	0
		2024	7 662									
		2025	4 462									
3186	Esi/Po Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 24-27					Teemu	MENOT		11 000	92 000	69 000	34 000
	3290 Perusopetus	92 500				Piirainen	TULOT		8 700	73 000	53 000	26 300
	OKM/282/520/2024	avustus oma					NETTO		2 300	19 000	16 000	7 700
	2024	74 000	18 500	4/17/2024	12/31/2027							
	2025	74 000	18 500									
	2026	74 000	18 500									
	Kunnan omarahoitus 20 %											
3189	PO Suomen malli 2024 (Kajaanin hall.)	42 075				Teemu	MENOT		18 600	23 600		
	3290 Perusopetus	avustus oma				Piirainen	TULOT		13 000	16 452		
	PSAVI/2091/2024	29 452	12 622	8.1.2024	7/31/2025		NETTO		5 600	7 148		
	Kunnan omarahoitus 30 %											
3191	PO Kerhotoiminnan tukeminen 8	11 429				Teemu	MENOT			12 169	0	0
	3290 Perusopetus	avustus oma				Piirainen	TULOT			8 000	0	0
	OPH 75/170/2024	8 000	3 429	5/20/2024	12/31/2025		NETTO			4 169	0	0
	Kunnan omarahoitus 30 %											

Proj. nro	PROJEKTI Projektin nimi	Hankkeen	Tyyppi	Alkaa/ alkanut	Päätyy/ päättynyt	Vastuu- henkilö kunnassa	KUNNAN KUSTANNUKSET					
		kok.kust.€ Avustus €						Kust.	TP	TA	2025	
3195	PO KuntoKipinä 24-25 (Hyrynsalmi hall.)	28 608				Teemu	MENOT		5 231	6 277		
	3290 Perusopetus	avustus oma				Piirainen	TULOT		0	0		
	PSAVI/5497/2024	17 100	11 508	8.1.2024	6/30/2025		NETTO		5 231	6 277		
	Kunnan omarahoitus 40 %											
	Monipaikkaopetus laadukkaana perusopetuksen arjeksi (UEF hall.)	5 000				Teemu						
	3290 Perusopetus	avustus oma				Piirainen	MENOT					
	OPH 54/974/2024	4 500	500	6/20/2024	12/31/2026		TULOT					
							NETTO			0	0	0
3300 LUKIO								2023	2024	2025	2026	2027
3190	Lukio OTSO 2024-2025	32700				Julia	MENOT		12 000	20 700		
	3350 Lukio	avustus oma				Pohjanoja-	TULOT		10 800	18 630		
	OPH 80/1021/2024	29430	3270	5/15/2024	12/31/2025		NETTO	0	1 200	2 070		
	Kunnan omarahoitussuus 10 %											
3194	Lukio Mustasaari-hanke 2024-2025	10300				Julia	MENOT		2 436	7 864		
	3350 Lukio	avustus oma				Pohjanoja-	TULOT		1 822	5 878		
	OPH 36/796/2024	7700	2600	6/18/2024	12/31/2025		NETTO		614	1 986		
	Kunnan omarahoitussuus 25,2 %											
3400 KIANTA-OPISTO								2023	2024	2025	2026	2027
3192	K-O opintoseteli Su 24-25					Tarja	MENOT			3 000		
	3490 Kianta-Opisto	avustus oma				Peitsaho	TULOT			3 000		
	OPH/15/658/2024	4 500		6.7.2024	12/31/2025		NETTO			0		
	Kunnan omarahoitus 0 %											
3500 KIRJASTOPALVELUT								2023	2024	2025	2026	2027
3185	Jyskyn ja Ranstakan lukupolku	8 750				Aino	MENOT			8 750		
	3590 Kirjasto	avustus oma				Satama	TULOT			7 000		
	PSAVI/14963/2023	7 000	1750	4.1.2024	12/31/2025		NETTO	0	0	1 750	0	0
	Kunnan omarahoitus 20 %											
3197	Oktetti soimaan (Kajaani hallinnoi)					Aino	MENOT			825		
	3590 Kirjasto	avustus oma				Satama	TULOT			0		
	PSAVI/14964/2023		825	4.1.2024	12/31/2025		NETTO			825	0	0
	Kunnan omarahoitus 11 %											

3700 NUORISOPALVELUT							2023	2024	2025	2026	2027	
3118	TYÖPAJAN KEHITTÄMINEN (PSAVI)	113 045				Eija	MENOT	140 904	137 712	113 045		
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	oma			Järvenpää	TULOT	95 985	85 000	84 784		
	PSAVI/14812/2023	84 784	28 261	1.1.2024	12/31/2024		NETTO	44 919	52 712	28 261		
	Kunnan omarahoitus 25 %											
3120	NUORTEN EU-TAPAMINEN					Eija	MENOT					
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	oma			Järvenpää	TULOT					
	Jatkuva haku, EU-tuki haetaan jos järj tapaaminen			vuosittain	vuosittain		NETTO	0	0	0	0	0
	Kunnan omarahoitus 45 %											
3182	ETSIVÄ NUORISOTYÖ (PSAVI)	38 017				Eija	MENOT		41 554	50370		
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	oma			Järvenpää	TULOT		30 000	25000		
	PSAVI/14977/2023	25 000	13 017	1.1.2024	12/31/2024		NETTO	0	0	25370		
	Kunnan omarahoitus 34,24 %											
3196	Koulunuorisotyö 2024-2026	36 667				Eija	MENOT		12 800	37700		
	3790 Nuorisopalvelut	avustus	oma			Järvenpää	TULOT		11 500	21500		
	PSAVI/5797/2024	33000	3 667	9.2.2024	9.1.2026		NETTO	0	1 300	16303	0	0
	Kunnan omarahoitus väh. 10 %											
3800 LIIKUNTAPALVELUT							2023	2024	2025	2026	2027	
	Kuka minua liikuttaisi (JYU ja KAMK hall.)					Hannastiin	MENOT		1 500			
	3890 Liikuntapalvelut	avustus	oma			Piikivi	TULOT		0			
			1500	8.1.2024	12/31/2025		NETTO		1 500	0	0	0
3000 VARAUS UUSIIN HANKKEISIIN							2023	2024	2025	2026	2027	
	3010 Sivistyslautakunnan projektit			1.1.2025		Teemu	MENOT	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
						Piirainen	TULOT					
							NETTO	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
3000SIVISTYSLAUTAKUNTA yhteensä							2023	2024	2025	2026	2027	
							MENOT			443 302	123 000	78 100
							TULOT			289 944	73 000	37 975
							NETTO			153 461	50 000	40 125

TEKNISET PALVELUT; PROJEKTIT

Suomussalmen kunnan projektit										
TAS 2025										
Päävastuualue:		TEKNISET PALVELUT								
PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö kunnassa	Kustannukset		TAS 2024	TAS 2025	TAS 2026
Projektin nimi						Yht.	TP 2023			
7006 Vesistöjen kunnostushankkeet (Sile II, Peranka, virtavesien kunnostus)		2	2014		Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO	24 072 17 770 -6 302	20 000 10 000 -10 000	20 000 10 000 -10 000	
7007 Vieraslajit veks			2022		Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO	3 676 0 -3 676		5 000 -5 000	
7009 RH-Helmi			2024	10/2024	Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO				
Hossanjoki kunnostus			2025	2027	Jukka Korhonen	MENOT TULOT NETTO			15 000 50 000 35 000	15 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA						MENOT TULOT NETTO	27 748 17 770 -9 978	20 000 10 000 -10 000	40 000 60 000 20 000	15 000 60 000 45 000

Projektit yhteensä

PROJEKTI	Hankkeen kok.kust. arvio €	Tyyppi	Aloittamis- päätös tai sopimus	Alkaa/ alkanut kk/vuosi	Päätyy/ päättynyt kk/vuosi	Vastuu- henkilö	Kustan- nukset yhteensä		Määrärahaesitys		
								31.12.2023	2024	2025	2026
HALLINTOPALVELUT											
							MENOT	-78 125	-432 744	-587 984	-274 770
							TULOT	34 503	272 987	401 559	180 991
							NETTO	-43 622	-159 757	-186 425	-93 779
SIVISTYSPALVELUT											
							MENOT	-980 517	-485 513	-443 302	-123 000
							TULOT	845 461	350 884	289 944	73 000
							NETTO	-135 056	-134 629	-153 358	-50 000
TEKNISET PALVELUT											
							MENOT	-27 748	-20 000	-40 000	-15 000
							TULOT	17 770	10 000	60 000	60 000
							NETTO	-9 978	-10 000	20 000	45 000
YHTEENSÄ KAIKKI							MENOT	-1 086 390	-938 257	-1 071 286	-412 770
							TULOT	897 734	633 871	751 503	313 991
							NETTO	-188 656	-304 386	-319 783	-98 779

5. Henkilöstöluettelo

SUOMUSSALMEN KUNTA						
Taloussuunnitelma 2025 - 2027						
TA	Kunnanhallitus	2023	2024	2025	2026	2027
	Nimike					
TA400	Kunnanhallitus					
1400	Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
toim. 131	EMPT-yhdyshenkilö	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
toim. 131	HYTE-koordinaattori	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
toim. 131	Hankekoordinaattori/HYTE-apytyönt.	0	0	0,2	0	0
	Kunnanhallitus yhteensä	1,4	1,4	1,6	1,4	1,4
TY5000	Yrityspalvelut					
1700	Elinvoimajohtaja	1	1	1	1	1
1700	Elinvoimakoordinaattori	1	1	1	1	1
TY5110	Matkailupalvelut					
1770	Matkailuneuvoja	1	1	1	1	1
1770	Matkailukoordinaattori	1	1			
1770	Matkailuasiantuntija			1	1	1
TY5100	Maaseutupalvelut					
TY4560/ TY5300	Työllisyyspalvelut					
1690/ 1903	Työllisyysasiantuntija (työllisyysalue)	0,5	0,5	1	1	1
1680/	Työpalvelutoiminnan johtaja	0,5	0,5	0	0	0
1680/ 1904	Myyvälän ja työtoiminnan ohjaajat	3	2	2	2	2
1690/ 1903	Työllisyysohjaaja (työllisyysalue)	1	1	7	7	7
	Elinvoimapalvelut yhteensä	9	8	14	14	14
	Muutos yhteensä	0	-1	6	0	0
TA450	Hallintopalvelut					
1600	Hallintojohtaja	1	1	1	1	1
	Hallintosihteeri	1	1	1	1	1
	Keskusarkistonhoitaja/tiedonhallintasiht.	1	1	1	1	1
	Toimistotyöntekijä	0	0	1	1	1
	Toimistosihteeri	2	2	0	0	0
	Viestintäsuunnittelija	1	1	1	1	1
	ICT-sihteeri	1	1	1	1	1
1014	Hankekoordinaattori	0	0,6	0,8	0	0
1620	Taluspäällikkö	1	1	1	1	1
	Toimistosihteeri	0	0	0,5	0,5	0,5
1605	Maahanmuutto-ohjaaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
1652	Maahanmuutto-ohjaaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
1652	Pakolaisohjaaja, määräaik.	1	1	1	1	0
	Hallintopalvelut yhteensä	10	10,6	10,3	9,5	8,5
	Muutos yhteensä	1	0,6	-0,3	-0,8	-1

SUOMUSSALMEN KUNTA						
Taloussuunnitelma 2025 - 2027						
Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet						
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
Laatija ja päiväys: Irene Mäkeläinen, 1.10.2024						
Toimiala	Sivistyspalvelut	TP	TA	TA	TAS	TAS
Ta-tili	Nimike	2023	2024	2025	2026	2027
TY6000	Sivistyspalvelut					
3000	Sivistysjohtaja	1	1	1	1	1
	Toimistosihtööri	1	1	1	1	1
	Yhteensä	2	2	2	2	2
	Muutos		0	0	0	0
TY6100	Varhaiskasvatus	2023	2024	2025	2026	2027
3100	Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1	1
	Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja	1	1	1	1	1
	Palvelusihtööri	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
TY6110	Päiväkodit					
3110	VAKA erityisopettaja	2	1	1	1	1
	Päiväkodinjohtaja	0	0	0	0	0
	VKA opettaja	12	11	11	11	11
	VAKA lastenhoitaja	21	20	20	20	20
	Päiväkotiapulainen	6,5	6	5,5	5,5	5,5
TY6140	Perhepäivähoito					
3140	Perhepäivähoitajat	3	2	2	1	1
	Ryhmäavustaja					
	Yhteensä	46,8	42,3	41,8	40,8	40,8
	Muutos		-4,5	-0,5	-1,0	0,0
TY6200	Perusopetus	2023	2024	2025	2026	2027
3200	Rehtori	1	1	1	1	1
	Virka-apulaisrehtori	1	1	1	1	1
	Lehtori	12	12	12	12	12
	Erityisluokanopettaja	5	5	5	5	5
	Erityisopettaja	2	2	2	2	2
	JOPO-opettaja	1	1	1	1	1
	Luokanopettaja	18	17	16	15	14
	Tuntiopettaja (pt)	3	2	2	2	2
	Tuntiopettaja (st)	2	2	2	2	2
	Valmistavan opetus	1	1	1	1	1
	Aikuisten perusopetus	1	1	1	1	1
	Koulusihtööri	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
	Palvelusihtööri (opp + kulj)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Vahtimestari	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
	Koulunkäynti- / ap ja ip -ohjaaja	12	12	12	12	12
	JOPO-ohjaaja/nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
	Opo	1	1	1	1	1
	ICT-tukihenkilö	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
	Yhteensä	65,2	63,2	62,2	61,2	60,2
	Muutos		-2	-1	-1	-1
TY6300	Lukiokoulutus	2023	2024	2025	2026	2027
3300	rehtori	1	1	1	1	1
	Toimistosihtööri	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	OPO	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
	Vahtimestari	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
	ICT-tukihenkilö	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
	Lehtori	6	6	6	6	6
	Tuntiopettaja (pt)	1	1	1	1	1
	Tuntiopettaja (st)	0	0	0	0	0
	Yhteensä	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
	Muutos		0	0	0	0

SUOMUSSALMEN KUNTA						
Taloussuunnitelma 2025 - 2027						
Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet						
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
Laatija ja päiväys: Irene Mäkeläinen, 1.10.2024						
Toimiala	Sivistyspalvelut	TP	TA	TA	TAS	TAS
Ta-tili	Nimike	2023	2024	2025	2026	2027
TY6400	Kianta-Opisto					
3400	Rehtori	1	1	1	1	1
	Opintosihteeri	1	1	1	1	1
	Palvelusihteeri	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	Musiikinopettaja	0,21	0,1	0,21	0,21	0,21
	Yhteensä	2,4	2,3	2,4	2,4	2,4
	Muutos		-0,11	0,11	0	0
TY6500	Kirjastopalvelut	2023	2024	2025	2026	2027
3500	Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
	Kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
	Kirjastovirk./kirjastoautonkulj.	1	1	1	1	1
	Kirjastovirkailija	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
	Yhteensä	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2
	Muutos		0	0	0	0
TY6700	Nuorisopalvelut	2023	2024	2025	2026	2027
3700	Nuorisosihteeri	1	1	1	1	1
3720	Nuoriso-ohjaaja	1	1	1	1	1
3710	Työpajavastaava	0	0	0	0	0
3710	Startti- ja yksilövalmentaja	1	1	1	1	1
3710	Metalliosaston työvalmentaja	1	1	1	1	1
3710	Tekstiiliosaston työvalmentaja	1	1	1	1	1
3790	Etsivä nuorisotyöntekijä	2	1	1	1	1
3790	Koulunuorisotyöntekijä (hanke)		0,2	0,8	0	0
	Yhteensä	7	6,2	6,8	6	6
	Muutos			-0,2	-0,2	-0,8
TY6800	Liikuntapalvelut	2023	2024	2025	2026	2027
3800	Liikuntasihteeri	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
3800	Palvelusihteeri	0,79	0,79	0,79	1	1
3800	Erytisryhmien liikunnanohjaaja	1	1	1	1	1
3830	Kiannon Kuohut					
3830	Uinninohjaaja	3	3	3	3	3
3830	Uinninvalvoja-kassa	2	2	2	2	2
3830	Palvelusihteeri	1	1	1	1	1
	Yhteensä	8,0	8,0	8,0	8,3	8,3
	Muutos		0	0	0,2	0,2
TY6900	Kulttuuripalvelut	2023	2024	2025	2026	2027
3900	Kulttuurituottaja	1	1	1	1	1
	Museovastaava aj. 14.6.-16.8. (2kk)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	Museovalvoja-opas 14.6.-14.8.(2kk)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	M.valv.-opas 14.6.-14.8.(80% työaika)	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
	Yhteensä	1,5	1,5	1,3	1,3	1,3
	Muutos		0	-0,2	-0,2	0,0
LT60	SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENS	148,2	140,8	139,8	137,2	136,2
	Muutos yhteensä		-7,4	-1,0	-2,6	-1,0

SUOMUSSALMEN KUNTA						
Taloussuunnitelma 2024 - 2026						
Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet						
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Toimiala	Tekniset palvelut	TP 2023	2024	TA 2025	2026	2027
Ta-tili	Nimike					
TY7000	Tekniset palvelut					
	Tekninen johtaja	1	1	1	1	1
	Rakennuttajainsinööri	1	1	1	1	1
	Toimistosihtööri	1	1	1	1	1
	Tekninen sihtööri	1				
	Palvelusihtööri		1	1	1	1
	Palvelusihtööri	1	1	1	1	1
	Tekninen hallinto yhteensä	5	5	5	5	5
TY7100	Ympäristötekniikka					
7105	Mittaustoimi					
	Maanmittausinsinööri	1	1	1	1	1
	Kartoittaja	1	1	0,5	0,5	0,5
7130	Kaavatiet					
	Maanrakennusmestari	1	1	1	1	1
7140	Puistojen hallinto					
	kunnossapitotyöntekijä		1	1	1	1
	puutarhuri			1	1	1
7160	Liikuntapaikat					
	Liikuntapaikkamestari	1	1	1	1	1
	Liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	3	3	3
7190	Konekeskus					
	Höylänkuljettaja	1	1	1	1	1
	Autonkuljettaja	1	1	1	1	1
	Ympäristötekniikka yhteensä	8	9	10,5	10,5	10,5
TY7200	Tilapalvelut					
	Hallinto, kiinteistöhuolto					
	Kiinteistöpäällikkö	1	1	1	1	1
	Rakennusmestari	1	1	1	1	1
	Työnjohtaja	1	1	1	1	1
	Huoltomies	2	2	2	2	2
	Laitosmiehet	11,5	12	12	12	12
	Kirvesmies	1	1	1	1	1
	Sähkömies	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	rakennusmies	1	1	1	1	1
7210	Varikko					
	Varastonhoitaja	1	1	1	1	1
	Tilapalvelut yhteensä	20	20,5	20,5	20,5	20,5

Vastuualue Ta-tili	Tekniset palvelut Nimike	2023	2024	2025	2026	2027
		TY7300/7310	Ruoka- ja siivouspalvelut			
	Ruoka- ja siivouspalvelupääll.	1	1	1	1	1
	Ruokapalveluesimies	3	2	2	2	2
	Ruokapalvelutyöntekijä	2	1	0,5	0,5	0,5
	Ruokapalvelutyöntekijä-siivoaja	3	3	2	2	2
	Ruokapalveluvastaava	5	5	5	5	5
	Ruokapalvelutyönjohtaja	1	1	1	1	1
	kokki-ruokapalvelutyöntekijä	2	2	2	2	2
	Kokki	7	6	6	6	6
	Siivouspalveluvastaava	1	1	1	1	1
	Siivouspalvelutyöntekijä	13	12	9	9	9
	Siivouspalveluesimies	1	0	1	1	1
	Yhteensä	39	34	30,5	30,5	30,5
	Ruoka- ja siivouspalvelut yht	39	34	30,5	30,5	30,5
TY7400/7500	Rakennus- ja ympäristönvalvonta					
	Rakennustarkastaja	1	1	1	1	1
	Ympäristötarkastaja	2	2	2	2	2
	Lupasihteer	1	1	1	1	1
	Yhteensä	4	4	4	4	4
TY7700	Vesilaitos					
	Vesilaitoksen hoitaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Laitosmies	1	1	1	1	1
	Vesihuoltopäällikkö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Yhteensä	2	2	2	2	2
TY7900	Viemärlaitos					
	Puhdistamonhoitaja	1	1	1	1	1
	Puhdistamon työntekijä	1	1	1	1	1
	Vesihuoltopäällikkö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Yhteensä	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
	Eriytetty vesihuoltolaitos yht.	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
TY7000	Tekninen lautakunta yht.	80,5	77	75	75	75
	Muutos yhteensä	1	-3,5	-5,5	-2	0

Kunnan henkilöstö, virat ja työsuhteet

Toimiala	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kunnanhallitus	1	1	1	1,6	1,4	1,4
Elinvoimapalvelut	9	9	8	14	14	14
Hallintopalvelut	9	10	10	10,3	9,5	8,5
Sivistyspalvelut	147,2	148,2	141,6	139,8	137,2	136,2
Tekniset palvelut	79,5	81,5	77	75	75	75
Yhteensä	245,7	249,7	237,6	240,7	237,1	235,1
Muutos yhteensä	-1,1	4	-12,1	3,1	-3,6	-2

(Katso kohta 2.4 Henkilöstö)